

II

(Atti mhux leġiżlattivi)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT DELEGAT TAL-KUMMISSJONI (UE) 2017/565

tal-25 ta' April 2016

li jissupplimenta d-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill rigward rekwiziti organizzazzjonali u kundizzjonijiet għall-operat għal ditti tal-investment u termini definiti għall-finijiet ta' dik id-Direttiva

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 2(3), it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 4(1)(2), l-Artikolu 4(2), l-Artikolu 16(12), l-Artikolu 23(4), l-Artikolu 24(13), l-Artikolu 25(8), l-Artikolu 27(9), l-Artikolu 28(3), l-Artikolu 30(5), l-Artikolu 31(4), l-Artikolu 32(4), l-Artikolu 33(8), l-Artikolu 52(4), l-Artikolu 54(4), l-Artikolu 58(6), l-Artikolu 64(7), l-Artikolu 65(7) u l-Artikolu 79(8) tiegħu,

Billi:

- (1) Id-Direttiva 2014/65/UE tistabbilixxi l-qafas għal reġim regolatorju għas-swieq finanzjarji fl-Unjoni, u tirregola, kundizzjonijiet ta' hidma relatati mal-eżekuzzjonii minn ditti tal-investment ta' servizzi tal-investment u, meta xieraq, servizzi ancillari u attivitajiet ta' investment; rekwiziti organizzazzjonali għal ditti tal-investment li jwettqu tali servizzi u attivitajiet, għal swieq regolari u fornituri ta' servizzi ta' rapportar ta' data, rekwiziti ta' rapportar fir-rigward ta' tranżazzjonijiet fi strumenti finanzjarji; limiti ta' pożizzjoni u kontrolli ta' mmanigġjar tal-pożizzjoni f'derivattivi ta' komodità; rekwiziti ta' trasparenza fir-rigward ta' tranżazzjonijiet fi strumenti finanzjarji.
- (2) Id-Direttiva 2014/65/UE tawtorizza lill-Kummissjoni sabiex tadotta għadd ta' atti delegati. Huwa importanti li r-regoli ta' supplimentazzjoni dettaljati kollha rigward l-awtorizzazzjoni, il-hidma li għaddejja, it-trasparenza tas-suq u l-integrità, li huma aspetti marbuta flimkien inerenti għall-bidu u t-tkomplija tas-servizzi u l-attivitajiet koperti mid-Direttiva 2014/65/UE, jibdew japplikaw fl-istess hin bħad-Direttiva 2014/65/UE sabiex ir-rekwiziti godda jkun jistgħu jaħdmu b'mod effettiv. Sabiex tiġi żgurata l-koerenza u sabiex tiġi ffaċilitata perspettiva komprensiva kif ukoll aċċess kumpatt għall-provvedimenti mill-persuni soġġetti għal dawk l-obbligi kif ukoll mill-investituri, huwa mixtieq li jiġu inkluzi l-atti ddelegati relatati mar-regoli msemmija hawn fuq f'dan ir-Regolament.
- (3) Huwa neċessarju li jiġu speċifikati iktar il-kriterji li jiddeterminaw taht liema ċirkustanzi kuntratti rigward prodotti tal-enerġija fil-livell tal-operatur għandhom jiġu fizikament saldati għall-finijiet tal-limitazzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni stabbilit fit-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE. Sabiex jiġi żgurat li l-għan ta' din l-eżenzjoni jkun limitat sabiex jiġu evitati modi kif wiehed jahrab mir-regoli, huwa meħtieġ li tali kuntratti jirrikjedu li kemm ix-xerrej kif ukoll il-bejjiegh għandu jkollhom fis-seħh arrangamenti proporzjonati sabiex jagħmlu jew jirċievu kunsinni tal-komodità sottostanti meta jiskadi l-kuntratt. Sabiex jiġu evitati modi kif wiehed

⁽¹⁾ ĠUL 173, 12.6.2014, p. 349.

jahrab mir-regoli fil-każ ta' ftehimiet ta' bbilancjar mal-Operatur tas-Sistema ta' Trazmissjoni fl-oqsma tal-elettriku u l-gass, tali arrangamenti ta' bbilancjar għandhom jiġu kkunsidrati biss bħala arrangament proporzjonat jekk il-partijiet għall-arrangament għandhom l-obbligu li jikkonsenjaw fizikament l-elettriku jew il-gass. Il-kuntratti għandhom jistabbilixxu wkoll obbligi ċari għall-kunsinna fizika li ma tistax tiġi paċuta filwaqt li jiġi rikonoxxut li forom ta' nnettjar operazzjonali kif definit fir-Regolament (EU) Nru 1227/2011 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill ⁽¹⁾ dwar liġi nazzjonali ma għandhomx jitqiesu bħala tpaċija. Kuntratti li għandhom jiġi ssaldjati b'mod fiziku, għandhom jithallew jagħtu riżultati permezz ta' modi differenti; madankollu, l-metodi kollha għandhom jinvolvu forma ta' trasferiment ta' dritt ta' natura ta' sjieda tal-komodità sottostanti rilevanti jew kwantità rilevanti tagħha.

- (4) Sabiex jiġi kkjarifikat meta kuntratt fir-rigward ta' prodott tal-enerġija fil-livell tal-operatur għandu jiġi saldat fizikament, jehtieg li jiġi speċifikat iktar meta jkunu preżenti ċerti ċirkostanzi ta' nuqqas ta' kapaċità bħal *force majeure* jew *bona fide* sabiex jiġu ssaldati provvedimenti, u li ma għandhomx ibiddlu l-karatterizzazzjoni ta' dawn il-kuntratti bħala "li għandhom jiġu saldati fizikament". Huwa importanti wkoll li jiġi ċċarat kif għandhom jiġu miftiehma derivattivi tal-enerġija miż-żejt u l-faham għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE. F'dan il-kontest, il-kuntratti relatati maż-żejt tax-shale ma għandhomx jinftehm u huma derivattivi tal-enerġija mill-faham.
- (5) Kuntratt derivattiv għandu jitqies bħala strument finanzjarju skont it-Taqsima C(7) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE biss jekk ikun relatat ma' komodità u jissodisfa l-kriterji biex ikun iddeterminat jekk kuntratt għandux jitqies bħala kuntratt li jkollu l-karatteristiċi ta' strumenti finanzjarji derivattivi u li mhuwiex għal finijiet kummerċjali. Dan għandu jinkludi kuntratti li huma standardizzati u nnegozjati f'ċentri, jew kuntratti ekwivalenti għalihom meta t-termini kollha tat-tali kuntratti huma ekwivalenti għall-kuntratti nnegozjati fiċ-ċentri. F'dan il-każ, it-termini ta' dawn il-kuntratti għandhom jinftehm u wkoll li jinkludu dispożizzjonijiet bħall-kwalità tal-komodità jew il-post tal-kunsinna.
- (6) Sabiex tiġi pprovduta ċarezza dwar id-definizzjonijiet tal-kuntratti relatati mal-varjabbli sottostanti stabbiliti fit-Taqsima C(10) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandhom jiġu pprovduti kriterji relatati mat-termini u l-varjabbli sottostanti tagħhom f'dawk il-kuntratti. L-inkluzjoni ta' statistika attwarjali fil-lista tal-varjabbli sottostanti ma għandhix tinftehem bħala estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dawk il-kuntratti għall-assigurazzjoni u r-rassigurazzjoni.
- (7) Id-Direttiva 2014/65/UE tistabbilixxi qafas ġenerali għal reġim regolatorju għas-swieq finanzjarji fl-Unjoni, u fit-Taqsima C tal-Anness I tistabbilixxi l-lista tal-istrumenti finanzjarji koperti. It-Taqsima C(4) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE tinkludi strumenti finanzjarji relatati mal-muniti li għalhekk jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.
- (8) Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi tad-Direttiva 2014/65/UE, jehtieg li jiġu ċċarati d-definizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima C(4) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE għal kuntratti ta' derivattivi oħrajn relatati mal-muniti u li jiġi ċċarat li kuntratti spot relatati mal-muniti, mhumiex strumenti derivattivi oħrajn għall-finijiet tat-Taqsima C(4) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE.
- (9) Il-perjodu tas-saldu għal kuntratt spot huwa ġeneralment aċċettat fil-biċċa l-kbira tal-muniti ewlenin bħala li jsehh fi żmien jumejn (2) jew inqas, iżda fejn din mhix il-prattika jehtieg li jkun hemm provvediment li jippermetti li s-saldu jsir b'konformità mal-prattika normali tas-suq. F'każijiet bħal dawn, is-saldu fiziku ma jirrikjedix l-użu ta' flus kontanti u jista' jinkludi saldu elettroniku.
- (10) Il-kuntratti tal-kambju tal-muniti jistgħu jintużaw ukoll għall-finijiet ta' twettiq ta' pagamenti u dawk il-kuntratti għandhom jiġu kkunsidrati bħala strumenti finanzjarji sakemm ma jiġux innegozjati f'ċentru ta' nnegozjar. Għalhekk, xieraq li jiġu kkunsidrati bħala kuntratti spot dawk il-kuntratti tal-kambju tal-muniti li jintużaw sabiex jitwettqu pagamenti għal strumenti finanzjarji meta l-perjodu tas-saldu għal dawk il-kuntratti huwa ta' iktar minn jumejn (2) ta' nnegozjar u inqas minn hamest (5) ijiem ta' nnegozjar. Huwa xieraq ukoll li jiġu kkunsidrati bħala mezzi ta' pagament dawk il-kuntratti ta' kambju li wiehed ikun dahal għalihom sabiex tintlaħaq ċertezza dwar il-livell ta' pagamenti għal oġġetti, servizzi u investment immobiljari. Dan se jirriżulta fl-eskluzjoni mid-definizzjoni ta' strumenti finanzjarji kuntratti tal-kambju tal-muniti li dahlu għalihom ditti mhux finanzjarji li jirrievu pagamenti f'muniti barranin għal esportazzjonijiet ta' oġġetti u servizzi identifikabbli u ditti mhux finanzjarji li jagħmlu pagamenti f'muniti barranin sabiex jimportaw oġġetti u servizzi speċifiċi.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1227/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-integrità u t-trasparenza tas-swieq tal-enerġija fil-livell tal-operatur (GU L 326, 8.12.2011, p. 1)

- (11) L-innettjar tal-pagament huwa essenzjali għat-thaddim effettiv u effiċjenti tas-sistemi tal-issaldjar tal-muniti u għalhekk il-klassifikazzjoni ta' kuntratt ta' muniti barranin bħala tranżazzjoni spot ma għandhiex tirrikjedi li kull kuntratt spot ta' munita barranija jiġi ssaldat indipendentement.
- (12) Forwards mhux konsenjabbli huma kuntratti għad-differenza bejn ir-rata tal-kambju miftiehma qabel u r-rata spot attwali fil-hin tal-maturità u għalhekk ma għandhomx jiġu kkunsidrati bħala kuntratti spot irrispettivament mill-perjodu tas-saldu tagħhom.
- (13) Kuntratt għall-kambju ta' munita ma' ohra għandu jinftehem bħala li huwa relatat ma' kambju dirett u mingħajr kundizzjonijiet ta' dawk il-muniti. Fil-każ ta' kuntratt b'kambji multipli, kull kambju għandu jitqies b'mod separat. Madankollu, opzjoni jew swap fuq munita ma għandhomx jitqiesu bħala kuntratt għall-bejgħ jew il-kambju ta' munita u għalhekk la għandhom jikkostitwixxu kuntratt spot u lanqas mezz ta' pagament irrispettivament mid-durata tal-iswap jew opzjoni u irrispettivament minn jekk giex negozjat f'ċentru ta' n-negozjar jew le.
- (14) Konsulenza dwar strumenti finanzjarji indirizzata lill-pubbliku ġenerali, ma għandhiex tkun ikkunsidrata bħala rakkomandazzjoni personali għall-finijiet tad-definizzjoni ta' "konsulenza dwar investment" fid-Direttiva 2014/65/UE. Fl-isfond tal-ghadd li qed jikber ta' intermedjarji li jipprovdu rakkomandazzjonijiet personali permezz tal-użu ta' kanali ta' distribuzzjoni, għandu jiġi ċċarat li rakkomandazzjoni mahruġa, anke esklussivament, permezz ta' kanali ta' distribuzzjoni, bħall-internet, tista' tikkwalifika bħala rakkomandazzjoni personali. Għalhekk, sitwazzjonijiet li fihom, pereżempju, korrispondenza elettronika tintuża biex tipprowdi rakkomandazzjonijiet personali lil persuna speċifika, minflok biex tindirizza informazzjoni lill-pubbliku ingenerali, tista' tammonta għal konsulenza dwar l-investment.
- (15) Konsulenza ġenerika dwar tip ta' strument finanzjarju mhijiex meqjusa bħala parir dwar investment għall-finijiet tad-Direttiva 2014/65/UE. Madankollu, jekk ditta tal-investment tipprowdi konsulenza ġenerika lil klijent dwar tip ta' strument finanzjarju li hi tippreżenta bħala adatta għal, jew ibbażata fuq konsiderazzjoni taċ-ċirkostanzi ta', dak il-klijent, u dik il-konsulenza mhijiex infatti adatta għall-klijent, jew mhijiex ibbażata fuq konsiderazzjoni taċ-ċirkostanzi tiegħu, id-ditta x'aktarx tkun qiegħda taġixxi fi ksur tal-Artikolu 24(1) jew (3) tad-Direttiva 2014/65/UE. B'mod partikolari, ditta li tagħti lill-klijent tali konsulenza probabbilment tkun qed taġixxi fi ksur tar-rekwiżit tal-Artikolu 24(1) sabiex taġixxi b'mod onest, ġust u professjonali b'konformità mal-aħjar interessi tal-klijenti tagħha. Bl-istess mod jew mod iehor, din il-konsulenza x'aktarx li tikser ir-rekwiżit tal-Artikolu 24(3) li informazzjoni indirizzata minn ditta lil klijent għandha tkun ġusta, ċara u ma tqarraqx.
- (16) Atti mwettqa minn ditta tal-investment li huma preparatorji għall-ghoti ta' servizz tal-investment jew li jwettqu attività tal-investment għandhom ikunu kkunsidrati bħala parti integrali minn dak is-servizz jew attività. Dan jinkludi, pereżempju, l-ghoti ta' konsulenza ġenerika minn ditta tal-investment lil klijenti jew lil klijenti potenzjali qabel jew matul l-ghoti ta' konsulenza dwar l-investment jew kull servizz jew attività ohra ta' investment.
- (17) L-ghoti ta' rakkomandazzjoni ġenerali dwar tranżazzjoni fi strument finanzjarju jew f'tip ta' strument finanzjarju jikkostitwixxi l-ghoti ta' servizz aċċillari skont it-Taqsim B(5) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, u b'konsewgenza d-Direttiva 2014/65/UE u l-protezzjonijiet tagħha japplikaw għall-ghoti ta' dik ir-rakkomandazzjoni.
- (18) Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni ogġettiva u effettiva tad-definizzjoni tal-internalizzaturi sistematiki fl-Unjoni b'konformità mal-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandhom jiġu pprovduti speċifikazzjonijiet ulterjuri dwar il-limiti applikabbli stabbiliti minn qabel għall-finijiet ta' dak li jikkostitwixxi n-negozjar frekwenti, sistematiku u sostanzjali barra l-borża (OTC). Il-limiti stabbiliti minn qabel għandhom jiġu stabbiliti flivell adattat sabiex jiġi żgurat li n-negozjar OTC ta' daqs tali li kellu impatt materjali fuq il-formazzjoni tal-prezz jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni filwaqt li fl-istess hin jeskludi n-negozjar OTC ta' daqs tant żgħir li jkun sproporzjonat mar-rekwiżit tal-obbligu tal-konformità mar-rekwiżiti applikabbli għall-internalizzaturi sistematiki.
- (19) Skont id-Direttiva 2014/65/UE, internalizzatur sistematiku ma għandux jithalla jlaqqa' flimkien interessi ta' xiri u ta' bejgħ ta' parti terza bl-istess mod funzjonali bħal ċentru ta' n-negozjar. Internalizzatur sistematiku ma għandux jikkonsisti f'sistema ta' tpaċija interna li teżegwixxi l-ordnijiet tal-klijenti fuq bażi multilaterali, attività li

tirrikjedi awtorizzazzjoni bħala faċilità multilaterali ta' nnegozjar (MTF). F'dan il-kuntest, sistema ta' tpaċija interna hija sistema li tqabbel l-ordnijiet tal-klijenti li tirriżulta f'li d-ditta tal-investment twettaq tranżazzjonijiet prinċipali mqabbla fuq bażi regolati u mhux okkażżjonali.

- (20) Għal raġunijiet ta' ċarezza u ċertezza legali u sabiex tiġi żgurata applikazzjoni uniformi, xieraq li jiġu pprovduti dispożizzjonijiet supplimentari fir-rigward tad-definizzjonijiet relatati man-negożjar algoritmiku, tekniki ta' nnegożjar algoritmiki ta' frekwenza għolja u aċċess elettroniku dirett. Fin-negożjar awtomatizzat, ġew mobilizzati diversi arranġamenti teknici. Jehtieg li jiġi ċċarat kif daww l-arranġamenti għandhom jiġu kategorizzati fir-rigward tad-definizzjonijiet tan-negożjar algoritmiku u l-aċċess elettroniku dirett. Il-proċessi tan-negożjar ibbażati fuq aċċess elettroniku dirett mhumiex esklussivi b'mod reċiproduktu għal daww li jinvolvu nnegożjar algoritmiku jew is-subsegment tiegħu ta' teknika ta' negożjar algoritmiku bi frekwenza għolja. In-negożjar ta' persuna li jkollha aċċess elettroniku dirett għalhekk jista' wkoll jaq' taht in-negożjar algoritmiku li jinkludi d-definizzjoni ta' teknika ta' nnegożjar algoritmiku bi frekwenza għolja.
- (21) Negożjar algoritmiku b'konformità mal-Artikolu 4(1)(39) tad-Direttiva 2014/65/UE għandu jinkludi arranġamenti fejn is-sistema tagħmel deċiżjonijiet, minbarra sempliċement li tiddetermina l-ċentru jew iċ-ċentri ta' nnegożjar, li abbażi tagħhom għandha tiġi sottomessa l-ordni, fi kwalunkwe stadju tal-proċessi ta' nnegożjar inkluż fl-istadju tal-bidu, tal-generazzjoni, tad-direzzjoni u tal-eżekuzzjoni tal-ordnijiet. Għalhekk, għandu jiġi ċċarat li n-negożjar algoritmiku, li jinkludi nnegożjar mingħajr ebda intervent mill-bniedem jew b'intervent limitat, għandu jirreferi mhux biss għall-generazzjoni awtomatika tal-ordnijiet iżda wkoll għall-ottimizzazzjoni ta' proċessi ta' eżekuzzjoni ta' ordnijiet permezz ta' mezzi awtomatizzati.
- (22) Negożjar algoritmiku għandu jinkludi order routers intelligenti (SORs) fejn tali apparati jużaw algoritmi għall-ottimizzazzjoni tal-proċessi tal-eżekuzzjoni ta' ordnijiet li jiddeterminaw il-parametri tal-ordni minbarra l-ċentru jew iċ-ċentri fejn għandha tiġi sottomessa l-ordni. Negożjar algoritmiku ma għandux jinkludi order routers awtomatizzati (AOR) fejn, għalkemm jużaw algoritmi, tali apparati jiddeterminaw biss iċ-ċentru jew iċ-ċentri ta' negożjar fejn għandha tiġi sottomessa l-ordni mingħajr ma jinbidel ebda parametru ieħor tal-ordni.
- (23) It-teknika ta' negożjar algoritmiku bi frekwenza għolja b'konformità mal-Artikolu 4(1)(40) tad-Direttiva 2014/65/UE, li hija subsett tan-negożjar algoritmiku, għandha tiġi speċifikata iktar permezz tal-istabbiliment ta' kriterji li jiddefinixxu rati għoljin ta' messagġi fl-istess jum li jikkostitwixxu kwotazzjonijiet għal ordnijiet jew modifiki għall-ordnijiet jew kanċellazzjonijiet tagħhom. L-użu tal-limiti minimi kwantitattivi assoluti abbażi tar-rati ta' messagġi jipprovdidi ċertezza legali li tippermetti lid-ditti u lill-awtoritajiet kompetenti biex jivvalutaw l-attività ta' nnegożjar individwali ta' ditti. Il-livell u l-għan ta' dawn il-limiti minimi għandu jkun wiesa' biżżejjed sabiex ikopri negożjar li jikkostitwixxi t-teknika ta' negożjar bi frekwenza għolja, inklużi daww fir-rigward ta' strumenti uniċi u strumenti multipli.
- (24) Peress li l-użu tat-teknika ta' nnegożjar algoritmiku bi frekwenza għolja hija b'mod predominanti komuni fi strumenti likwidi, għandhom jiġu inklużi biss strumenti li għalihom hemm suq likwidu fil-kalkolu tar-rata għolja ta' messagġi fl-istess jum. Barra minn hekk, minhabba li t-teknika ta' nnegożjar algoritmiku bi frekwenza għolja hija subsett tan-negożjar algoritmiku, il-messagġi introdotti għall-finijiet tan-negożjar li jissodisfa l-kriterji fl-Artikolu 17(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandhom jiġu inklużi fil-kalkolu tar-rati għolja ta' messagġi fl-istess jum. Sabiex ma tinqabdx attività ta' nnegożjar minbarra tekniki ta' nnegożjar algoritmiku bi frekwenza għolja, ikkunsidrati l-karatteristiċi ta' dan in-negożjar kif previst fil-preambolu 61 tad-Direttiva 2014/65/UE, b'mod partikolari illi dan in-negożjar normalment isir minn negozjanti bil-kapital tagħhom stess sabiex jimplimentaw strateġiji ta' negożjar aktar tradizzjonali bħal holqien tas-suq jew arbitraġġ permezz tal-użu ta' teknoloġija sofistikata, il-messagġi introdotti għall-finijiet tan-negożjar għan-nom propju biss, u mhux daww introdotti għall-għanijiet ta' riċevuta u trażmissjoni ta' ordnijiet jew l-eżekuzzjoni ta' ordnijiet f'isem il-klijenti, għandhom jiġu inklużi fil-kalkolu ta' rati għoljin ta' messagġi fl-istess jum. Madankollu, messagġi ntrodotti b'tekniki oħra għajr daww li jużaw in-negożjar għan-nom propju għandhom jiġu nkluzi fil-kalkolu ta' rati għoljin ta' messagġi fl-istess jum fejn, meħuda kolla f'daqqa u kkunsidrati l-ċirkostanzi kollha, l-eżekuzzjoni tat-teknika hija strutturata b'tali mod illi tiġi evitata l-eżekuzzjoni għan-nom propju, bħal pereżempju permezz tat-trażmissjoni tal-ordnijiet bejn entitajiet fl-istess grupp. Sabiex tiġi kkunsidrata, meta jiġi determinat x'jikkostitwixxi rati għoljin ta' messagġi fl-istess jum, l-identità tal-tal-klijent aħhari wara l-attività, għandhom jiġu esklużi il-messagġi ġejjin minn klijenti tal-fornituri DEA mill-kalkolu ta' rati għoljin ta' messagġi fl-istess jum.
- (25) Id-definizzjoni ta' aċċess elettroniku dirett għandu jiġi speċifikata iktar. Id-definizzjoni ta' aċċess elettroniku dirett ma għandu jinkludi ebda attività oħra lil hinn mill-provvediment ta' aċċess dirett għas-suq u aċċess sponsorjat. Għalhekk, għandha ssir distinzjoni għal arranġamenti fejn l-ordnijiet tal-klijenti huma intermedjati permezz ta' mezzi elettroniċi minn membri jew parteċipanti ta' ċentru ta' nnegożjar bħal senserija onlajn u arranġamenti fejn klijenti għandhom aċċess elettroniku dirett għal ċentru ta' nnegożjar.

- (26) Fil-każ ta' intermedjazzjoni tal-ordnijiet, min jissottometti ordnijiet ma għandux kontroll suffiċjenti fuq il-parametri tal-arrangament għal aċċess tas-suq u għalhekk ma għandux jaqa' taht il-kamp ta' applikazzjoni ta' aċċess elettroniku dirett. Għalhekk, arrangamenti li jippermettu lill-klijenti jitrażmettu ordnijiet lil ditta tal-investment f'format elettroniku, bhas-senserija onlajn, ma għandhomx jiġu kkunsidrati bħala aċċess elettroniku dirett sakemm klijenti ma jkollhomx il-kapaċità li jiddeterminaw il-frazzjoni ta' sekonda tal-entrata tal-ordni u t-tul tal-hajja tal-ordnijiet f'dak il-perjodu ta' żmien.
- (27) Arrangamenti fejn il-klijent ta' membru jew partecipant ta' centru ta' nnegozjar, inkluż il-klijent ta' klijenti diretti ta' faċilitajiet ta' nnegozjar organizzati (OTFs), jissottomettu l-ordnijiet tagħhom permezz ta' arrangamenti għal ottimizzazzjoni ta' proċessi ta' eżekuzzjoni ta' ordnijiet li jiddeterminaw il-parametri tal-ordni minbarra ċ-centru jew centri fejn għandha tiġi sottomessa l-ordni permezz ta' SORs inklużi fl-infrastruttura tal-fornitur u mhux fl-infrastruttura tal-klijent, għandhom jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-aċċess elettroniku dirett minhabba li l-klijent tal-fornitur ma għandux kontroll fuq iż-żmien tas-sottomissjoni tal-ordni u t-tul tal-hajja tagħha. Il-karatterizzazzjoni ta' aċċess elettroniku dirett meta jiġu mobilizzati order routers intelligenti, għalhekk għandha tkun dipendenti fuq jekk l-smart order router hux inkluż fis-sistemi tal-klijenti u mhux f'dik tal-fornitur.
- (28) Ir-regoli għall-implimentazzjoni tar-reġim li jirregola rekwiżiti organizzazzjonali għal ditti tal-investment li jipprovdu servizzi tal-investment u, meta xieraq, servizzi anċillari u attivitajiet ta' investment fuq bażi professjonali, u għal swieq regolati, u fornituri ta' servizzi ta' rrapportar ta' data, għandhom ikunu konsistenti mal-ghan tad-Direttiva 2014/65/UE. Għandhom ikunu mahsubin biex jiżguraw livell għoli ta' integrità, kompetenza u solidità fost ditti tal-investment u entitajiet li joperaw swieq regolati, MTFs jew OTFs, u biex jiġu applikati b'mod uniformi.
- (29) Huwa neċessarju li jkunu speċifikati rekwiżiti u proċeduri organizzazzjonali konkreti għal ditti tal-investment li jipprovdu dawn is-servizzi jew attivitajiet. B'mod partikolari għandhom jiġu pprovduti proċeduri rigorużi fejn jidhlu kwistjonijiet ta' konformità, il-ġestjoni tar-riskju, it-trattament ta' lmenti, it-tranzazzjonijiet personali, l-esternalizzazzjoni u l-identifikazzjoni, il-ġestjoni u d-divulgazzjoni ta' kunflitti ta' interess.
- (30) Ir-rekwiżiti organizzazzjonali u l-kundizzjonijiet għal awtorizzazzjoni għal ditti tal-investment għandhom ikunu stabbiliti fil-forma ta' sett ta' regoli li jiżguraw l-applikazzjoni uniformi tad-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 2014/65/UE. Dan hu neċessarju sabiex jiġi żgurat li ditti tal-investment għandhom aċċess ugwali b'termini ekwivalenti għas-swieq kollha fl-Unjoni u biex ikunu eliminati ostakoli, marbuta ma' proċeduri ta' awtorizzazzjoni, għal attivitajiet transfruntiera fil-qasam ta' servizzi tal-investment.
- (31) Ir-regoli għall-implimentazzjoni tar-reġim li jirregola l-kundizzjonijiet ta' hidma għall-eżekuzzjoni ta' servizzi ta' investment u anċillari u ta' attivitajiet tal-investment għandhom jirriflettu l-ghan fundamentali ta' dak ir-reġim. Huma għandhom ikunu mahsubin biex jiżguraw livell għoli ta' protezzjoni tal-investitur li għandu jkun applikat b'mod uniformi permezz tal-introduzzjoni ta' standards u rekwiżiti ċari li jirregolaw ir-relazzjoni bejn ditta tal-investment u l-klijent tagħha. Min-naħa l-oħra, fejn tidhol il-protezzjoni tal-investitur, u b'mod partikolari l-komunikazzjoni ta' informazzjoni lill-investituri jew it-talba ta' informazzjoni minghand l-investituri, għandha titqies in-natura tal-klijent jew tal-klijent potenzjali, jiġifieri jekk huwiex klijent ta' xiri bl-imnut (mhux professjonali) jew professjonali.
- (32) Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi tad-dispożizzjonijiet varji tad-Direttiva 2014/65/UE, huwa neċessarju li jkun stabbilit sett armonizzat ta' rekwiżiti organizzazzjonali u kundizzjonijiet ta' hidma għad-ditti tal-investment.
- (33) Id-ditti tal-investment ivarjaw bil-kbir fid-daqs, fl-istruttura u fin-natura tan-negozju tagħhom. Reġim regolatorju għandu jkun adattat għal dik id-diversità filwaqt li jimponi ċerti rekwiżiti regolatorji fondamentali li huma xierqa għad-ditti kollha. Entitajiet regolati għandhom jikkonformaw mal-obbligi tagħhom ta' livell għoli u jaħsbu fi u jadottaw miżuri li jkunu l-aħjar addattati għan-natura u għaċ-ċirkostanzi partikolari tagħhom.
- (34) Xieraq li jiġu stabbiliti kriterji komuni għall-valutazzjoni ta' jekk servizz ta' investment huwiex qiegħed jiġi pprovdut minn persuna b'mod incidentali matul attività professjonali, sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni armonizzata u stretta tal-eżenzjoni mogħtija mid-Direttiva 2014/65/UE. L-eżenzjoni għandha tapplika biss jekk is-servizz ta' investment għandu konnessjoni intrinsika mal-qasam ewlieni tal-attività professjonali u hija subordinata għalih.
- (35) Ir-rekwiżiti organizzazzjonali stabbiliti skont id-Direttiva 2014/65/UE huma mingħajr preġudizzju għal sistemi stabbiliti mil-liġi nazzjonali għar-reġistrazzjoni jew il-monitoraġġ minn awtoritajiet jew ditti kompetenti ta' individwi li jahdmu f'ditti tal-investment.

- (36) Għall-finijiet li jehtiegu li ditta tal-investment tistabbilixxi, tiimplimenta u jżomm politika adegwata ta' ġestjoni tar-riskju, ir-riskji relatati mal-attivitàjiet, il-proċessi u s-sistemi tad-ditta għandhom jinkludu r-riskji assoċjati mal-esternalizzazzjoni ta' funzjonijiet kritiċi jew importanti. Dawn ir-riskji għandhom jinkludu dawk assoċjati mar-relazzjoni tad-ditta mal-fornitur tas-servizz, u r-riskji potenzjali eżistenti meta l-funzjonijiet esternalizzati ta' diversi ditti tal-investment jew entitajiet regolati ohra jkunu kkonċentrati f'għadd limitat ta' fornituri tas-servizz.
- (37) Il-fatt li l-funzjonijiet ta' ġestjoni tar-riskju u konformità huma mwettqa mill-istess persuna ma jipperikolax neċessarjament l-eżerċitar indipendenti ta' kull funzjoni. Il-kundizzjonijiet li persuni involuti fil-funzjoni ta' konformità ma għandhomx ikunu involuti wkoll fil-prestazzjoni tal-funzjonijiet li huma jagħmlu monitoraġġ tagħhom, u li l-metodu li bih tkun iddeterminata r-remunerazzjoni ta' dawn il-persuni ma għandux ikun tali li x'aktarx jikkomprometti l-oġġettività tagħhom, ma jistgħux ikunu proporzjonati fil-każ ta' kumpaniji tal-investment żgħar. Madankollu, għall-kumpaniji l-kbar dawn il-kundizzjonijiet ikunu sproporzjonati biss f'ċirkostanzi eċċezzjonali.
- (38) Klijenti jew klijenti potenzjali għandhom ikunu jistgħu jesprimu n-nuqqas ta' sodisfazzjon tagħhom bis-servizzi tal-investment ipprovduti minn ditti tal-investment fl-interessi tal-protezzjoni tal-investitur kif ukoll isahhu l-konformità tad-ditti tal-investment mal-obbligi tagħhom. L-ilmenti tal-klijenti jew tal-klijenti potenzjali għandhom jiġu indirizzati b'mod effettiv u indipendenti minn funzjoni ta' ġestjoni tal-ilmenti. B'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, dik il-funzjoni tista' titwettaq minn funzjoni ta' konformità.
- (39) Ditti tal-investment huma meħtieġa jiġbru u jżommu informazzjoni relatata mal-klijenti u s-servizzi pprovduti lill-klijenti. Meta dawk ir-rekwiżiti jinvolvu l-għbir u l-ipproċessar ta' data personali, għandu jiġi żgurat ir-rispett tad-dritt għall-protezzjoni ta' data personali b'konformità mad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u d-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill ⁽²⁾ li jirregolaw l-ipproċessar ta' data personali mwettaq b'applikazzjoni ta' din id-Direttiva. L-ipproċessar ta' data mill-Awtorità Ewropea tat-Titoli u S-Swieq (ESMA) b'applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, huwa suġġett għar-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾.
- (40) Għandha tiġi introdotta definizzjoni ta' remunerazzjoni sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni effiċjenti u konsistenti tal-kunflitti tal-interess u t-tweġġ tar-rekwiżiti tan-negożju fil-qasam tar-rimunerazzjoni u għandha tinkludi l-forom kollha ta' benefiċċji finanzjarji u mhux finanzjarji jew pagamenti pprovduti direttament jew indirettament minn ditti lill-persuni rilevanti fil-provvediment ta' investment jew servizzi ancillari lill-klijenti bħal flus, ishma, opzjonijiet, kanċellazzjonijiet ta' self lill-persuni rilevanti mat-tkeċċija, kontribuzzjonijiet tal-pensjoni, rimunerazzjoni mill-partijiet terzi pereżempju permezz ta' mudelli ta' carried interest, židiet fil-pagi jew promozzjonijiet, assigurazzjoni tas-saħħa, skontijiet jew allowances speċjali, kontijiet ta' spejjeż ġenerużi jew seminars f'destinazzjonijiet eżotiċi.
- (41) Sabiex jiġi żgurat li l-interessi tal-klijenti ma jiġux imfixkla, id-ditti tal-investment għandhom jiddisinjaw u jimplementaw politiki ta' remunerazzjoni għall-persuni kollha li jista' jkollhom impatt fuq il-fornitur tas-servizz jew l-imġiba korporattiva tad-ditta, inklużi persuni li huma persunal tal-uffiċċju tan-negożjar, persunal tat-tim tal-bejgħ jew persunal ieħor li huwa involut indirettament fil-provvediment ta' investment jew ta' servizzi ancillari. Persuni li jimmonitorjaw lit-timijiet tal-bejgħ bħal manijers diretti, li jistgħu jiġu incentivati sabiex jagħmlu pressjoni fuq il-persunal tal-bejgħ, jew analisti finanzjarji li l-letteratura tagħhom tista' tintuża mill-persunal tal-bejgħ sabiex jincentivaw lill-klijenti sabiex jagħmlu deċiżjonijiet ta' investment jew persuni involuti fl-indirizzar ta' ilmenti jew fl-iddisinjar u l-iżvilupp ta' prodotti għandhom jiġu inklużi wkoll fil-kamp ta' applikazzjoni ta' persuni rilevanti kkonċernati mir-regoli tar-rimunerazzjoni. Il-persuni rilevanti għandhom jinkludu wkoll lill-aġenti abbinati. Meta tiġi determinata r-rimunerazzjoni għall-aġenti abbinati, id-ditti għandhom jikkunsidraw l-istatus speċjali tal-aġenti abbinati u l-ispeċifiċitajiet nazzjonali rispettivi. Madankollu, fit-tali każijiet, il-politiki u l-prattiki tar-rimunerazzjoni tad-ditti xorta għandhom jiddefinixxu kriterji xierqa li għandhom jintużaw sabiex tiġi vvalutata l-prestazzjoni ta' persuni rilevanti, inklużi kriterji kwalitattivi li jinkoraġġixxu lill-persuni rilevanti biex jagħmlu fl-aħjar interessi tal-klijent.
- (42) Meta jitwettqu tranżazzjonijiet personali suċċessivi għan-nom ta' persuna skont istruzzjonijiet preċedenti mogħtija minn dik il-persuna, l-obbligi relatati mat-tranżazzjonijiet personali ma għandhomx japplikaw b'mod separat għal

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE ta' l-24 ta' Ottubru, 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p.31).

⁽²⁾ Id-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37).

⁽³⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' tali data (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).

kull tranżazzjoni suċċessiva ta' dan it-tip jekk dawk l-istruzzjonijiet jibqgħu fis-seħh u mhux mibdula. Bl-istess mod, dawk l-obbligi ma għandhomx japplikaw f'każ li dawn l-istruzzjonijiet jiskadu jew jiġu rtirati, sakemm dawk l-istrumenti finanzjarji li kienu nkisbu qabel skont l-istruzzjonijiet ma jkunux rilaxxati fl-istess mument li fih l-istruzzjonijiet jiskadu jew jiġu rtirati. Madankollu, dawk l-obbligi għandhom japplikaw fejn tidhol tranżazzjoni personali, jew fil-bidu ta' tranżazzjonijiet personali suċċessivi mwettqa għan-nom tal-istess persuni jekk dawk l-istruzzjonijiet jiġu mmodifikati jew jekk jinħarġu istruzzjonijiet godda.

- (43) L-awtoritajiet kompetenti ma għandhomx jagħtu l-awtorizzazzjoni biex ikunu pprovduti servizzi tal-investment jew attivitajiet tal-investment soġġetta għal projbizzjoni ġenerali ta' esternalizzazzjoni ta' funzjoni wahda jew iżjed kritiċi jew importanti. Ditti tal-investment għandhom jithallew jesternalizzaw dawn il-funzjonijiet jekk l-arrangamenti ta' esternalizzazzjoni stabbiliti mid-ditta jikkonformaw ma' ċerti kundizzjonijiet.
- (44) L-esternalizzazzjoni ta' servizzi ta' investment jew attivitajiet jew funzjonijiet kritiċi jew importanti kapaci tikkostitwixxi bidla materjali fil-kundizzjonijiet għall-awtorizzazzjoni tad-ditta ta' investment, kif imsemmi fl-Artikolu 21(2) tad-Direttiva 2014/65/UE. Jekk dawn l-arrangamenti għall-esternalizzazzjoni għandhom jitwaqqfu wara li d-ditta ta' investment tkun kisbet l-awtorizzazzjoni skont il-Kapitolu I tat-Titolu II tad-Direttiva 2014/65/UE, dawk l-arrangamenti għandhom jiġu notifikati lill-awtorità kompetenti fejn mehtieg skont l-Artikolu 21(2) ta' dik id-Direttiva.
- (45) Iċ-ċirkostanzi li għandhom ikunu trattati bħala li jikkawżaw kunflitt ta' interess għandhom ikopru każijiet fejn ikun hemm kunflitt bejn l-interessi tad-ditta jew ċerti persuni konnessi mad-ditta jew mal-grupp tad-ditta u l-obbligu li d-ditta jkollha lejn kljent; jew bejn interessi differenti ta' żewġ klijenti jew iktar tagħha, li d-ditta hija obbligata lejhom it-tnejn. Mhuwix biżżejjed li d-ditta tista' tagħmel qligħ jekk ma jkunx hemm ukoll żvantaġġ possibbli għal kljent, jew li kljent wiehed li d-ditta tkun obbligata lejha jista' jagħmel qligħ jew jevita telf mingħajr ma jkun hemm telf konkomitanti possibbli għal kljent iehor.
- (46) Kunflitti ta' interess għandhom ikunu regolati biss meta servizz ta' investment jew servizz anċillari jkun ipprovdut minn ditta tal-investment. L-istatus tal-kljent li lilu huwa pprovdut is-servizz-kljent mhux professjonali, kljent professjonali jew kontroparti eligibbli- għandha tkun irrilevanti għal dak l-iskop.
- (47) Waqt li tikkonforma mal-obbligu tagħha li tfassal politika ta' kunflitt ta' interess skont id-Direttiva 2014/65/UE li tidentifika ċirkostanzi li jikkostitwixxu jew li jistgħu jikkawżaw kunflitt tal-interess, id-ditta tal-investment għandha tagħti attenzjoni speċjali lill-attivitajiet ta' riċerka u konsulenza, negozju proprjetarju, il-ġestjoni tal-portafoll u n-negozju finanzjarju korporattiv, inklużi s-sottoskrizzjoni jew il-bejgħ f'qafas ta' offerta ta' titoli u servizzi ta' konsulenza f'fużjonijiet u akkwizizzjonijiet. B'mod partikolari, din l-attenzjoni speċjali hija xierqa meta ditta jew persuna direttament jew indirettament marbuta mad-ditta frelazżjoni ta' kontroll twettaq żewġ attivitajiet jew iktar minn dawk imsemmija.
- (48) Ditti tal-investment għandhom jimmiraw li jidentifikaw u jiġġestixxu l-kunflitti ta' interess li jirriżultaw fir-rigward tal-oqsma kummerċjali u l-attivitajiet tal-grupp tagħhom taht politika komprensiva ta' kunflitti tal-interessi. Filwaqt li d-divulgazzjoni tal-kunflitti ta' interess speċifiċi huwa rikjest mill-Artikolu 23(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, dan għandu jkun miżura tal-ahhar istanza li għandha tintuża biss meta l-arrangamenti organizzazzjonali u amministrattivi stabbiliti mid-ditta tal-investment sabiex tevita jew tiġġestixxi l-kunflitti ta' interess tagħha b' konformità mal-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 2014/65/UE ma jkunux biżżejjed sabiex jiżguraw, b'kunfidenza raġonevoli, li jkun hemm prevenzjoni tar-riskji ta' dannu għall-interessi tal-kljent. Id-dipendenza żejda fuq id-divulgazzjoni mingħajr konsiderazzjoni adegwata dwar kif il-kunflitti jistgħu jiġu ġestiti jew evitati b'mod xieraq, ma għandhiex tithalla. B'mod partikolari, b'divulgazzjoni ta' kunflitti ta' interessi minn ditta tal-investimenti, hija ma għandhiex tiġi eżentata mill-obbligu li żżomm u li topera l-arrangamenti organizzattivi u amministrattivi effettivi mehtieġa skont l-Artikolu 16(3) tad-Direttiva 2014/65/UE.
- (49) Id-ditti għandhom dejjem jikkonformaw mar-regoli dwar l-inċentivi skont l-Artikolu 24 tad-Direttiva 2014/65/UE, inkluż meta jipprovdut servizzi ta' tqegħid. B'mod partikolari, it-tariffi mid-ditti tal-investment li jqiegħdu l-istrumenti finanzjarji mahruġa lill-klijenti tal-investimenti tagħhom, għandhom jikkonformaw ma' dawn id-dispożizzjonijiet u l-iskalar u t-tidwir għandhom jiġu kkunsidrati bħala prattiki abbużivi.
- (50) Ir-riċerka fl-investment għandha tkun subkategorija tat-tip ta' informazzjoni definita bħala rakkomandazzjoni fir-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ (abbuż tas-suq).

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar l-abbuż tas-suq (Regolament dwar l-abbuż tas-suq) u li jħassar id-Direttiva 2003/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttivi tal-Kummissjoni 2003/124/KE, 2003/125/KE u 2004/72/KE (ĠU L 173, 12.6.2014, p.1)

- (51) Il-miżuri u l-arrangamenti adottati minn ditta tal-investment biex tiġġestixxi l-kunflitti tal-interess li jistgħu jirriżultaw mill-produzzjoni u mid-diffużjoni ta' materjal li huwa ppreżentat bħala riċerka fl-investment għandhom ikunu xierqa biex jipproteġu l-oġġettività u l-indipendenza ta' analisti finanzjarji u tar-riċerka fl-investment li jipproduċu. Dawk il-miżuri u l-arrangamenti għandhom jiżguraw li l-analisti finanzjarji jibbenefikaw minn grad adegwat ta' indipendenza mill-interessi ta' persuni li r-responsabbiltajiet jew l-interessi kummerċjali tagħhom jistgħu b'mod raġjonevoli jkunu kkunsidrati f'kunflitt mal-interessi tal-persuni li lilhom titqassam ir-riċerka fl-investment.
- (52) Persuni li r-responsabbiltajiet jew l-interessi kummerċjali tagħhom jistgħu b'mod raġjonevoli jitqiesu li huma f'kunflitt mal-interessi tal-persuni li lilhom titqassam ir-riċerka fl-investment għandhom jinkludu il-persunal inkarigat mis-servizzi finanzjarji tal-kumpanija u l-persunal involut fil-bejgħ u f'negozjati fisem il-klijenti jew fisem id-ditta.
- (53) Ċirkostanzi eċċezzjonali li fihom analisti finanzjarji u persuni ohra marbuta mad-ditta tal-investment li huma involuti fil-produzzjoni ta' riċerka fl-investment jistgħu, b'approvazzjoni preċedenti bil-miktub, iwettqu tranżazzjonijiet personali fi strumenti li r-riċerka tirrelata għalihom, għandhom ikunu jinkludu dawk iċ-ċirkostanzi li fihom, għal raġunijiet personali li jirrelataw għal diffikultajiet finanzjarji, l-analist finanzjarju jew persuna ohra tkun meħtieġa tagħmel likwidazzjoni ta' pożizzjoni.
- (54) Tariffi, kummissjonijiet, benefiċċji monetarji u mhux monetarji li d-ditta li tipprovi l-investment fir-riċerka tirċievi minn kwalunkwe parti terza għandhom jiġu aċċettati biss meta huma jingħataw skont ir-rekwiżiti speċifikati fl-Artikolu 24(9) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikolu 13 tad-Direttiva Delegata tal-Kummissjoni (UE) 2017/593 ⁽¹⁾.
- (55) Il-kunċett ta' tqassim ta' riċerka fl-investment lil klijenti jew lill-pubbliku ma għandux jinkludi tqassim esklussiv lil persuni fi hdan il-grupp tad-ditta tal-investment. Ir-rakkomandazzjonijiet attwali għandhom jitqiesu li huma dawk ir-rakkomandazzjonijiet li jinsabu fir-riċerka fl-investment li ma ġewx irtirati u li ma skadewx. Il-modifika sostanzjali ta' riċerka fl-investment prodotta minn parti terza għandha tiġi rregolata mill-istess rekwiżiti bħall-produzzjoni tar-riċerka.
- (56) Analisti finanzjarji ma għandhomx ikunu involuti f'attivitajiet li mhumix il-preparazzjoni ta' riċerka fl-investment meta dan l-involvement ikun inkonsistenti maż-żamma ta' oġġettività ta' dik il-persuna. Dawn jinkludu l-partecipazzjoni fl-attivitajiet bankarji tal-investment bħan-negozju finanzjarju korporattiv u s-sottoskrizzjoni, il-partecipazzjoni fil-"preżentazzjoni" ta' negozji ġodda jew "reklami" għal edizzjonijiet ġodda ta' strumenti finanzjarji ġodda; jew inkella li jkunu involuti fil-preparazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni emittenti.
- (57) Minhabba l-ispeċifità tas-sottoskrizzjoni u t-tqeghid fis-suq u l-potenzjal li jinqalghu kunflitti tal-interess fir-rigward ta' tali servizzi, f'dan ir-Regolament għandhom jiġu speċifikati rekwiżiti iktar dettaljati u mfassla apposta. B'mod partikolari, tali rekwiżiti għandhom jiżguraw li l-proċess ta' sottoskrizzjoni u tqeghid jiġi mmaniġġjat b'mod li jirrispetta l-interessi tal-atturi differenti. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-interessi tagħhom jew l-interessi ta' klijenti oħrajn tagħhom ma jinfluwenzawx b'mod negattiv il-kwalità tas-servizzi pprovduti lill-klijent emittent. Arrangamenti bħal dawn għandhom jiġu spjegati lil dak il-klijent, flimkien ma' informazzjoni rilevanti ohra dwar il-proċess tal-offerta, qabel id-ditta taċċetta li tiegħu l-offerta.
- (58) Ditti tal-investment involuti f'attivitajiet ta' sottoskrizzjoni jew tqeghid għandu jkollhom stabbiliti arrangamenti xierqa sabiex jiġi żgurat li l-proċess tal-ipprezzar, inkluż il-bini tal-ktieb, mhuwiex ta' detriment għall-interessi tal-emittent.
- (59) Il-proċess tat-tqeghid jinvolvi l-eżerċitar ta' deċiżjoni minn ditta tal-investment rigward l-allokazzjoni ta' offerta, u huwa bbażat fuq il-fatti u ċ-ċirkostanzi partikolari tal-arrangamenti, li jgħolqu tħassib dwar kunflitti ta' interess. Id-ditta għandu jkollha stabbiliti rekwiżiti organizzazzjonali effettivi li jiżguraw li allokazzjonijiet li jkunu saru bħala parti mill-proċess ta' tqeghid ma jirriżultawx f'li l-interess tad-ditta jitqiegħed qabel l-interessi tal-klijent emittent, jew qabel l-interessi ta' klijent ta' investment fuq dawk ta' klijent ta' investment ieħor. B'mod partikolari, id-ditti għandhom jistabbilixxu b'mod ċar il-proċess għall-iżvilupp ta' rakkomandazzjonijiet dwar l-allokazzjoni f'politika dwar l-allokazzjoni.
- (60) Ir-rekwiżiti imposti minn dan ir-Regolament, inklużi dawk dwar tranżazzjonijiet personali, dwar it-trattament tal-għarfien tar-riċerka fl-investment u dwar il-produzzjoni jew id-diffużjoni tar-riċerka fl-investment, japplikaw mingħajr preġudizzju għal rekwiżiti ohra tad-Direttiva 2014/65/UE utar-Regolament (UE) Nru 596/2014 u l-miżuri ta' implimentazzjoni rispettivi tagħhom.

⁽¹⁾ Id-Direttiva Delegata tal-Kummissjoni (UE) 2017/593 tas-7 ta' April 2016 li tissupplimenta d-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill rigward is-salvagwardja tal-istrumenti finanzjarji u l-fondi tal-klijenti, l-obbligi ta' governanza tal-prodotti u r-regoli applikabbli għall-provvediment jew ir-riċeviment ta' tariffi, kummissjonijiet jew kwalunkwe benefiċċju monetarju jew mhux monetarju (ara paġna 500 ta' dan il-Gurnal Uffiċjali).

- (61) Dan ir-Regolament jistabbilixxi rekwiżiti rigward informazzjoni indirizzata lill-klijenti u lill-klijenti potenzjali, inklużi komunikazzjonijiet dwar kummerċjalizzazzjoni, sabiex jiġi żgurat li tali informazzjoni hija ġusta, ċara u ma tqarraqx b'konformità mal-Artikolu 24(3) tad-Direttiva 2014/65/UE.
- (62) Xejn f'dan ir-Regolament ma jehtieg li l-awtoritajiet kompetenti japprovaw il-kontenut u l-forma ta' komunikazzjonijiet dwar il-kummerċjalizzazzjoni. Madankollu, anqas ma tipprevenihom milli jagħmlu dan, sa fejn kull approvazzjoni preċedenti ta' dan it-tip tkun ibbażata biss fuq konformità mal-obbligu fid-Direttiva 2014/65/UE li informazzjoni lill-klijenti jew lill-klijenti potenzjali, inklużi komunikazzjonijiet dwar kummerċjalizzazzjoni, għandha tkun ġusta, ċara u ma tqarraqx.
- (63) Għandhom jiġu stabbiliti rekwiżiti ta' informazzjoni xierqa u proporzjonati li jikkunsidraw l-istatus ta' klijent jew bhala klijent mhux professjonali jew bhala klijent professjonali jew kontraparti eligibbli. Għan wiehed tad-Direttiva 2014/65/UE hu li tiżgura bilanċ proporzjonat bejn il-protezzjoni tal-investitur u l-obbligi ta' divulgazzjoni li japplikaw għad-ditti tal-investment. Għal dan il-ghan, huwa xieraq li jiġu stabbiliti rekwiżiti ta' informazzjoni speċifiċi inqas stretti fejn jidhlu klijenti professjonali minn dawk li japplikaw għal klijenti mhux professjonali.
- (64) Ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti jew lill-klijenti potenzjali bl-informazzjoni neċessarja dwar in-natura tal-istrumenti finanzjarji u r-riskji assoċjati mal-investment fihom sabiex il-klijenti tagħhom ikunu informati kif dovut. Il-livell ta' dettall ta' din l-informazzjoni jista' jvarja skont il-kategorizzazzjoni tal-klijent jew bhala klijent mhux professjonali jew bhala klijent professjonali u n-natura u l-profil tar-riskju tal-istrumenti finanzjarji li jkunu qegħdin jiġu offruti, iżda għandu dejjem jinkludi kwalunkwe element essenzjali. L-Istati Membri jistgħu jispeċifikaw it-termini preċiżi, jew il-kontenut, tad-deskrizzjoni ta' riskji meħtieġa skont dan ir-Regolament, b'kunsiderazzjoni għar-rekwiżiti tal-informazzjoni stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1286/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.
- (65) Il-kundizzjonijiet li tkun konformi magħhom l-informazzjoni indirizzata minn ditta tal-investment lill-klijenti u lill-klijenti potenzjali sabiex tkun ġusta, ċara u ma tqarraqx għandha tapplika għal komunikazzjonijiet mahsuba għall-klijenti mhux professjonali b'mod li huwa xieraq u proporzjonat, b'kunsiderazzjoni, pereżempju, tal-mezzi ta' komunikazzjoni, u tal-informazzjoni li l-komunikazzjoni tkun mahsuba li tagħti lill-klijenti jew lill-klijenti potenzjali. B'mod partikolari, ma jkunx xieraq li jiġu applikati tali kundizzjonijiet għall-komunikazzjonijiet dwar il-kummerċjalizzazzjoni li jikkonsistu biss f'dan li ġej: l-isem tad-ditta, il-logo jew immaġni oħra assoċjata mad-ditta, il-punt ta' kuntatt, ir-referenza għat-tipi ta' servizzi tal-investment ipprovduti mid-ditta.
- (66) Sabiex tiġi mtejbja l-konsistenza tal-informazzjoni li jirċievu l-investituri, id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-informazzjoni pprovduta lil kull klijent tiġi pprezentata b'mod konsistenti fl-istess lingwa fil-forom kollha tal-informazzjoni u l-materjal tal-kummerċjalizzazzjoni pprovdut lil dak il-klijent. Madankollu, dan ma għandux jimplika rekwiżit għad-ditti sabiex jittrađu l-prospetti tagħhom, ippreparati b'konformità mad-Direttiva 2003/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ jew id-Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, mogħtija lill-klijenti.
- (67) Sabiex tiġi pprovduta preżentazzjoni ġusta u bbilanċjata tal-benefiċċji u r-riskji, id-ditti tal-investment għandhom dejjem jagħtu indikazzjoni ċara u prominenti ta' kwalunkwe riskju rilevanti, inklużi l-iżvantaġġi u d-dgħufijiet, meta jirreferu għal kwalunkwe benefiċċju potenzjali ta' servizz jew strument finanzjarju.
- (68) L-informazzjoni għandha tkun ikkunsidrata qarrieqa jekk ikollha t-tendenza li tqarraq bil-persuna jew bil-persuni li lilhom tkun indirizzata jew li x'aktarx jirċevuha, kemm jekk il-persuna li tipprovd i l-informazzjoni tkun tikkunsidrata qarrieqa jew tkun tixtieq tqarraq permezz tagħha u kemm jekk le.
- (69) F'każijiet fejn ditta tal-investment tkun meħtieġa tipprovd i informazzjoni lil klijent qabel ma jingħata servizz, kull tranżazzjoni fir-rigward tal-istess tip ta' strument finanzjarju ma għandhiex tkun ikkunsidrata bhala l-ghoti ta' servizz għid jew differenti.
- (70) Informazzjoni ddettaljata dwar jekk konsulenza dwar investment hijiex ipprovduta fuq bażi indipendenti, dwar l-analiżi usa' u iktar stretta ta' tipi differenti ta' strumenti u dwar il-proċess tal-għażla użat, għandha tghin lill-klijenti jivvalutaw l-ghan tal-konsulenza pprovduta. Għandhom jiġu pprovduti dettalji suffiċjenti lill-klijenti dwar

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1286/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2014 dwar dokumenti bl-informazzjoni ewlenija għal prodotti aggregati ta' investment għall-konsumaturi bbażati fuq l-assigurazzjoni (PRIIPs) (ĠU L 352, 9.12.2014, p. 1).

⁽²⁾ Id-Direttiva 2003/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 dwar il-prospett li għandu jiġi ppubblikat meta titoli jiġu offruti lill-pubbliku jew jiġu ammessi għall-kummerċ u li temenda d-Direttiva 2001/34/KE (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 64).

⁽³⁾ Id-Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi fir-rigward tal-imprizi tal-investment kollettivi f'titoli trasferibbli (UCITS) (ĠU L 302, 17.11.2009, p. 32).

in-numru ta' strumenti finanzjarji analizzati mid-ditti. In-numru u l-varjetà ta' strumenti finanzjarji li għandhom jiġu kkunsidrati minbarra dawk ipprovduti mid-ditta tal-investment jew mill-entitajiet qrib dik id-ditta, għandhom ikunu proporzjonati mal-għan tal-konsulenza li se tinghata, il-preferenzi u l-bżonnijiet tal-klijent. Madankollu, irrISPettivament mill-għan tas-servizzi offruti, il-valutazzjonijiet kollha għandhom ikunu bbażati fuq numru adegwat ta' strumenti finanzjarji disponibbli fis-suq li jippermettu konsiderazzjoni xierqa ta' x'joffri s-suq bħala alternattivi.

- (71) L-għan tal-konsulenza mogħtija mid-ditti tal-investment fuq bażi indipendenti jista' jvarja minn wiesgħa u ġenerali għal speċjalist u speċifiku. Sabiex jiġi żgurat li l-għan tal-konsulenza jippermetti tqabbil ġust u xieraq bejn strumenti finanzjarji differenti, il-konsulenti tal-investment li jspeċjalizzaw f'ċerti kategoriji ta' strumenti finanzjarji u li jiffukaw fuq kriterji li mhumix ibbażati fuq l-istruttura teknika tal-istrument per se, bħal investimenti "ekoloġiċi" jew "etiċi", għandhom jikkonformaw ma' ċerti kundizzjonijiet jekk jipprezentaw ruħhom bħala konsulenti indipendenti.
- (72) Li l-istess konsulent ikun jista' jipprovdi kemm konsulenza indipendenti kif ukoll mhux indipendenti jista' johloq konfużjoni għall-klijent. Sabiex jiġi żgurat il-fehim tal-klijenti tan-natura u l-baži tal-konsulenza dwar l-investment ipprovduta, għandhom jiġu stabbiliti ċerti rekwiżiti organizzazzjonali.
- (73) Il-provvediment mid-ditta tal-investment lill-klijent ta' kopja tal-prospett li tfassal u gie ppubblikat b'konformità mad-Direttiva 2003/71/KE, ma għandux jiġi trattat bħala l-provvediment mid-ditta tal-investment lill-klijent għall-finijiet tal-kundizzjonijiet tal-operat skont id-Direttiva 2014/65/UE relatati mal-kwalità u l-kontenut ta' din l-informazzjoni, jekk id-ditta ma tkunx responsabbli skont dik id-Direttiva għall-informazzjoni mogħtija fil-prospett.
- (74) Id-Direttiva 2014/65/UE issaħħah l-obbligi tad-ditti tal-investment biex jiddivulgaw informazzjoni dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha u testendi dawn l-obbligi għar-relazzjonijiet ma' klijenti professjonali u kontrapartijiet eliġibbli. Sabiex jiġi żgurat li l-kategoriji kollha ta' klijenti jibbenefikaw mit-tali żieda fit-trasparenza dwar kostijiet u spejjeż, id-ditti tal-investment għandhom ikunu awtorizzati, f'ċerti sitwazzjonijiet, meta jipprovdu servizzi ta' investment lil klijenti professjonali jew kontrapartijiet eliġibbli, biex jiftiehm u ma' dawn il-klijenti biex jillimitaw ir-rekwiżiti ddettaljati stabbiliti f'dan ir-Regolament. Madankollu, dan ma għandux iwassal biex ma jiġux applikati l-obbligi imposti fuq id-ditti tal-investment skont l-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE. F'dan ir-rigward, id-ditti tal-investment għandhom jinfurmaw lil klijenti professjonali dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha kif stabbilit f'dan ir-Regolament, jew meta jiġu pprovduti s-servizzi tal-konsulenza dwar l-investment jew il-ġestjoni tal-portafoll jew meta, irrISPettivament mis-servizz ta' investment ipprovdut, l-istrumenti finanzjarji kkonċernati jinkludu derivattivi. Id-ditti tal-investment għandhom jinfurmaw ukoll lill-kontrapartijiet eliġibbli dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha kif stabbilit f'dan ir-Regolament meta, irrISPettivament mis-servizz ta' investment ipprovdut, l-istrument finanzjarju kkonċernat jinkludi derivattivi u għandhom l-intenzjoni li jgħaddu lill-klijenti tagħhom. Madankollu, f'każijiet oħra, meta jiġu pprovduti servizzi ta' investment lil klijenti professjonali jew kontrapartijiet eliġibbli, id-ditti tal-investment jistgħu jaqblu, pereżempju, wara li ssir talba mill-klijent ikkonċernat, sabiex ma jipprovdux l-illustrazzjoni li turi l-effett kumulattiv tal-kostijiet fuq ir-redditu jew indikazzjoni tal-munita involuta u r-rati ta' konverżjoni u l-kostijiet applikabbli meta kwalunkwe parti tal-kostijiet u l-ispejjeż totali tkun espressa f'munita barranija.
- (75) B'kunsiderazzjoni tal-obbligu kumplessiv ta' azzjoni f'konformità mal-aħjar interessi tal-klijenti u l-importanza li jiġi infurmati l-klijenti, fuq bażi *ex-ante*, il-kostijiet u l-ispejjeż kollha li għandhom jiġu mġarrba, ir-referenza għal strumenti finanzjarji rakkomandati jew kummerċjalizzati għandhom b'mod partikolari jinkludu ditti tal-investment li jipprovdu konsulenza dwar l-investment jew servizzi tal-ġestjoni tal-portafoll, ditti li jipprovdu rakkomandazzjoni ġenerali dwar strumenti finanzjarji jew li jippromwovu ċerti strumenti finanzjarji fil-provvediment ta' servizzi ta' investment jew ta' servizzi aċċillari lill-klijenti. Dan pereżempju jkun il-każ għal ditti tal-investment li jkun dahlu f'arranġamenti ta' distribuzzjoni jew tqegħid ma' manifattur jew emittent ta' prodott.
- (76) B'konformità mal-obbligu kumplessiv ta' azzjoni b'konformità mal-aħjar interessi tal-klijenti u b'kunsiderazzjoni għall-obbligi li jirriżultaw minn leġiżlazzjoni speċifika tal-Unjoni li tirregola ċerti strumenti finanzjarji (b'mod partikolari, unitajiet ta' impriżi ta' investment kollettiv u prodotti aggregati ta' investment għall-konsumaturi bbażat fuq l-assigurazzjoni (PRIIPs), id-ditti tal-investment għandhom jiddivulgaw u jaggregaw il-kostijiet u l-ispejjeż kollha, inklużi kostijiet tal-istrument finanzjarju, fil-każijiet kollha fejn id-ditti tal-investment huma obbligati jipprovdu lill-klijent b'informazzjoni dwar il-kostijiet ta' strument finanzjarju b'konformità mal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni.
- (77) Meta ditti tal-investment ma kummerċjalizzawx jew ma rakkomandawx strument finanzjarju jew mhumix rikjesti skont id-dritt tal-Unjoni sabiex jipprovdu lill-klijenti b'informazzjoni dwar il-kostijiet ta' strument finanzjarju, huma jistgħu ma jkunux f'pożizzjoni li jikkunsidraw il-kostijiet kollha assoċjati ma' dak l-istrument finanzjarju. Anke f'dawn il-każijiet residwali, id-ditti tal-investment għandhom jinfurmaw lill-klijenti, fuq

bażi ex-ante, dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha assoċjati mas-servizz ta' investiment u l-prezz għall-akkwist tal-istrument finanzjarju rilevanti. Barra minn hekk, id-ditti tal-investment għandhom jikkonformaw ma' kwalunkwe obbligu iehor li jipprovdu informazzjoni xierqa dwar ir-riskji tal-istrument finanzjarju rilevanti b'konformità mal-Artikolu 24(4)(b) tad-Direttiva 2014/65/UE jew li jipprovdi lill-klijenti, fuq bażi ex-post, b'rapporti adegwati dwar is-servizzi pprovduti b'konformità mal-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE, inklużi l-elementi tal-kostijiet.

- (78) Sabiex tiġi żgurata s-sensibilizzazzjoni tal-klijenti dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha li għandhom jiġu mgarrba kif ukoll l-evalwazzjoni ta' tali informazzjoni u tqabbil ma' strumenti finanzjarji differenti u/jew servizzi ta' investiment, id-ditti ta' investiment għandhom jipprovdu lill-klijenti b'informazzjoni ċara u komprensibbli dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha fi żmien biżżejjed qabel il-provvediment ta' servizzi. Informazzjoni *ex-ante* dwar il-kostijiet relatati mal-istrument finanzjarju jew servizz anċillari tista' tiġi bbażata fuq ammont ta' investiment preżunt. Madankollu, l-kostijiet u l-ispejjeż divulgati għandhom jirrappreżentaw il-kostijiet li l-klijent eventwalment iġarrab ibbażati fuq l-ammont ta' investiment preżunt. Pereżempju, jekk ditta tal-investment toffri firxa ta' servizzi kontinwi bi spejjeż differenti assoċjati ma' kull servizz, id-ditta għandha tiddivulga l-ispejjeż assoċjati mas-servizz li l-klijent abbona għalih. Għal divulgazzjonijiet *ex-post*, l-informazzjoni relatata mal-kostijiet u l-ispejjeż għandha tirrifletti l-ammont ta' investiment attwali tal-klijent fiż-żmien li saret id-divulgazzjoni.
- (79) Sabiex jiġi żgurat li l-investituri jirċievu informazzjoni dwar il-kostijiet u l-ispejjeż kollha skont l-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, ir-riskju tas-suq sottostanti għandu jinftehem bħala li huwa relatat biss mal-movimenti fil-valur tal-kapital investit ikkawżati direttament minn movimenti fil-valur tal-assi sottostanti. Kostijiet tat-tranżazzjonijiet u spejjeż kontinwi ta' strumenti finanzjarji għandhom għalhekk jiġu inklużi fl-aggregazzjoni rikjesta tal-kostijiet u l-ispejjeż u għandhom jiġu stmati permezz ta' preżunzjonijiet raġonevoli, flimkien ma' spjegazzjoni li tali estimi huma bbażati fuq preżunzjonijiet u jistgħu jiddevjaw mill-kostijiet u l-ispejjeż li attwalment jiġu mgarrba. Abbażi tal-istess għan ta' divulgazzjoni totali, ma għandhomx jiġu esklużi l-prattiki tal-"innettjar" tal-kostijiet mill-obbligu tal-provvediment ta' informazzjoni dwar kostijiet u spejjeż. Id-divulgazzjoni tal-kostijiet u l-ispejjeż tintrifed mill-prinċipju li għandha tiġi divulgata kull differenza bejn il-prezz ta' pożizzjoni għad-ditta u l-prezz rispettiv għall-klijent, inklużi valwazzjoni pożittiva u valwazzjoni negattiva.
- (80) Filwaqt li d-ditti tal-investment għandhom jaggregaw il-kostijiet u l-ispejjeż kollha b'konformità mal-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE u jipprovdu lill-klijenti bil-kostijiet kumplessi espressi kemm f'ammonti monetari kif ukoll f'percentwali, id-ditti tal-investment għandhom, barra minn hekk, ikunu awtorizzati jipprovdu lill-klijenti u lill-klijenti prospettivi b'cifri separati li jinkludu kostijiet u spejjeż inizjali aggregati, kostijiet u spejjeż kontinwi kif ukoll spejjeż u kostijiet aggregati għall-hruġ.
- (81) Id-ditti tal-investment li jiddistribwixxu strumenti finanzjarji, li inkwantu tagħhom l-informazzjoni dwar il-kostijiet u l-ispejjeż mhijiex suffiċjenti, għandhom jinfurmaw lill-klijenti tagħhom b'mod supplimentari dwar dawn il-kostijiet kif ukoll dwar kostijiet oħrajn u l-ispejjeż assoċjati relatati mal-provvediment ta' servizzi ta' investiment fir-rigward ta' dawk l-istrumenti finanzjarji sabiex jiġu salvagwardjati d-drittijiet tal-klijenti għal divulgazzjoni shiha tal-kostijiet u l-ispejjeż. Dan ikun il-każ għal ditti tal-investment li jiddistribwixxu unitajiet f'imprizi ta' investiment kollettivi li għalihom ma ġewx ipprovduti kostijiet għat-tranżazzjonijiet minn pereżempju unitajiet f'kumpanija tal-manigment UCITS. Fit-tali każijiet, id-ditti tal-investment għandhom jikkollaboraw mal-kumpaniji tal-manigment UCITS sabiex jiksibu l-informazzjoni rilevanti.
- (82) Sabiex titjieb it-trasparenza għall-klijenti dwar il-kostijiet assoċjati mal-investimenti tagħhom u l-prestazzjoni tal-investimenti tagħhom kontra l-kostijiet rilevanti u l-ispejjeż matul iż-żmien, divulgazzjoni *ex-post* perijodika għandha tiġi pprovduta wkoll meta d-ditti tal-investment għandhom jew kellhom relazzjoni għaddeġja mal-klijent matul is-sena. Divulgazzjoni *ex-post* dwar il-kostijiet u l-ispejjeż rilevanti kollha għandha tiġi pprovduta fuq bażi personalizzata. Id-divulgazzjoni perijodika *ex-post* tista' ssir billi tibni fuq obbligi ta' rrapportar eżistenti, bħal obbligi għal ditti li jipprovdu l-eżekuzzjoni ta' ordnijiet minbarra l-ġestjoni tal-portafoll, il-ġestjoni tal-portafoll jew iż-żamma ta' strumenti jew fondi finanzjarji tal-klijenti.
- (83) L-informazzjoni li ditta tal-investment hija mehtieġa tagħti lil klijent mhux professjonali li tikkonċerna l-kostijiet u l-ispejjeż assoċjati tinkludi informazzjoni dwar l-arrangamenti għall-hlas jew l-eżekuzzjoni tal-ftehim għall-provvediment ta' servizzi tal-investment u kwalunkwe ftehim iehor relatat mal-istrument finanzjarju li jkun qiegħed jiġi offrut. Għal dan l-iskop, arrangamenti għal hlas ikunu ġeneralment rilevanti meta kuntratt relatat ma' strument finanzjarju jkun konkluz b'saldu fi flus. Arrangamenti għal prestazzjoni jkun ġeneralment rilevanti meta, hekk kif jiskadi l-kuntratt, l-istrument finanzjarju jkun jehtieġ il-kunsinna ta' ishma, bonds, garanzija, ingotti jew strument jew komodità oħra.

- (84) Jehtieg li jiġu introdotti rekwiżiti differenti għall-applikazzjoni tal-valutazzjoni ta' adattament stabbilita fl-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-valutazzjoni ta' adegwatezza stabbilita fl-Artikolu 25(3) ta' dik id-Direttiva. Dawn it-testijiet għandhom kamp ta' applikazzjoni differenti fir-rigward tas-servizzi tal-investiment li jirrelataw magħhom, u għandhom funzjonijiet u karatteristiċi differenti.
- (85) Id-ditti tal-investiment għandhom jinkludu r-rapport dwar l-adattament u jiġbdu l-attenzjoni tal-klijenti għal tagħrif dwar jekk is-servizzi jew l-istrumenti rakkomandati humiex probabbli li jirrikjedu lil klijent mhux professjonali sabiex jitleb revizjoni perijodika tal-arrangamenti tagħhom. Dan jinkludi sitwazzjonijiet meta klijent probabbilment ikollu bżonn ifittex konsulenza sabiex portafoll ta' investiment jingieb lura skont l-allokazzjoni oriġinali rakkomandata meta hemm probabbiltà li l-portafoll jista' jiddevja mill-allokazzjoni tal-assi fil-mira.
- (86) Sabiex jiġu kkunsidrati żviluppi tas-suq u jiġi żgurat l-istess livell ta' protezzjoni tal-investitur, għandu jiġi ċċarat li d-ditti tal-investiment għandhom jibqgħu responsabbli għat-tweġġ ta' valutazzjonijiet ta' adattament fejn tiġi pprovduta totalment jew parzjalment konsulenza dwar l-investiment jew servizzi ta' mmanigġjar tal-portafoll permezz ta' sistema awtomatizzata jew semi-awtomatizzata.
- (87) B'konformità mar-rekwiżit tal-valutazzjoni tal-adattament skont l-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandu jiġi ċċarat ukoll li ditti tal-investiment għandhom jagħmlu valutazzjoni tal-adattament mhux biss fir-rigward tar-rakkomandazzjonijiet sabiex jixtru strument finanzjarju iżda għad-deċiżjonijiet kollha dwar jekk għandux ikun hemm negozjar inkluż jekk għandux jinxtara, jinbiegħ jew jinżamm investiment.
- (88) Għall-finijiet tal-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, tranżazzjoni tista' ma tkunx adatta għall-klijent jew għall-klijent potenzjali minhabba r-riskji tal-istrumenti finanzjarji assoċjati, it-tip ta' tranżazzjoni, il-karatteristiċi tal-ordni jew il-frekwenza tan-negozjati. Serje ta' tranżazzjonijiet li kull waħda hija adatta meta titqies f'isolament jistgħu ma jkunux adatti jekk ir-rakkomandazzjoni jew id-deċiżjonijiet għal negozjati jsiru bi frekwenza li mhijiex fl-aħjar interess tal-klijent. Fil-każ ta' ġestjoni tal-portafoll, tranżazzjoni tista' wkoll ma tkunx adatta jekk dan jista' jirriżulta f'portafoll mhux adatt.
- (89) Rakkomandazzjoni jew talba magħmula, jew konsulenza mogħtija, minn ġestitur ta' portafoll lil klijent bil-ghan li l-klijent jagħti jew jimmodifika mandat lill-ġestitur tal-portafoll li jiddefinixxi l-limiti tad-diskrezzjoni tal-ġestitur tal-portafoll għandha tkun ikkunsidrata rakkomandazzjoni fis-sens tal-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE.
- (90) Sabiex tiġi pprovduta ċertezza legali u l-klijenti jkunu jistgħu jifhmu aħjar in-natura tas-servizzi pprovduti, id-ditti tal-investiment li jipprovdu servizzi ta' investiment u servizzi aċċessarji lill-klijenti għandhom jidhlu fi ftehim bażiku bil-miktub mal-klijent, li jistabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi essenzjali tad-ditta u tal-klijent.
- (91) Dan ir-Regolament ma għandux jirrikjedi li awtoritajiet kompetenti japprovaw il-kontenut tal-ftehim bażiku bejn ditta tal-investiment u l-klijenti tagħha. Madankollu, lanqas ma jipprevenihom milli jagħmlu dan, safejn tali approvazzjoni tkun ibbażata biss fuq il-konformità tad-ditta mal-obbligi tagħha skont id-Direttiva 2014/65/UE li tagħixxi b'mod onest, ġust u professjonali skont l-aħjar interessi tal-klijenti tagħha, u li tistabbilixxi rekord li jiddetermina d-drittijiet u l-obbligi ta' ditti tal-investiment u tal-klijenti tagħhom, u l-kundizzjonijiet l-oħra li tahtom id-ditta tipprovdi servizzi lill-klijenti tagħha.
- (92) Ir-rekords li ditta tal-investiment hija meħtieġa żżomm, għandhom ikunu adattati għat-tip ta' negozju u għall-firxa ta' servizzi u attivitajiet tal-investiment imwettqa, sakemm l-obbligi taż-żamma tar-rekords stabbiliti fid-Direttiva 2014/65/UE, ir-Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, ir-Regolament (UE) Nru 596/2014, id-Direttiva 2014/57/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u dan ir-Regolament jiġu ssodisfati u li l-awtoritajiet kompetenti jkunu kapaċi jissodisfaw il-kompiti superviżorji tagħhom u jagħmlu azzjonijiet ta' infurzar bil-ghan li jiżguraw kemm il-protezzjoni tal-investitur kif ukoll l-integrità tas-suq.
- (93) Fid-dawl tal-importanza tar-rapporti u l-komunikazzjonijiet perijodiċi għall-klijenti kollha, kif ukoll l-estensjoni tal-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE għar-relazzjoni għall-kontropartijiet eliġibbli, ir-rekwiżiti ta' rapportar stabbiliti f'dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-kategoriji kollha ta' klijenti. B'kunsiderazzjoni għan-natura tal-interazzjonijiet mal-kontropartijiet eliġibbli, id-ditti tal-investiment għandhom ikunu awtorizzati biex jidhlu fi ftehimiet li jiddeterminaw il-kontenut speċifiku u l-hin tar-rapportar differenti minn dawk applikabbli għall-klijenti professjonali u mhux professjonali.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq tal-istrumenti finanzjarji u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 84)

⁽²⁾ Id-Direttiva 2014/57/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar sanzjonijiet kriminali għal abbuż tas-suq (Direttiva dwar l-abbuż tas-suq) (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 179).

- (94) F'każijiet fejn ditta tal-investment li tipprovdi servizzi ta' ġestjoni tal-portafoll tkun mehtieġa tipprovdi lil klijenti mhux professjonali jew lil klijenti mhux professjonali potenzjali bl-informazzjoni dwar it-tipi ta' strumenti finanzjarji li jistgħu jkunu inklużi fil-portafoll tal-klijent u t-tip ta' tranżazzjonijiet li jistgħu jitwettqu f'dawn l-istrumenti, din l-informazzjoni għandha tiddikjara separatament jekk id-ditta tal-investment ikollhiex il-mandat tinvesti fi strumenti finanzjarji mhux ammessi għall-kummerċ f'suq regolat, f'derivati, jew fi strumenti likwidi jew volatili hafna; jew jekk tagħmilx bejgħ ta' pozzizzjoni qasira, xiri ta' obligazzjonijiet, titoli li jiffinanzjaw tranżazzjonijiet jew kwalunkwe tranżazzjoni li tinvolvi pagamenti ta' margini, depożitu ta' kollateral jew riskju ta' kambju ta' munita.
- (95) Il-klijenti għandhom jiġu infurmati dwar il-prestazzjoni tal-portafoll tagħhom u d-deprezzamenti tal-investimenti inizjali tagħhom. Fil-każ ta' ġestjoni tal-portafoll, dan l-iskattatur għandu jiġi stabbilit flivell ta' deprezzament ta' 10 %, u wara f'multipli ta' 10 % tal-valur kumplessiv tal-portafoll kumplessiv u ma għandux japplika għal azjendi individwali.
- (96) Għall-finijiet tal-obbligi ta' rappurtar fir-rigward ta' ġestjoni tal-portafoll, tranżazzjoni ta' obligazzjoni kontingenti hija wahda li tinvolvi kwalunkwe obligazzjoni attwali jew potenzjali għall-klijent li jaqbeż il-kost għall-akkwist tal-istrument.
- (97) Għall-finijiet tad-dispożizzjonijiet dwar ir-rappurtar lil klijenti, referenza għat-tip ta' ordni għandha tintfieh bħala li tirreferi għall-istatus tagħha bħala ordni b'limitu ta' prezz, ordni bil-prezz tas-suq, jew tip speċifiku ieħor ta' ordni.
- (98) Għall-finijiet tad-dispożizzjonijiet dwar rappurtar lil klijenti, referenza għan-natura tal-ordni għandha tintfieh bħala li tirreferi għal ordnijiet għal abbonament għal titoli, jew għall-eżerċitar ta' għażla, jew għal ordnijiet simili ta' klijenti.
- (99) Meta tkun qiegħda tistabbilixxi l-politika ta' eżekuzzjoni tagħha skont l-Artikolu 27(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, ditta tal-investment għandha tiddetermina l-importanza relattiva tal-fatturi msemmija fl-Artikolu 27(1) ta' dik id-Direttiva, jew għallinqas tistabbilixxi l-proċess li permezz tiegħu tiddetermina l-importanza relattiva ta' dawn il-fatturi, sabiex tkun tista' tagħti l-aħjar riżultati possibbli lill-klijenti tagħha. Sabiex twettaq din il-politika, ditta tal-investment għandha tagħżel il-postijiet ta' eżekuzzjoni li jippermettulha tottjeni fuq bażi konsistenti l-aħjar riżultat possibbli biex jitwettqu ordnijiet tal-klijenti. Sabiex ikunu konformi mal-obbligu legali tal-aħjar eżekuzzjoni, id-ditti ta' investment, meta japplikaw il-kriterji għall-aħjar eżekuzzjoni għall-klijenti professjonali, normalment ma jużawx l-istess ċentri ta' eżekuzzjoni għall-SFTs (tranżazzjonijiet għall-finanzjament tat-titoli) u tranżazzjonijiet ohra. Dan għaliex l-SFTs jintużaw bħala sors ta' finanzjament soġġett għal impenn illi min jissellef jrodd lura titoli ekwivalenti f'data aktar il-quddiem u li t-termini tal-SFTs jiġu stabbiliti b'mod bilaterali bejn il-kontropartijiet qabel l-eżekuzzjoni. Għalhekk, l-għażla taċ-ċentri għall-eżekuzzjoni għall-SFTs hija aktar limitata milli fil-każ ta' tranżazzjonijiet ohra, għaliex hija tiddependi mit-termini partikolari stabbiliti minn qabel bejn il-kontropartijiet u skont jekk tkunx hemm talba speċifika fuq daww iċ-ċentri ta' eżekuzzjoni għall-istrumenti finanzjarji involuti. B'hekk, il-politika ta' eżekuzzjoni tal-ordni stabbilita mid-ditti ta' investment għandha tikkunsidra b'mod partikolari il-karatteristiċi partikolari tal-SFTs u għandha tohroġ lista separata taċ-ċentri ta' eżekuzzjoni wżati għall-SFTs. Ditta tal-investment għandha tapplika l-politika ta' eżekuzzjoni tagħha għal kull ordni ta' klijent li teżegwixxi bil-ghan li tottjeni l-aħjar riżultat possibbli għall-klijent skont dik il-politika.
- (100) Sabiex jiġi żgurat li d-ditti tal-investment li jitrażmettu jew jagħmlu l-ordnijiet tal-klijenti ma' entitajiet ohra għall-eżekuzzjoni, jaġixxu fl-aħjar interessi tal-klijenti tagħhom b'konformità mal-Artikolu 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE u mal-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE sabiex jipprovdu informazzjoni adattata lill-klijenti dwar id-ditta u s-servizzi tagħha, id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti b'informazzjoni adegwata dwar l-ogħla hames (5) entitajiet għal kull klassi ta' strumenti finanzjarji li lilhom jitrażmettu jew jagħmlu l-ordnijiet tal-klijenti u jipprovdu lill-klijenti b'informazzjoni dwar il-kwalità tal-eżekuzzjoni, b'konformità mal-Artikolu 27(6) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri ta' implimentazzjoni rispettivi. Id-ditti ta' investment li jitrażmettu jew jagħmlu ordnijiet ma' entitajiet ohra għall-eżekuzzjoni jistgħu jagħzlu entita wahda għall-eżekuzzjoni biss fejn jistgħu juru illi b'hekk huma jkunu jistgħu jiksbu l-aħjar riżultat possibbli għall-klijenti tagħhom fuq bażi konsistenti u fejn jistgħu jistennew b'mod raġonevoli illi l-entita magħżula tghinhom jiksbu riżultati għall-klijenti li tajbin daqs ir-riżultati li jistgħu jistennew li kieku jużaw entitajiet alternattivi għall-eżekuzzjoni. Din l-istennija raġonevoli għandha tiġi appoggjata mid-data rilevanti ippubblikata skont l-Artikolu 27 tad-Direttiva 2014/65/UE jew mill-analizi interna mwettqa minn dawn id-ditti ta' investment.
- (101) Bil-ghan li jkun żgurat li ditta tal-investment tikseb l-aħjar riżultat possibbli għall-klijent meta teżegwixxi ordni ta' klijent mhux professjonali fin-nuqqas ta' struzzjonijiet speċifiċi ta' klijent, id-ditta għandha tqis il-fatturi kollha li jippermettulha tagħti l-aħjar riżultat possibbli f'termini tal-konsiderazzjoni totali, li tirrappreżenta l-prezz tal-istrument finanzjarju u l-ispejjeż relatati mal-eżekuzzjoni. Il-velocità, il-probabbiltà ta' eżekuzzjoni u regolament,

id-daqs u n-natura tal-ordni, l-impatt tas-suq u kull spiża implicita ohra ta' tranżazzjoni tista' tinghata preċedenza fuq il-konsiderazzjoni immedjata ta' prezz u spiża biss sa fejn dawn huma strumentali biex jinghata l-ahjar riżultat possibbli f'termini tal-konsiderazzjoni totali lill-klijent mhux professjonali.

- (102) Meta ditta tal-investment teżegwixxi ordni skont struzzjonijiet speċifiċi mill-klijent, għandha titqies li ssodisfa l-obbligi tagħha tal-ahjar eżekuzzjoni biss fir-rigward tal-parti jew tal-aspett tal-ordni li għaliha jirrelataw l-istruzzjonijiet tal-klijent. Il-fatt li l-klijent ikun ta' struzzjonijiet speċifiċi li jkopru parti waħda jew aspekt wiehed tal-ordni, ma għandux jittqies bħala li jholl lid-ditta tal-investment mill-obbligi tagħha tal-ahjar eżekuzzjoni fir-rigward ta' kull parti jew aspekt ieħor tal-ordni tal-klijent li ma tkunx koperta minn dawn l-istruzzjonijiet. Ditta tal-investment ma għandhiex twassal lil klijent biex jagħtiha istruzzjonijiet biex teżegwixxi ordni b'mod partikolari, billi tindika esplicitament jew tissuggerixxi implicitament il-kontenut tal-istruzzjoni lill-klijent, meta d-ditta jmissha tkun taf b'mod raġionevoli li istruzzjoni b'dak l-iskop x'aktarx tippreveniha milli tottjeni l-ahjar riżultat possibbli għal dak il-klijent. Madankollu, dan ma għandux jipprevejni lil ditta milli tistieden klijent biex jagħzel bejn żewġ postijiet speċifikati ta' negozjati jew iżjed, sakemm dawk il-postijiet ma jkunux konsistenti mal-politika ta' eżekuzzjoni tad-ditta.
- (103) Negozjati mal-klijenti minn ditta tal-investment akkont proprju għandhom jiġu kkunsidrati bħala l-eżekuzzjoni ta' ordnijiet ta' klijenti, u għaldaqstant li huma soġġetti għar-rekwiżiti skont id-Direttiva 2014/65/UE u dan ir-Regolament u, b'mod partikolari, għal dawk l-obbligi fir-rigward tal-ahjar eżekuzzjoni. Madankollu, jekk ditta tal-investment tipprovdi offerta lil klijent u dik l-offerta x'aktarx li tissodisfa l-obbligi tad-ditta tal-investment skont l-Artikolu 27(1) tad-Direttiva 2014/65/UE fil-każ li d-ditta teżegwixxi dik l-offerta fil-hin li fiha tkun ipprezentata, allura d-ditta għandha tissodisfa dawk l-istess obbligi jekk teżegwixxi l-offerta wara li l-klijent jaċċettaha, sakemm, b'kont meqjus tal-kundizzjonijiet tas-suq li qegħdin jinbidlu u ż-żmien li jkun għadda bejn l-offerta u l-aċċettazzjoni tal-offerta, l-offerta ma tkunx skadiet b'mod ovvju.
- (104) L-obbligu li jinghata l-ahjar riżultat possibbli meta jkunu eżegwiti ordnijiet ta' klijenti japplika għat-tipi kollha ta' strumenti finanzjarji. Madankollu, minhabba d-differenzi fl-istrutturi tas-suq jew fl-istruttura ta' strumenti finanzjarji, jista' jkun diffiċli li jiġu identifikati u applikati standards ta' u proċedura uniformi għall-ahjar eżekuzzjoni li jkunu validi u effettivi għall-klassijiet kollha tal-istrument. Obbligi tal-ahjar eżekuzzjoni għandhom għaldaqstant ikunu applikati b'mod li jqis iċ-ċirkostanzi differenti assoċjati mal-eżekuzzjoni ta' ordnijiet relatati għal tipi partikolari ta' strumenti finanzjarji. Pereżempju, tranżazzjonijiet li jinvolvu strument finanzjarju OTC personalizzat li jinvolvi relazzjoni kuntrattwali unika maħsuba skont iċ-ċirkostanzi tal-klijent u tad-ditta tal-investment ma jistgħux ikun paragunabbli għal skopijiet tal-ahjar eżekuzzjoni ma' tranżazzjonijiet li jinvolvu l-ishma nnegozjati f'postijiet ta' eżekuzzjoni ċentralizzati. [Peress li japplikaw l-ahjar obbligi ta' eżekuzzjoni għall-istrumenti finanzjarji kollha, irrispettivament minn jekk ġewx innegozjati f'ċentri ta' negozjar jew OTC, id-ditti tal-investment għandhom jiġbru data rilevanti tas-suq sabiex jiċċekkjaw jekk il-prezz OTC offrut lil klijent hux ġust u tagħmel l-ahjar obbligu ta' eżekuzzjoni.
- (105) Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament dwar il-politika ta' eżekuzzjoni huma mingħajr preġudizzju għall-obbligu ġenerali ta' ditta tal-investment skont l-Artikolu 27(7) tad-Direttiva 2014/65/UE li tagħmel monitoraġġ tal-effikaċja tal-arranġamenti u l-politika tagħha ta' eżekuzzjoni tal-ordnijiet u li tivvaluta ċentri fil-politika ta' eżekuzzjoni tagħha fuq bażi regolari.
- (106) Dan ir-Regolament mhux maħsub biex jirrikjedi sforz doppju fejn tidhol l-ahjar eżekuzzjoni bejn ditta tal-investment li tipprovdi servizz li tircievi u tibgħat ordni jew ġestjoni ta' portafoll u kull ditta tal-investment li d-ditta tal-investment tibgħatilha l-ordnijiet tagħha għal eżekuzzjoni.
- (107) L-ahjar obbligu ta' eżekuzzjoni skont id-Direttiva 2014/65/UE jehtieg li ditti tal-investment jiehdu l-passi raġionevoli kollha biex jiksbu l-ahjar riżultat possibbli għall-klijenti tagħhom. Il-kwalità ta' eżekuzzjoni, li tinkludi aspetti bħall-veloċità u l-probabbiltà ta' eżekuzzjoni (bħar-rata tal-mili) u d-disponibbiltà u l-inkidenza ta' titjib fil-prezz, hija fattur importanti biex tiġi żgurata l-ahjar eżekuzzjoni. Id-disponibbiltà, il-paragunabbiltà u l-konsolidazzjoni ta' data relatata għall-kwalità ta' eżekuzzjoni pprovduta mid-diversi postijiet ta' eżekuzzjoni hija kruċjali biex tippermetti lil ditti tal-investment u lil investuri jidentifikaw dawk il-postijiet ta' eżekuzzjoni li jagħtu l-ogħla kwalità ta' eżekuzzjoni għall-klijenti tagħhom. Sabiex jiksbu l-ahjar riżultat tal-eżekuzzjoni għal klijent, ditti tal-investment għandhom jipparagunaw u janalizzaw data rilevanti inkluża dik ippubblikata b'konformità mal-Artikolu 27(3) tad-Direttiva 2014/65/UE u miżuri ta' implimentazzjoni rispettivi.
- (108) Id-ditti tal-investment li jeżegwixxu ordnijiet għandhom ikunu jistgħu jinkludu ċentru ta' eżekuzzjoni uniku fil-politika tagħhom meta huma kapaċi juru li dan jippermettilhom biex jiksbu l-ahjar eżekuzzjoni għall-klijenti tagħhom fuq bażi konsistenti. Id-ditti tal-investment għandhom jagħzlu ċentru ta' eżekuzzjoni uniku biss meta huma jistgħu raġonevolment jistennu li ċ-ċentru ta' eżekuzzjoni magħżul se jippermettilhom jiksbu riżultati

għall-klijenti li talinqas huma tajbin daqs ir-riżultati li huma b'mod raġonevoli jistgħu jistennaw mill-użu ta' centri ta' eżekuzzjoni alternattivi. Din l-aspettattiva raġonevoli għandha tiġi sostnuta mid-data rilevanti ppubblikata b'konformità mal-Artikolu 27 tad-Direttiva 2014/65/UE jew minn analiżijiet interni ohra imwettqa mid-ditti.

- (109) Ir-riallokazzjoni tat-tranzazzjonijiet għandha tiġi kkunsidrata ta' ħsara għall-klijent jekk, b'riżultat ta' dik ir-riallokazzjoni, tingħata preċedenza ingusta lil ditta tal-investment jew lil xi klijent partikolari.
- (110) Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (UE) Nru 596/2014, għall-finijiet tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament fejn jidhol it-trattament ta' ordnijiet tal-klijenti, dawn l-istess ordnijiet ma għandhomx jiġu trattati bħala inkella paragonabbli jekk ikunu riċevuti minn mezz differenti u ma jkunx possibbli li jiġu trattati sekwenzjalment. Kwalunkwe użu minn ditta tal-investment ta' informazzjoni relatata ma' ordni pendenti ta' klijent bil-għan li jsir negozju akkont proprju fi strumenti finanzjarji li l-ordni tal-klijent tirreferi għalihom, jew strumenti finanzjarji relatati, għandu jkun ikkunsidrat abbuż ta' dik l-informazzjoni. Madankollu, is-semplici fatt li l-kreaturi tas-suq jew korpi awtorizzati biex jaġixxu bħala kontropartijiet jillimitaw ruhhom biex isegwi n-negozju leġittimu tagħhom ta' xiri u bejgħ ta' strumenti finanzjarji, jew li persuni awtorizzati biex jeżegwixxu ordnijiet għan-nom ta' partijiet terzi jillimitaw ruhhom biex iwettqu ordni bi dmir dovut, ma għandux fih innifsu jitqies li jikkos-titwixxi abbuż ta' informazzjoni.
- (111) Meta jiġi vvalvat jekk suq jissodisfax ir-rekwiżit stabbilit fil-punt (a) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE li talinqas 50 % tal-emittenti ammessi għan-negozjar f'dak is-suq huma intrapriżi ta' daqs żgħir u medju (SMEs), għandu jittiehed approċċ flessibbli mill-awtoritajiet kompetenti rigward swieq li ma għandhomx storja ta' operat preċedenti, SMEs godda li jkun għadhom kemm ġew stabbiliti li l-istrumenti finanzjarji tagħhom ikunu ġew ammessi għal negozjar għal inqas minn tliet snin u emittenti esklussivi ta' strumenti finanzjarji ta' nonekwità.
- (112) Minhabba d-diversità fil-mudelli tal-operat tal-MTFs eżistenti b'fokus fuq l-SMEs fl-Unjoni, u sabiex jiġi żgurat is-suċċess tal-kategorija l-għda tas-suq tat-tkabbir tal-SME, xieraq li s-swieq tat-tkabbir tal-SMEs jingħataw grad ta' flessibilità xieraq fl-evalwazzjoni tal-adegwatezza ta' emittenti għall-ammissjoni fiċ-ċentru tagħhom. Fi kwalunkwe każ, is-suq tat-tkabbir tal-SMEs ma għandux ikollu regoli li jimponu piżijiet ikbar fuq l-emittenti minn dawk applikabbli għal emittenti fi swieq regolati.
- (113) Fir-rigward tal-kontenut tad-dokument ta' ammissjoni li l-emittent huwa rikjest li jipproduci mal-ammissjoni inizjali għan-negozjar tat-titoli tiegħu f'suq ta' tkabbir tal-SME, meta r-rekwiżit li jiġi ppubblikat prospett skont id-Direttiva 2003/71/KE ma japplikax, xieraq li l-awtoritajiet kompetenti jzommu d-diskrezzjoni li jivvalutaw jekk ir-regoli stabbiliti mill-operatur tas-suq tat-tkabbir tal-SME jiksbox l-informazzjoni xierqa tal-investituri. Filwaqt li r-responsabbiltà shiha għall-informazzjoni li dehret fid-dokument tal-ammissjoni għandha tkun tal-emittenti, għandu jkun l-operatur tas-suq ta' tkabbir tal-SME li jiddefinixxi kif id-dokument ta' ammissjoni għandu jiġi rivedut b'mod xieraq. Dan ma għandux neċessarjament jinvolvi approvazzjoni formali mill-awtorità kompetenti jew l-operatur.
- (114) Il-pubblikazzjoni mill-emittenti ta' rapporti finanzjarji annwali jew ta' kull sitt (6) xhur, tirrappreżenta standard minimu ta' trasparenza xieraq li huwa koerenti mal-aħjar Prattika prevalenti fis-swieq eżistenti li jiffukaw fuq l-SMEs. Rigward il-kontenut tar-rapporti finanzjarji, l-operatur ta' suq ta' tkabbir tal-SME għandu jkun liberu li jippreskrivi l-użu tal-Istandards Internazzjonali ta' Rapportar Finanzjarju jew l-istandards ta' rapportar finanzjarju awtorizzati mil-ligijiet u r-regolamenti, jew it-tnejn, mill-emittenti li l-istrumenti finanzjarji tagħhom huma n-negozjati fiċ-ċentru tiegħu. L-iskadenzi għall-pubblikazzjoni tar-rapporti finanzjarji għandhom ikunu inqas onerużi minn dawk preskritti mid-Direttiva 2004/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ peress li perijodi ta' żmien inqas stretti jidhru li huma adatti ahjar għall-bżonnijiet u ċ-ċirkostanzi tal-SMEs.
- (115) Minhabba li r-regoli dwar id-disseminazzjoni ta' informazzjoni dwar l-emittenti fis-swieq regolati bid-Direttiva 2004/109/KE se jkun wisq ta' piż għall-emittenti fis-swieq tat-tkabbir tal-SMEs, xieraq li s-sit elettroniku tal-operatur tas-suq tat-tkabbir tal-SMEs isir il-punt ta' konverġenza għall-investituri li qed ifittxu informazzjoni dwar l-emittenti n-negozjati f'dak iċ-ċentru. Pubblikazzjoni fuq is-sit onlajn tal-operatur tas-suq tat-tkabbir tal-SME tista' tiġi affettwata wkoll mill-provvediment ta' link diretta għas-sit elettroniku tal-emittent fil-każ li l-informazzjoni tiġi ppubblikata hemmhekk, jekk il-link tmur direttament fil-parti rilevanti tas-sit elettroniku tal-emittent fejn l-informazzjoni regolatorja tista' tinstab faċilment mill-investituri.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2004/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2004 dwar l-armonizzazzjoni tar-rekwiżiti ta' trasparenza f'dak li għandu x'jaqsam ma' informazzjoni dwar emittenti li t-titoli tagħhom huma ammessi għall-kummerċ f'suq regolat u li temenda d-Direttiva 2001/34/KE (ĠU L 390, 31.12.2004, p. 38).

- (116) Jehtieg li jiġi speċifikat iktar meta sospensjoni jew tnehhija minn negozjar ta' strument finanzjarju probabbilment tkun se tikkawża danni sinifikanti għall-interess tal-investitur jew għall-funzjonament tajjeb tas-suq. Il-konvergenza f'dak il-qasam hija mehtieġa sabiex jiġi żgurat li parteċipanti tas-suq fi Stat Membru fejn negozjar fi strumenti finanzjarji għe sospiż jew meta strumenti finanzjarji jkunu tnehhew ma jkunux żvantaġġati meta mqabbla ma' parteċipanti tas-suq fi Stat Membru ieħor, fejn in-negozjar ikun għadu għaddej.
- (117) Sabiex jiġi żgurat il-livell ta' konvergenza neċessarju, xieraq li tiġi speċifikata lista ta' ċirkostanzi li jikkostitwixxu dannu għall-interessi tal-investituri u l-funzjonament tajjeb tas-suq li jista' jkun il-bażi ta' deċiżjoni minn awtorità nazzjonali kompetenti, operatur tas-suq li jopera suq regolat jew ditta ta' investment jew operatur tas-suq li jopera MTF jew OTF li ma titlobx is-sospensjoni jew it-tnehhija ta' strument finanzjarju min-negozjar, jew li ma ssegwix notifika dwaru. Xieraq li lista bħal din ma tkunx wahda eżawrjenti minhabba li b'hekk tipprowdi lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti b'qafas għall-eżerċitar tad-deċiżjoni tagħhom u thallilhom grad ta' flessibilità neċessarju fil-valutazzjoni ta' każijiet individwali.
- (118) L-Artikoli 31(2) u 54(2) tad-Direttiva 2014/65/UE rispettivament jirrikjedu lil ditti tal-investment u lil operaturi tas-suq li joperaw MTF jew OTF, u operaturi tas-suq ta' swieq regolati sabiex jinformat immedjatament lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tagħhom taht ċerti ċirkostanzi. Dan ir-rekwiżit huwa intenzjonat sabiex jiżgura li awtoritajiet nazzjonali kompetenti jkunu jistgħu jissodisfaw il-kompiti regolatorji tagħhom u jiġu informati fil-hin dwar incidenti rilevanti li jista' jkollhom impatt negattiv fuq il-funzjonament u l-integrità tas-swieq. L-informazzjoni li tasal minghand l-operaturi ta' ċentri ta' negozjar għandha tippermetti lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti biex jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskji għas-swieq u l-partecipanti tagħhom kif ukoll biex jirreagixxu b'mod effiċjenti u jiehdu azzjoni jekk ikun mehtieġ.
- (119) Xieraq li tiġi stabbilita lista mhux eżawrjenti ta' ċirkostanzi ta' livell għoli fejn jistgħu jiġu preżunti ksur sinifikanti ta' regoli ta' ċentru ta' n-negozjar, kundizzjonijiet ta' n-negozjar diżordinati jew sistema ta' tfixkil fir-rigward ta' strument finanzjarju, li għalhekk jiskattaw l-obbligu għall-operaturi ta' ċentri ta' n-negozjar sabiex immedjatament jinformat lill-awtoritajiet kompetenti kif stabbilit fl-Artikoli 31(2) u 54(2) tad-Direttiva 2014/65/UE. Għal dan l-ghan, ir-referenza għal "regoli taċ-ċentru ta' n-negozjar" għandha tinftiehem f'sens wiesa' u għandha tinkludi r-regoli, d-deċiżjonijiet, l-ordnijiet kollha kif ukoll it-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali ta' ftehimiet kuntrattwali bejn iċ-ċentru tan-negozjar u l-partecipanti tiegħu li jinkludu l-kundizzjonijiet għan-negozjar u l-ammissjoni għal ċentru ta' n-negozjar.
- (120) Fir-rigward ta' komportament li jista' jindika mġiba abbużiva taht il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 596/2014, xieraq ukoll li tiġi stabbilita lista mhux eżawrjenti ta' sinjali ta' abbuż minn informazzjoni privileġġata u manipulazzjoni tas-suq li għandhom jiġu kkunsidrati mill-operatur ta' ċentru ta' n-negozjar meta jeżamina tranżazzjonijiet jew ordnijiet ta' n-negozjar sabiex jiġi determinat jekk l-obbligu li tiġi infurmata l-awtorità nazzjonali kompetenti rilevanti japplikax, kif stabbilit fl-Artikoli 31(2) u 54(2) tad-Direttiva 2014/65/UE. Għal dan l-ghan, ir-referenza għal "ordni għal negozjar" għandha tinkludi t-tip ta' ordnijiet kollha, inklużi ordnijiet inizjali, modifiki, aġġornamenti u kancellazzjonijiet ta' ordnijiet, irrispettivament minn jekk ġewx eżegwiti jew le u irrispettivament mill-mezzi użati għall-aċċess għaċ-ċentru ta' n-negozjar.
- (121) Il-lista ta' sinjali ta' abbuż minn informazzjoni privileġġata u manipulazzjoni tas-suq għandha tkun la eżawrjenti u lanqas determinattiva ta' abbuż tas-suq jew ta' tentattiv ta' abbuż tas-suq, minhabba li kull sinjal mhux neċessarjament ikun jikkostitwixxi abbuż tas-suq jew tentattiv ta' abbuż tas-suq *per se*. Jistgħu jsiru tranżazzjonijiet jew ordnijiet li jissodisfaw sinjal wiehed jew iktar għal raġunijiet legittimi jew b'konformità mar-regoli taċ-ċentri ta' n-negozjar.
- (122) Sabiex tiġi pprovduta trasparenza lill-partijiet interessati tas-suq filwaqt li jiġi evitat l-abbuż tas-suq u tiġi pprizervata l-kunfidenzjalità tal-identitajiet tad-detenturi tal-pożizzjoni, il-pubblikazzjoni ta' rapporti ta' pożizzjoni aggregati ta' kull ġimgha dwar pożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 58(1)(a) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandha tapplika biss għal kuntratti li huma nnegozjati minn ċertu numru ta' persuni biss, 'il fuq minn ċerti daqsijiet kif speċifikat f'dan ir-Regolament.
- (123) Sabiex jiġi żgurat li d-data dwar is-suq tiġi pprovduta fuq bażi kummerċjali raġonevoli b'mod uniformi fl-Unjoni, dan ir-Regolament jispeċifika l-kundizzjonijiet li għandhom jissodisfaw l-APAs u s-CTPs. Dawn il-kundizzjonijiet huma bbażati fuq l-ghan li jiġi żgurat li l-obbligu li tiġi pprovduta data dwar is-suq fuq bażi kummerċjali raġonevoli huwa ċar biżżejjed li jippermetti applikazzjoni effettiva u uniformi filwaqt li jikkunsidra mudelli ta' operat differenti u strutturi ta' kostijiet ta' fornituri tad-data.

- (124) Sabiex jiġi żgurat li t-tariffi għad-data dwar is-suq jiġu stabbiliti f'livell raġonevoli, l-issodisfar tal-obbligu li tiġi pprovduta data dwar is-suq fuq bażi kummerċjali raġonevoli jirrikjedi li l-prezzijiet għandhom ikunu bbażati fuq relazzjoni raġonevoli mal-kost tal-produzzjoni u t-tixrid tagħha. Għalhekk, minghajr preġudizzju għall-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni, il-fornituri tad-data għandhom jiddeterminaw it-tariffi tagħhom abbażi tal-kostijiet tagħhom filwaqt li jkunu awtorizzati jiksbu margni raġonevoli, ibbażat fuq fatturi bħal margni ta' profitt mill-operat, ir-redditu fuq il-kostijiet, ir-redditu fuq l-assi tal-operat u r-redditu fuq il-kapital. Meta l-fornituri tad-data iġarrbu kostijiet kongunti għall-provvediment ta' data u l-provvista ta' servizzi oħra, il-kostijiet tal-provvista ta' data jistgħu jinkludu sehem xieraq tal-kostijiet ġejjin kull servizz rilevanti iehor mogħti. Peress illi d-determinazzjoni tal-kost eżatt hija kumplessa hafna, l-allokazzjoni tal-kostijiet u l-metodoloġiji għall-qasma tal-kostijiet għandhom ikunu speċifikati minflok jithallew għad-diskrezzjoni tal-fornituri tad-data tas-suq.
- (125) Id-data dwar is-suq għandha tiġi pprovduta fuq bażi nondiskriminatorja, li tirrikjedi li għandhom jiġu offruti l-istess prezz u termini u kundizzjonijiet oħra għall-klijenti kollha li jinsabu fl-istess kategorija skont kriterji oġġettivi ppubblikati.
- (126) Sabiex utenti tad-data jkunu jistgħu jiksbu data dwar is-suq minghajr ma jkollhom jixtru servizzi oħra, id-data dwar is-suq għandha tiġi offruta minghajr ma tkun separata minn servizzi oħra. Sabiex jiġi evitat li utenti tad-data jiġu ċċarġjati iktar minn darba għall-istess data tas-suq meta jixtru data minn distributuri differenti ta' data tas-suq, id-data tas-suq għandha tiġi offruta fuq bażi għal kull utent sakemm dan ma jkunx sproporzjonat mal-kost tal-forniment tad-data minhabba l-iskala u l-kamp ta' applikazzjoni tad-dispożizzjoni tad-data dwar is-suq mogħtija mill-APA u s-CTP.
- (127) Sabiex l-utenti tad-data u l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jivvalutaw b'mod effettiv jekk id-data tas-suq hijiex ipprovduta fuq bażi kummerċjali raġonevoli, jehtieg li l-kundizzjonijiet essenzjali kollha għall-provvediment tagħha jiġu divulgati lill-pubbliku. Għalhekk, il-fornituri tad-data għandhom jiġu obbligati biex jiddivulgaw informazzjoni pubblikament, b'mod partikolari dwar it-tariffi tagħhom u l-kontenut tad-data, kif ukoll il-metodoloġiji tal-kontabbiltà tal-kost użati biex jiddeterminaw il-kostijiet tagħhom minghajr ma jkollhom jiddivulgaw il-kostijiet attwali tagħhom.
- (128) Huwa xieraq li jiġu stabbiliti l-kriterji sabiex jiġi ddeterminat jekk l-operazzjonijiet ta' suq irregolat, MTF jew OTF għandhomx importanza sostanzjali fl-Istat Membru ospitu, sabiex jiġi evitat li jinholoq obbligu fuq ċentru ta' nnegozjar li jkollu x'jaqsam ma' jew ikun soġġett għas-superviżjoni ta' aktar minn awtorità kompetenti wahda meta dan ma jkunx neċessarjament skont id-Direttiva 2014/65/UE. Għall-MTFs u l-OTFs, xieraq li MTFs u OTFs biss flimkien ma' sehem sinifikanti tas-suq jikunu kkunsidrati bħala ta' importanza sostanzjali, sabiex mhux kwalunkwe rikalkazzjoni jew akkwist ta' MTF jew OTF ekonomikament insinifikanti jiskatta l-istabbiliment tal-ftehimiet ta' kooperazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 79(2) tad-Direttiva 2014/65/UE.
- (129) Dan ir-Regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti fil- Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (Karta). Għalhekk, dan ir-Regolament għandu jiġi interpretat u applikat b'konformità ma' daww id-drittijiet u prinċipji b'mod partikolari d-dritt għall-protezzjoni tad-data personali, il-libertà li wiehed jagħmel negozju, id-dritt għall-protezzjoni tal-konsumatur, id-dritt għal rimedju effettiv u għal smiġħ ġust. Kwalunkwe pproċessar tad-data personali skont dan ir-Regolament għandu jirrispetta d-drittijiet fundamentali, inkluż id-dritt għar-rispett għall-hajja privata u għall-hajja tal-familja u d-dritt għall-protezzjoni tad-data personali skont l-Artikoli 7 u 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea u għandu jkun f'konformità mad-Direttivi 95/46/KE u r-Regolament (KE) Nru 45/2001.
- (130) L-ESMA, stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1095/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ ġiet ikkonsultata għall-konsulenza teknika.
- (131) Sabiex l-awtoritajiet kompetenti u d-ditti ta' investiment ikunu jistgħu jadattaw għar-rekwiżiti l-ġodda li jinsabu f'dan ir-Regolament halli jkunu jistgħu jiġu applikati b'mod effiċjenti u effikaċi, id-data tal-bidu tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għandha tkun allinjata mad-data tal-applikazzjoni tad-Direttiva 2014/65/UE,

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1095/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq) u li jemenda d-Deċiżjoni Nru 716/2009/KE u jhassar id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/77/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 84.)

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Il-Kapitolu II u t-Taqsimiet 1 sa 4, l-Artikoli 59(4) u 60 u t-Taqsimiet 6 u 8 tal-Kapitolu III u, sa fejn jirrelataw għal daww id-dispożizzjonijiet, il-Kapitolu I u t-Taqsima 9 tal-Kapitolu III u l-Kapitolu IV ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għal kumpaniji ta' ġestjoni skont l-Artikolu 6(4) tad-Direttiva 2009/65/KE u l-Artikolu 6(6) tad-Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.

2. Referenzi għal ditti tal-investiment jinkludu l-istituzzjonijiet tal-kreditu u referenzi għal strumenti finanzjarji jinkludu depożiti strutturati fir-rigward tar-rekwiżiti kollha msemmija fl-Artikolu 1(3) u 1(4) tad-Direttiva 2014/65/UE u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tagħhom kif stabbilit skont dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. "persuna rilevanti" fir-rigward ta' ditta tal-investiment, tfisser waħda minn dawn li ġejjin:
 - (a) direttur, soċju jew ekwivalenti, diriġent jew aġent marbut mad-ditta
 - (b) direttur, soċju jew ekwivalenti, jew diriġent ta' xi aġent marbut mad-ditta;
 - (c) impjegat tad-ditta jew ta' aġent marbut mad-ditta, kif ukoll kull persuna fiżika oħra li s-servizzi tagħha huma mqiegħda għad-dispożizzjoni u taħt il-kontroll tad-ditta jew ta' aġent marbut mad-ditta u li hi involuta fil-forniment mid-ditta ta' servizzi u attivitajiet tal-investiment;
 - (d) persuna fiżika li hi direttament involuta fil-forniment ta' servizzi lid-ditta tal-investiment jew lill-aġent marbut tagħha taħt arrangament ta' esternalizzazzjoni għall-fini tal-forniment mid-ditta ta' servizzi u attivitajiet tal-investiment;
2. "analist finanzjarju" tfisser persuna rilevanti li tipproduċi parti sostanzjali tar-riċerka fl-investiment;
3. "esternalizzazzjoni" tfisser arrangament ta' kwalunkwe forma bejn ditta tal-investiment u fornitur tas-servizz li permezz tiegħu dak il-fornitur tas-servizz irendi proċess, servizz jew attività li xort'oħra jitrenda mid-ditta tal-investiment innifisha;
- 3a. "persuna li magħha persuna rilevanti għandha relazzjoni familjari" tfisser waħda minn dawn li ġejjin:
 - (a) il-konjuġi tal-persuna rilevanti jew is-sieheb/sieħba ta' dik il-persuna kkunsidrata mil-liġi nazzjonali bħala ekwivalenti għal konjuġi;
 - (b) wild jew wild minn relazzjoni oħra, dipendenti, tal-persuna rilevanti;
 - (c) kull qarib iehor tal-persuna rilevanti li għamel parti mill-istess familja ta' dik il-persuna għal mill-inqas sena fid-data tat-tranzazzjoni personali konċernata;
4. "tranzazzjoni ta' finanzjament ta' titoli" tfisser tranzazzjoni ta' finanzjament ta' titolu kif definit fl-Artikolu 3(11) tar-Regolament (UE) 2015/2365 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾.
5. "rimunerazzjoni" tfisser il-forom kollha ta' pagamenti jew ta' benefiċċji finanzjarji jew non-finanzjarji pprovduti direttament jew indirettament minn ditti lil persuni rilevanti fil-provvediment ta' servizzi ta' investiment jew servizzi ancillari lill-klijenti;
6. "komodità" tfisser kwalunkwe oġġett ta' natura funġibbli li jista' jiġi kkonsenjat, inklużi l-metalli u l-minerali u l-liġi tagħhom, il-prodotti agrikoli, u l-enerġija, bħall-elettriku;

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2011 dwar Maniġers ta' Fondi ta' Investiment Alternattivi u li temenda d-Direttivi 2003/41/KE u 2009/65/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 1060/2009 u (UE) Nru 1095/2010 (ĠU L 174, 1.7.2011, p. 1)

⁽²⁾ Ir-Regolament (UE) 2015/2365 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar it-trasparenza ta' transazzjonijiet ta' finanzjament tat-titoli u l-użu mill-ġdid u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 337, 23.12.2015, p. 1)

Artikolu 3

Il-kundizzjonijiet li japplikaw għall-ghoti tal-informazzjoni

1. Meta, għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, ikun mehtieġ li l-informazzjoni tkun ipprovduta f'mezz durabbli kif definit fil-punt 62 tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditti tal-investment għandu jkollhom id-dritt li jipprovdu dik l-informazzjoni f'mezz durabbli iehor minbarra bil-miktub biss jekk:

- (a) l-ghoti ta' dik l-informazzjoni f'dak il-mezz ikun adattat għall-kuntest li fih in-negozju bejn id-ditta u l-klijent ikun twettaq, jew ikun sejjer jitwettaq;
 - (b) il-persuna li lilha tkun ser tinghata l-informazzjoni, meta mogħtija l-ghażla bejn informazzjoni fuq il-karta jew f'dak il-mezz durabbli tagħzel b'mod speċifiku li l-informazzjoni tinghatalha b'dak il-mezz l-iehor.
2. Meta, skont l-Artikoli 46, 47, 48, 49, 50 jew 66(3) ta' dan ir-Regolament, ditta tal-investment tagħti informazzjoni lil klijent permezz ta' sit elettroniku u dik l-informazzjoni ma tkunx indirizzata personalment lill-klijent, id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-ghoti ta' dik l-informazzjoni f'dak il-mezz ikun adattat għall-kuntest li fih in-negozju bejn id-ditta u l-klijent ikun twettaq, jew ikun sejjer jitwettaq;
 - (b) il-klijent għandu jaqbel b'mod speċifiku mal-ghoti ta' dik l-informazzjoni f'dik il-forma;
 - (c) il-klijent għandu jiġi nnotifikat b'mod elettroniku bl-indirizz tas-sit elettroniku, u bil-post fis-sit elettroniku fejn jista' jkollu aċċess għall-informazzjoni;
 - (d) l-informazzjoni għandha tiġi aġġornata;
 - (e) l-informazzjoni għandha tkun aċċessibbli kontinwament permezz ta' dak is-sit elettroniku għall-perjodu ta' żmien li l-klijent jista' b'mod raġjonevoli jkollu l-bżonn jikkonsultaha.
3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, l-ghoti ta' informazzjoni permezz ta' mezzi ta' komunikazzjoni elettroniċi għandu jittqies xieraq fil-kuntest li fih in-negozju bejn id-ditta u l-klijent ikun, jew sejjer ikun, imwettaq jekk ikun hemm provi li l-klijent għandu aċċess regolari għall-internet. L-ghoti mill-klijent ta' indirizz elettroniku għall-finijiet ta' twettiq ta' dak in-negozju għandu jkun trattat bħala prova adegwata.

Artikolu 4

Għoti ta' servizz ta' investment b'mod incidental

(Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Għall-finijiet tal-eżenzjoni fil-punt (c) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2014/65/UE, servizz ta' investment għandu jittqies li huwa pprovdut b'mod incidental matul attività professjonali meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) meta teżisti konnessjoni mill-qrib jew fattwali bejn l-attività professjonali u l-ghoti ta' servizz ta' investment lill-istess klijent, b'tali mod li s-servizz tal-investment jista' jittqies bħala aċċessorju għall-attività professjonali ewlenija
- (b) l-ghoti ta' servizzi ta' investment lill-klijenti tal-attività professjonali ewlenija ma għandux l-għan li jipprovdi sors sistematiku ta' dħul lill-persuna li ttipprovdi l-attività professjonali; kif ukoll
- (c) il-persuna li ttipprovdi l-attività professjonali la tikkummerċjalizza u lanqas timpromwovi l-kapaċità tagħha li ttipprovdi servizzi ta' investment, minbarra meta dawn huma divulgati lill-klijenti bħala li huma aċċessorju għall-attività professjonali ewlenija.

Artikolu 5

Prodott tal-enerġija fil-livell tal-operaturi li għandhom jiġu fiżikament saldati

(L-Artikolu 4(1)(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, prodott tal-enerġija fil-livell tal-operatur għandu jiġi fiżikament issaldat meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) meta tinkludi dispożizzjonijiet li jiżguraw li l-partijiet għall-kuntratt għandhom stabbiliti arrangamenti proporzjonati sabiex ikunu jistgħu jirċievu jew jiehdu konsenja ta' komodità sottostanti; ftehim ta' bbilanċjar mal-Operatur tas-Sistema ta' Trażmissjoni fil-qasam tal-elettriku u l-gass jiġi kkunsidrat bħala ftehim proporzjonat fejn il-partijiet fil-ftehim għandhom jiżguraw il-konsenja fiżika tal-elettriku jew il-gass.

- (b) tistabbilixxi obbligi mingħajr kondizzjonijiet, mingħajr restrizzjonijiet u mhux prevedibbli tal-partijiet għall-kuntratt sabiex jirċievu u jikkonsenjaw il-komodità sottostanti;
- (c) ma tippermettix lil xi parti biex tissostitwixxi konsenja fiżika ma' hlas fi flus;
- (d) l-obbligi kuntrattwali ma jistgħux jiġu mpaċija ma' obbligi minn kuntratti oħrajn bejn il-partijiet ikkonċernati, mingħajr preġudizzju għad-drittijiet tal-partijiet għall-kuntratt, sabiex jinnettjaw l-obbligi ta' pagamenti fi flus.

Għall-finijiet tal-punt(d), innettjar operazzjonali fis-swieq tal-enerġija u tal-gass ma għandux jiġi kkunsidrat bħala t-tpaċija tal-obbligi taht kuntratt kontra obbligi minn kuntratti oħra.

2. L-innettjar operazzjonali jinftehem bħala kwalunkwe nominazzjoni ta' kwantitajiet ta' enerġija u gass li għandhom jiddahhlu fil-grilja meta dan jiġi mitlub mir-regoli jew it-talbiet ta' Operatur tas-Sistema ta' Trażmissjoni kif definit fl-Artikolu 2(4) tad-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ għal entità li twettaq funzjoni ekwivalenti għal Operatur tas-Sistema ta' Trażmissjoni fil-livell nazzjonali Kwalunkwe nominazzjoni ta' kwantitajiet ibbażata fuq innettjar operazzjonali ma għandhiex tkun għad-diskrezzjoni tal-partijiet għall-kuntratt.

3. Għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, force majeure tinkludi kwalunkwe avveniment eċċezzjonali jew sett ta' ċirkostanzi li huma lil hinn mill-kontroll tal-partijiet għall-kuntratt, li l-partijiet għall-kuntratt ma setgħux jipprevedu b'mod raġonevoli jew jevitaw permezz tal-eżerċitar ta' diligenza dovuta xierqa u raġonevoli u li jipprevjenu lil parti waħda jew liż-żewġ partijiet fil-kuntratt milli jissodisfaw l-obbligi kuntrattwali tagħhom.

4. Għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE nuqqas ta' kapacià bona fide ta' saldu tinkludi kwalunkwe avveniment jew sett ta' ċirkostanzi, li ma jikkwalifikawx bħala force majeure kif imsemmi fil-paragrafu 3, li huma oġġettivament u espressament definiti fit-termi tal-kuntratt, għal parti waħda jew iż-żewġ partijiet għall-kuntratt, li jaġixxu b'rieda tajba, sabiex ma jissodisfawx l-obbligi kuntrattwali tagħhom.

5. L-eżistenza ta' force majeure jew ta' nuqqas ta' kapacià bona fide sabiex jiġu ssaldati provvedimenti ma tipprevenix kuntratt milli jiġi kkunsidrat bħala "fiżikament issaldat" għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE.

6. L-eżistenza ta' klawżola ta' inadempjenza li tipprevedi li parti hija intitolata għal kumpens finanzjarju fil-każ ta' eżekuzzjoni difettuża jew mhux difettuża tal-kuntratt, ma tipprevenix il-kuntratt milli jiġi kkunsidrat bħala "fiżikament issaldat" skont it-tifsira tat-taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE.

7. Il-metodi ta' konsenja għall-kuntratti li qed jiġu kkunsidrati bħala "fiżikament issaldati" skont it-tifsira tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE talinqas jinkludu:

- (a) konsenja fiżika tal-komoditajiet rilevanti stess;
- (b) konsenja ta' dokument li jagħti drittijiet ta' natura ta' sjieda lill-komoditajiet rilevanti jew il-kwantità rilevanti tal-komoditajiet ikkonċernati;
- (c) metodi oħra li jwasslu għat-trasferiment ta' drittijiet ta' natura ta' sjieda fir-rigward tal-kwantità tal-oġġetti rilevanti mingħajr ma jikkonsenjawhom fiżikament inklużi n-notifika, l-iskedar jew in-nomina lill-operatur ta' netwerk ta' provvista tal-enerġija, li jintitola lir-riċevitur għall-kwantità rilevanti tal-oġġetti.

Artikolu 6

Kuntratti tad-derivati tal-enerġija relatati maż-żejt u l-faħam u l-prodotti tal-enerġija fil-livell tal-operatur

(L-Artikolu 4(1)(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, kuntratti tad-derivati tal-enerġija relatati maż-żejt għandhom ikunu kuntratti b'żejt minerali ta' kwalunkwe deskrizzjoni u gassijiet tal-pitrolju, kemm f'forma likwida kif ukoll fwar, inklużi prodotti, komponenti u derivati taż-żejt u fjuwils tat-trasport magħmula miż-żejt, inklużi daww b'addittivi tal-bijofjuwil, bħala sottostant.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku u li temenda d-Direttiva 2003/54/KE (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 55).

2. Għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, kuntratti ta' derivati tal-enerġija relatati mal-faħam għandhom ikunu kuntratti bil-faħam, definit bħala mineral kombustibbli iswed jew kannella skur li jikkonsisti f'materja veġetali karbonizzata, użat bħala fjuwil, bħala sottostant.

3. Għall-finijiet tat-Taqsima C(6) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE kuntratti derivati li għandhom il-karatteristiċi ta' prodotti tal-enerġija fil-livell tal-operatur kif definit fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (UE) Nru 1227/2011 għandhom ikunu derivati bl-elettriku jew il-gass naturali bħala sottostant, b'konformità mal-punti (b) u (d) tal-Artikolu 2(4) ta' dak ir-Regolament.

Artikolu 7

Strumenti finanzjarji ohra ta' derivattivi

(L-Artikolu 4(1)(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-finijiet tat-Taqsima C(7) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, kuntratt li ma jkunx kuntratt spot skont it-tifsira tal-paragrafu 2 u li mhux għal finijiet kummerċjali kif stabbilit fil-paragrafu 4 għandu jitqies bħala kuntratt li għandu l-karatteristiċi ta' strumenti finanzjarji ohrajn ta' derivattivi jekk jissodisfa l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) jissodisfa wahda mill-kriterji li ġejjin:

(i) jiġi nnegozjat f'ċentru ta' negozjar ta' pajjiż terz li jwettaq funzjoni simili għal suq irregolat, MTF jew OTF;

(ii) ikun espliċitament iddikjarat sabiex isir negozju fuqu, jew ikun soġġett għar-regoli ta' suq irregolat, MTF, OTF jew ċentru ta' negozjar ta' parti terza ta' din ix-xorta;

(iii) huwa ekwivalenti għal kuntratt innegozjat f'suq regolat, MTF, OTF jew ċentru ta' negozjar tali f'pajjiż terz, fir-rigward tal-prezz, il-lott, id-data tal-konsenja u termini kuntrattwali ohrajn;

(b) jiġi standardizzat sabiex, il-prezz, il-lott, id-data tal-konsenja jew termini ohrajn jiġu ddeterminati b'mod prinċipali b'referenza għal prezzijiet ippubblikati regolament, lottijiet standard jew dati standard ta' konsenja.

2. Kuntratt spot għall-finijiet tal-paragrafu 1 ifisser kuntratt għall-bejgħ ta' komodità, ass jew dritt, li skont it-termini tiegħu il-konsenja tkun skedata biex issir fl-itwal mill-perjodi li ġejjin:

(a) jumejn (2) ta' negozjar;

(b) il-perjodu aċċettat b'mod ġenerali fis-suq għal dik il-komodità, assi jew dritt bħala l-perjodu standard ta' konsenja.

Kuntratt ma għandux jiġi kkunsidrat bħala kuntratt spot jekk, irrISPETTIVAMENT mit-termini espliċiti tiegħu, ikun hemm arrangament bejn il-partijiet għall-kuntratt li l-konsenja tat-titolu sottostanti għandha tiġi posposta u m'għandiex titwettaq fil-perjodu li jissemma' fil-paragrafu 2.

3. Għall-finijiet tat-Taqsima C(10) tal-Anness I tad-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, kuntratt derivattiv relatat ma' titolu sottostanti li jissemma' f'dik it-Taqsima jew fl-Artikolu 8 ta' dan ir-Regolament, jitqies bħala kuntratt li għandu l-karatteristiċi ta' strumenti finanzjarji ohrajn ta' derivattivi jekk tiġi sodisfatta wahda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) dak il-kuntratt jiġi ssaldat bi flus kontanti jew jista' jiġi ssaldat bi flus kontanti skont kif tagħżel parti wahda jew aktar, għal raġuni ohra għajr minhabba inadempjenza jew avveniment ieħor ta' tmien;

(b) jiġi nnegozjat f'suq irregolat, MTF, OTF jew f'ċentru ta' negozjar ta' pajjiż terz li jwettaq funzjoni simili għal suq irregolat, MTF jew OTF;

(c) il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 ġew issodisfati fir-rigward ta' dak il-kuntratt.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 85/611/KEE u 93/6/KEE u d-Direttiva 2000/12/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tassar id-Direttiva tal-Kunsill 93/22/KEE (ĠU L 145, 30.4.2004, p. 1).

4. Kuntratt jiġi kkunsidrat li huwa għal finijiet kummerċjali għall-finijiet tat-Taqsima C(7) tal-Anness I għad-Direttiva 2014/65/UE, għandu jitqies bħala kuntratt li ma għandux il-karatteristiċi ta' strumenti finanzjarji oħrajn ta' derivattivi għall-finijiet tat-Taqsimiet C(7) u (10) ta' dak l-Anness, jekk jiġu ssodisfati ż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) wiehed jidhol għalih ma' jew permezz ta' operatur jew amministratur ta' grilja tat-trażmissjoni tal-enerġija, mekkanizmu ta' bbilanċjar tal-enerġija jew netwerk ta' pajplajn,
- (b) jehtieg li l-provvisti u l-użi tal-enerġija jinżammu f'bilanċ f'hin identifikat, inkluż il-każ meta l-kapaċità ta' riserva kkuntrattata minn operatur tas-sistema ta' trażmissjoni tal-elettriku kif definit fl-Artikolu 2(4) tad-Direttiva 2009/72/KE, tiġi trasferita minn fornitur ta' servizz ta' bbilanċjar ikkwalifikat minn qabel għal fornitur ta' servizz ta' bbilanċjar ikkwalifikat minn qabel iehor bil-kunsens tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni rilevanti.

Artikolu 8

Derivattivi skont Taqsima C(10) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE

(L-Artikolu 4(1)(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Minbarra kuntratti derivattivi msemmija espressament fit-Taqsima C(10) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, kuntratt derivattiv ikun soġġett għad-dispożizzjonijiet f'dik it-Taqsima meta jissodisfa l-kriterji stabbiliti f'dik it-Taqsima u fl-Artikolu 7(3) ta' dan ir-Regolament u jkun relatat ma' kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:

- (a) il-bandwidth tat-telekomunikazzjonijiet;
- (b) il-kapaċità għall-ħażna tal-komoditajiet;
- (c) il-kapaċità tat-trażmissjoni jew tat-trasport relatata mal-komoditajiet sew jekk kabil, pajplajn jew mezzi oħra bl-eċċezzjoni ta' drittijiet ta' trażmissjoni relatati ma' kapaċitajiet transzonalni ta' trażmissjoni tal-elettriku meta wiehed jidhol għalihom, fis-suq primarju ma' jew minn operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew kwalunkwe persuna li taġixxi bħala fornitur ta' servizz fisimhom u sabiex tiġi allokata l-kapaċità tat-trażmissjoni;
- (d) allowance, kreditu, permess, dritt jew ass simili li huwa marbut direttament mal-provvista, id-distribuzzjoni jew il-konsum ta' enerġija derivata minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli, minbarra fejn il-kuntratt ikun diġà fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tat-taqsima (C) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE
- (e) varjant ġeoloġiku, ambjentali jew fiżiku iehor, minbarra jekk il-kuntratt huwa relatat ma' kwalunkwe unità rikonnoxxuta għall-konformità mar-rekwiżiti tad-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾;
- (f) kwalunkwe ass jew dritt iehor ta' natura fungibbli, għajr dritt li jiġi riċevut servizz, li jista' jiġi ttrasferit;
- (g) indici jew miżura relatata mal-prezz jew mal-valur ta', jew mal-volum ta' tranżazzjonijiet fi kwalunkwe ass, dritt, servizz jew obbligu.
- (h) indici jew miżura bbażata fuq statistika attwarjali.

Artikolu 9

Konsulenza dwar investimenti

(L-Artikolu 4(1)(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Għall-finijiet tad-definizzjoni "konsulenza dwar l-investiment" fl-Artikolu 4(1)(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, rakkomandazzjoni personali hija kkunsidrata bħala rakkomandazzjoni li ssir lil persuna fil-kapaċità tagħha bħala investitur jew investitur potenzjali, jew fil-kapaċità tagħha bħala aġent għal investitur jew investitur potenzjali.

Dik ir-rakkomandazzjoni għandha tkun ipprezentata bħala adatta għal dik il-persuna, jew għandha tkun ibbażata fuq konsiderazzjoni taċ-ċirkostanzi ta' dik il-persuna, u għandha tikkostitwixxi rakkomandazzjoni biex wiehed jiehu mis-settijiet ta' passi li ġejjin:

- (a) ix-xiri, il-bejgħ, l-abbonament, l-iskambju, ir-rimbors, iż-żamma jew is-sottoskrizzjoni ta' strument finanzjarju partikolari;

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità u li temenda d-Direttiva 96/61/KE (ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32).

- (b) l-eżerċizzju jew in-nuqqas ta' eżerċizzju ta' xi dritt mogħti minn strument finanzjarju partikolari għal xiri, bejgħ, abbonament, skambju, jew rimbors ta' strument finanzjarju.

Rakkomandazzjoni mhijiex ikkunsidrata bħala rakkomandazzjoni personali jekk tohroġ esklussivament għall-pubbliku.

Artikolu 10

Karatteristiċi ta' kuntratti derivattivi ohra relatati ma' muniti

1. Għall-finijiet tat-Taqsima C (4) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE, kuntratti derivattivi ohrajn relatati ma' muniti mhumix strumenti finanzjarji meta l-kuntratt huwa wiehed minn dawn li ġejjin:

- (a) kuntratt spot skont it-tifsira tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu,
- (b) mezz ta' pagament li:
 - (i) għandu jiġi fiżikament issaldat għal raġuni ohra għajr minhabba inadempjenza jew avveniment iehor ta' tmien;
 - (ii) li għalih tidhol talinqas persuna li mhix kontraparti finanzjarja skont it-tifsira tal-Artikolu 2(8) tar-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾;
 - (iii) li wiehed jidhol għalih sabiex jiffacilita l-pagament għal oġġetti, servizzi jew investiment dirett, identifikabbli, kif ukoll
 - (iv) mhuwiex innegozjat f'centru tan-negozjar

2. Kuntratt spot għall-finijiet tal-paragrafu 1 huwa kuntratt għall-iskambju ta' muniti kontra munita ohra, li skont it-termini tiegħu, il-konsenja tkun skedata biex issir fl-itwal mill-perjodi li ġejjin:

- (a) Jumejn (2) ta' negozju fir-rigward ta' kwalunkwe par ta' muniti ewlenin stabbiliti fil-paragrafu 3;
- (b) għal kwalunkwe par muniti, fejn tal-inqas munita wahda mhijiex munita ewlenija, l-itwal mill-jumejn (2) ta' negozju jew il-perjodu ġeneralment aċċettat fis-suq għal dik il-komodità, assi jew dritt bħala l-perjodu standard ta' konsenja;
- (c) meta l-kuntratt għall-iskambju ta' dawk il-muniti jintuża għall-iskop ewlieni tal-bejgħ jew ix-xiri ta' titolu trasferibbli jew ta' unità f'intrapriża għal investiment kollettiv, il-perjodu ġeneralment aċċettat fis-suq għas-saldu ta' dik it-titolu trasferibbli jew ta' unità f'intrapriża għall-investiment kollettiv bħala l-perjodu standard ta' konsenja jew hamest (5) ijiem ta' negozju, skont liema jkun l-iqsar.

Madankollu, kuntratt ma jiġix ikkunsidrat bħala kuntratt spot jekk, irrispettivament mit-termini espliciti tiegħu, ikun hemm arrangament bejn il-partijiet għall-kuntratt li l-konsenja tat-titolu sottostanti għandha tiġi posposta u m'għandhiex titwettaq fil-perjodu li jissemma fl-ewwel sottoparagrafu.

3. Il-muniti ewlenin għall-iskopijiet tal-paragrafu 2 għandhom jinkludu biss id-dollaru Amerikan, l-Euro, il-yen Ġappuniż, il-Lira sterlina, id-Dollaru Awstraljan, il-frank Svizzeru, id-dollaru ta' Hong Kong, il-krona Svediza, id-dollaru ta' New Zealand, id-dollaru ta' Singapore, il-krona Norveġiża, il-peso Messikan, il-kuna Kroata, il-lev, il-krona Ċeka, il-krona Daniża, il-forint, iż-złoty u l-leu Rumun.

4. Għall-finijiet tal-paragrafu 2, jum ta' negozju għandha tfisser kwalunkwe jum ta' negozju normali fil-ġurisdizzjoni fejn jiġu skambjati skont il-kuntratt għall-iskambju ta' dawk il-muniti u fil-ġurisdizzjoni ta' munita terza fejn kwalunkwe wahda mill-kundizzjonijiet li ġejjin tiġi ssodisfata:

- (a) l-iskambju ta' dawk il-muniti jinvolvi l-konverżjoni tagħhom permezz ta' dik il-munita terza għal skopijiet ta' likwidità;
- (b) il-perjodu standard ta' konsenja għall-iskambju ta' dawk il-muniti jagħmel referenza għall-ġurisdizzjoni ta' dik il-munita terza.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar derivati OTC, kontropartijiet ċentrali u repożitorji tad-data dwar it-tranzazzjonijiet (GU L 201, 27.7.2012, p. 1)

Artikolu 11

L-Istrumenti tas-suq monetarju

(L-Artikolu 4(1)(17) tad-Direttiva 2014/65/UE)

L-istrumenti tas-suq monetarju, f'konformità mal-Artikolu 4(1)(17) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandhom jinkludu l-kambjali tat-teżor, iċ-ċertifikati ta' depożitu, il-karti kummerċjali u strumenti oħrajn b'karatteristiċi sostantivament ekwivalenti li jista' jkollhom il-karatteristiċi li ġejjin:

- (a) ikollhom valur li jista' jiġi ddeterminat fi kwalunkwe żmien;
- (b) mhumiex derivattivi;
- (c) għandhom maturità legali fil-ħruġ ta' 397 jum jew inqas.

Artikolu 12

Internalizzaturi sistematiċi għall-ishma, irċevuti depożitarji, ETFs, ċertifikati u strumenti finanzjarji simili oħrajn

(L-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditta tal-investimenti għandha tiġi kkunsidrata bħala internalizzatur sistematiku f'konformità mal-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE fir-rigward ta' kull sehem, irċevuta depożitarja, fondi nnegożjati fil-borża (ETF), ċertifikazzjoni u kwalunkwe strument finanzjarju iehor simili li jinternalizza skont il-kriterji li ġejjin:

- (a) fuq bażi frekwenti u sistematika fl-istrument finanzjarju li għalih hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(b) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur:
 - (i) in-numru ta' tranżazzjonijiet OTC li jkunu twettqu minnha f'isimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent ikun daqs jew akbar minn 0,4 % tan-numru totali ta' tranżazzjonijiet fl-istrument finanzjarju rilevanti eżegwit fl-Unjoni jew fi kwalunkwe centru tan-negożjar jew OTC matul l-istess perjodu;
 - (ii) it-tranżazzjonijiet OTC imwettqa minnha f'isimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent fl-istrument finanzjarju rilevanti jsiru fuq medja ta' darba kuljum;
- (b) fuq bażi frekwenti u sistematika fl-istrument finanzjarju li għalih hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(b) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur it-tranżazzjonijiet OTC li jkunu saru minnha f'isimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent isiru fuq medja ta' darba kuljum;
- (c) fuq bażi sostanzjali fl-istrument finanzjarju fejn id-daqs ta' negożjar OTC imwettaq minnha f'isimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent huwa, matul l-aħħar sitt (6) xhur, daqs jew akbar minn:
 - (i) 15 % tal-fatturat totali f'dak l-istrument finanzjarju eżegwit minn ditta tal-investment f'isimha stess jew fisem il-klijenti u eżegwit f'centru tan-negożjar jew OTC;
 - (ii) 0,4 % tal-fatturat totali f'dak l-istrument finanzjarju eżegwit fl-Unjoni f'centru tan-negożjar jew OTC.

Artikolu 13

Internalizzaturi sistematiċi għall-obbligazzjonijiet

(L-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditta tal-investment għandha tiġi kkunsidrata bħala internalizzatur sistematiku f'konformità mal-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE fir-rigward tal-obbligazzjonijiet kollha li jappartjenu għal klassi ta' obbligazzjonijiet maħruġa mill-istess entità jew minn kwalunkwe entità fi hdan l-istess grupp fejn, frabta ma' din l-obbligazzjoni, tinternalizza skont il-kriterji li ġejjin:

- (a) fuq bażi frekwenti u sistematika fl-obbligazzjoni li għaliha hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur:
 - (i) in-numru ta' tranżazzjonijiet OTC li jkunu twettqu minnha f'isimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent ikun daqs jew akbar minn 2,5 % tan-numru totali ta' tranżazzjonijiet fl-istrument finanzjarju rilevanti eżegwit fl-Unjoni jew fi kwalunkwe centru tan-negożjar jew OTC matul l-istess perjodu;

- (ii) it-tranzazzjonijiet OTC imwettqa minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent fl-istrument finanzjarju rilevanti jsiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (b) fuq bażi frekwenti u sistematika fl-obbligazzjoni li għaliha hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur it-tranzazzjonijiet OTC li jkunu saru minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent isiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (c) fuq bażi sostanzjali fl-obbligazzjoni fejn id-daqs ta' negozjar OTC imwettaq minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent huwa, matul l-aħħar sitt (6) xhur, daqs jew akbar minn xi wiehed minn dawn li ġejjin:
 - (i) 25 % tal-fatturat totali f'dik l-obbligazzjoni eżegwita minn ditta tal-investiment fisimha stess jew fisem il-klijenti u eżegwit f'ċentru tan-negozjar jew OTC;
 - (ii) 1 % tal-fatturat totali f'dik l-obbligazzjoni eżegwita fl-Unjoni f'ċentru tan-negozjar jew OTC.

Artikolu 14

Internalizzaturi sistematiki għall-prodotti finanzjarji strutturati

(L-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditta tal-investiment għandha tiġi kkunsidrata bħala internalizzatur sistematiku f'konformità mal-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE fir-rigward tal-prodotti finanzjarji strutturati kollha li jappartjenu għal klassi ta' prodotti finanzjarji strutturati mahruġa mill-istess entità jew minn kwalunkwe entità fi hdan l-istess grupp fejn, frabta ma' dan il-prodott finanzjarju strutturat, tinternalizza skont il-kriterji li ġejjin:

- (a) fuq bażi frekwenti u sistematika fil-prodott finanzjarju strutturat li għalih hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur:
 - (i) in-numru ta' tranzazzjonijiet OTC li jkunu twettqu minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent ikun daqs jew akbar minn 4 % tan-numru totali ta' tranzazzjonijiet fil-prodott finanzjarju strutturat rilevanti eżegwit fl-Unjoni fi kwalunkwe ċentru tan-negozjar jew OTC matul l-istess perjodu;
 - (ii) it-tranzazzjonijiet OTC imwettqa minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent fl-istrument finanzjarju rilevanti jsiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (b) fuq bażi frekwenti u sistematika fi prodott finanzjarju strutturat li għalih hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur it-tranzazzjonijiet OTC li jkunu saru minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent isiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (c) fuq bażi sostanzjali fi prodott finanzjarju strutturat fejn id-daqs ta' negozjar OTC imwettaq minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent huwa, matul l-aħħar sitt (6) xhur, daqs jew akbar minn xi wiehed minn dawn li ġejjin:
 - (i) 30 % tal-fatturat totali f'dak il-prodott finanzjarju strutturat eżegwit minn ditta tal-investiment fisimha stess jew fisem il-klijenti u eżegwit f'ċentru tan-negozjar jew OTC;
 - (ii) 2,25 % tal-fatturat totali f'dak il-prodott finanzjarju strutturat eżegwit fl-Unjoni f'ċentru tan-negozjar jew OTC.

Artikolu 15

Internalizzaturi sistematiki għad-derivattivi

(L-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditta tal-investiment għandha tiġi kkunsidrata bħala internalizzatur sistematiku f'konformità mal-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE fir-rigward tad-derivattivi kollha li jappartjenu għal klassi ta' derivattivi fejn, frabta ma' dan id-derivattiv, tinternalizza skont il-kriterji li ġejjin:

- (a) fuq bażi frekwenti u sistematika f'derivattiv li għalih hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur:
 - (i) in-numru ta' tranzazzjonijiet OTC li jkunu twettqu minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent ikun daqs jew akbar minn 2,5 % tan-numru totali ta' tranzazzjonijiet fil-klassi tad-derivattivi rilevanti eżegwit fl-Unjoni jew fi kwalunkwe ċentru tan-negozjar jew OTC matul l-istess perjodu;

- (ii) it-tranzazzjonijiet OTC imwettqa minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent f'din il-klassi ta' derivattivi jsiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (b) fuq bażi frekwenti u sistematika f'derivattivi li għalih hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur it-tranzazzjonijiet OTC li jkunu saru minnha fisimha stess fil-klassi ta' derivattivi rilevanti meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent isiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (c) fuq bażi sostanzjali f'derivattivi fejn id-daqs ta' negozjar OTC imwettaq minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent huwa, matul l-aħħar sitt (6) xhur, daqs jew akbar minn xi wiehed minn dawn li ġejjin:
 - (i) 25 % tal-fatturat totali f'dik il-klassi ta' derivattivi eżegwit minn ditta tal-investiment fisimha stess jew fisem il-klijenti u eżegwit f'centru tan-negozjar jew OTC;
 - (ii) 1 % tal-fatturat totali f'dik il-klassi ta' derivattivi eżegwit fl-Unjoni f'centru tan-negozjar jew OTC.

Artikolu 16

Internalizzaturi sistematiki għall-kwoti tal-emissjonijiet

(L-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditta tal-investiment għandha tiġi kkunsidrata bħala internalizzatur sistematiku f'konformità mal-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE fir-rigward tal-kwoti tal-emissjonijiet kollha fejn, f'rabta ma' dan l-istrument, tinternalizza skont il-kriterji li ġejjin:

- (a) fuq bażi frekwenti u sistematika fi kwota tal-emissjonijiet li għaliha hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur:
 - (i) in-numru ta' tranzazzjonijiet OTC li jkunu twettqu minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent ikun daqs jew akbar minn 4 % tan-numru totali ta' tranzazzjonijiet fil-kwoti tal-emissjonijiet rilevanti eżegwit fl-Unjoni jew fi kwalunkwe centru tan-negozjar jew OTC matul l-istess perjodu;
 - (ii) it-tranzazzjonijiet OTC imwettqa minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent f'dan it-tip ta' kwoti tal-emissjonijiet jsiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (b) fuq bażi frekwenti u sistematika fi kwota tal-emissjonijiet li għaliha hemm suq likwidu kif definit fl-Artikolu 2(1)(17)(a) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 fejn matul l-aħħar sitt (6) xhur it-tranzazzjonijiet OTC li jkunu saru minnha fisimha stess fil-klassi ta' derivattivi rilevanti meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent isiru fuq medja ta' darba fil-ġimgħa;
- (c) fuq bażi sostanzjali fi kwota tal-emissjonijiet fejn id-daqs ta' negozjar OTC imwettaq minnha fisimha stess meta tkun qed teżegwixxi ordnijiet tal-klijent huwa, matul l-aħħar sitt (6) xhur, daqs jew akbar minn xi wiehed minn dawn li ġejjin:
 - (i) 30 % tal-fatturat totali fi kwota tal-emissjonijiet eżegwit minn ditta tal-investiment fisimha stess jew fisem il-klijenti u eżegwit f'centru tan-negozjar jew OTC;
 - (ii) 2,25 % tal-fatturat totali f'dan it-tip ta' kwota tal-emissjonijiet eżegwit fl-Unjoni f'centru tan-negozjar jew OTC.

Artikolu 17

Perjodi ta' valutazzjoni rilevanti

(L-Artikolu 4(1)(20) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 12 sa 16 għandhom jiġu vvalutati fuq bażi trimestrali abbażi tad-data mill-aħħar sitt (6) xhur. Il-perjodu ta' valutazzjoni għandu jibda fl-ewwel jum ta' hidma tax-xhur ta' Jannar, April, Lulju u Ottubru.

Strumenti godda mahruġin mill-ġdid jistgħu jiġu kkunsidrati fil-valutazzjoni biss meta d-data storika tkopri perjodu ta' mill-inqas tliet (3) xhur fil-każ ta' ishma, irċevuti depożitarji, ETFs, ċertifikati u strumenti finanzjarji simili oħrajn, u sitt (6) ġimgħat fil-każ ta' obbligazzjonijiet, prodotti finanzjarji strutturati u derivattivi.

Artikolu 18

In-negozjar algoritmiku

(L-Artikolu 4(1)(39) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Għall-iskopijiet li tiġi speċifikata ulterjorment id-definizzjoni tan-negozjar algoritmiku f'konformità mal-Artikolu 4(1)(39) tad-Direttiva 2014/65/UE, sistema għandha tiġi kkunsidrata li ma għandha ebda intervent uman jew għandha intervent uman limitat meta, għal kwalunkwe ordni jew proċess ta' generazzjoni tal-kwoti jew kwalunkwe proċess biex tiġi ottimizzata l-eżekuzzjoni tal-ordni, sistema awtomatizzata tiegħi deċiżjonijiet fi kwalunkwe stadju tal-bidu, il-generazzjoni, id-direzzjoni jew l-eżekuzzjoni tal-ordnijiet jew kwoti skont parametri determinati minn qabel.

Artikolu 19

Teknika ta' negozjar algoritmiku ta' frekwenza għolja

(L-Artikolu 4(1)(40) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Rata għolja ta' messaġġi fl-istess jum, f'konformità mal-Artikolu 4(1)(40) tad-Direttiva 2014/65/UE għandha tikkonsisti mill-preżentazzjoni ta' medja ta' waħda (1) minn dawn li ġejjin:
 - (a) tal-inqas żewġ (2) messaġġi kull sekonda fir-rigward ta' kwalunkwe strument finanzjarju uniku negozjat f'centru tan-negozjar;
 - (b) tal-inqas erba' (4) messaġġi kull sekonda fir-rigward tal-istrumenti finanzjarji kollha negozjati f'centru tan-negozjar;
2. Għall-iskopijiet tal-paragrafu 1, il-messaġġi ppreżentati għall-ordnijiet meta jkunu qed jinnegozjaw fisimhom fi strumenti finanzjarji li għalihom hemm suq likwidu f'konformità mal-Artikolu 2(1)(17) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 għandhom jiġu inklużi fil-kalkolu. Il-messaġġi introdotti għall-iskop tan-negozjar li jissodisfaw il-kriterji fl-Artikolu 17(4) tad-Direttiva 2014/65/UE għandhom jiġu inklużi fil-kalkolu.
3. Għall-iskopijiet tal-paragrafu 1, il-messaġġi ntrodotti għall-iskop tan-negozjar għan-nom propju għandhom jiġu nkluzi fil-kalkolu. Il-messaġġi introdotti b'tekniki ta' negozjar oħra għajr dawk li jiddependu fuq in-nom propju għandhom jiġu nkluzi fil-kalkolu meta t-teknika ta' eżekuzzjoni tad-ditta hija strutturata b'mod illi tiġi evitata l-eżekuzzjoni għan-nom propju.
4. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, għall-kalkolu tar-rata għolja ta' messaġġi li jidhlu kuljum b'rabta mal-fornituri DEA, il-messaġġi mibghuta mill-klijenti DEA tagħhom għandhom jiġu esklużi mill-kalkoli.
5. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, iċ-ċentri ta' negozjar għandhom jagħtu lid-ditti konċernati, fuq talba tagħhom, stimi tal-ġuż medju ta' messaġġi kull sekonda kull xahar, ġimagħtejn (2) wara t-tmiem ta' kull xahar tal-kalendarju, u b'hekk jittiehed kont tal-messaġġi mibghuta matul it-12-il xahar ta' qabel.

Artikolu 20

Aċċess elettroniku dirett

(L-Artikolu 4(1)(41) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Persuna għandha tiġi kkunsidrata mhux kapaċi tittrażmetti b'mod elettroniku l-ordnijiet relatati ma' strument finanzjarju direttament li centru tan-negozju f'konformità mal-Artikolu 4(1)(41) tad-Direttiva 2014/65/UE fejn dik il-persuna ma tistax teżerċita d-diskrezzjoni fir-rigward tal-frazzjoni eżatta ta' sekonda tal-intrata tal-ordni u t-tul tal-hajja tal-ordni f'dak il-qafas ta' żmien.
2. Persuna għandha tiġi kkunsidrata mhux kapaċi li tittrażmetti dan l-ordni elettroniku dirett meta jsehh permezz ta' arrangamenti għall-ottimizzazzjoni tal-proċessi tal-eżekuzzjoni tal-ordni li jiddeterminaw il-parametri tal-ordni hlief iċ-ċentru jew ċentri fejn l-ordni għandu jiġi ppreżentat, sakemm dawn l-arrangamenti jiġu integrati fis-sistemi tal-klijenti u mhux f'dawk ta' membru jew partecipant ta' suq regolat jew ta' MTF jew ta' klijent ta' OTF.

KAPITOLU II

REKWIŻITI ORGANIZZAZZJONALI

TAQSIMA 1

Organizzazzjoni

Artikolu 21

Rekwiżiti organizzazzjonali ġenerali

(L-Artikolu 16(2) sa (10) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti organizzazzjonali li ġejjin:
 - (a) li jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu proċeduri għat-tehid ta' deċiżjonijiet u struttura organizzazzjonali li b'mod ċar u f'forma dokumentata tispeċifika linji ta' rappurtagġ u talloka funzjonijiet u responsabbiltajiet;
 - (b) li jiżguraw li l-persuni rilevanti tagħhom huma konxji mill-proċeduri li għandhom ikunu segwiti biex jeżegwixxu tajjeb ir-responsabbiltajiet tagħhom;
 - (c) li jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu mekkaniżmi ta' kontroll interni adegwati maħsuba biex jiżguraw konformità mad-deċiżjonijiet u mal-proċeduri fil-livelli kollha tad-ditta tal-investment;
 - (d) li jimpjegaw persunal bil-kapaċitajiet, bit-tagħrif u bil-kompetenza neċessarja biex jeżegwixxi r-responsabbiltajiet delegati lilhom;
 - (e) li jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu rappurtagġ intern u komunikazzjoni ta' informazzjoni effettivi fil-livelli rilevanti kollha tad-ditta tal-investment;
 - (f) li jżommu rekords adegwati u fl-ordni tan-negozju u l-organizzazzjoni interna tagħhom.
 - (g) li jiżguraw li l-fatt li jitwettqu funzjonijiet multipli mill-persuni rilevanti tagħhom ma jkunx tali li jista' jipprevjeni lil dawk il-persuni milli jeżegwixxu xi funzjoni partikolari b'mod tajjeb, onest, u professjonali.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, għal dawk l-finijiet, id-ditti tal-investment iqisu n-natura, l-iskala u l-komplessità tan-negozju tad-ditta, u n-natura u l-firxa ta' servizzi u attivitajiet tal-investment li jidhlu għalihom matul dak in-negozju.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu sistemi u proċeduri li jkunu adegwati għall-harsien tas-sigurtà, l-integrità u l-kunfidenzjalità tal-informazzjoni, filwaqt li jqisu n-natura tal-informazzjoni inkwistjoni.
3. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu politika ta' kontinwità kummerċjali adegwata li timmira li tiżgura, fil-każ ta' interruzzjoni fis-sistemi u fil-proċeduri tagħhom, il-preżervazzjoni ta' data u funzjonijiet essenzjali, u ż-żamma ta' servizzi u attivitajiet tal-investment, jew, meta dak ma jkunx possibbli, l-irkupru f'waqt ta' din id-data u l-funzjonijiet u jerġghu jibdwu jipprovdut malajr is-servizzi u l-attivitajiet tal-investment tagħhom.
4. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu politiki u proċeduri ta' kontabilità li jippermettulhom, fuq it-talba tal-awtorità kompetenti, jagħtu lill-awtoritajiet kompetenti f'hin f'waqtu rapporti finanzjarji li jirriflettu harsa reali u ġusta lejn il-pożizzjoni finanzjarja tagħhom u li jikkonformaw mal-istandards u mar-regoli ta' kontabilità applikabbli.
5. Id-ditti tal-investment għandhom jimmonitorjaw u, fuq bażi regolari, jevalwaw l-adegwatezza u l-effikaċja tas-sistemi, il-mekkanizmi tal-kontrolli interni u l-arranġamenti stabbiliti tagħhom skont il-paragrafi 1 sa 4, u li jiehdu l-miżuri xierqa biex jiġi indirizzat kwalunkwe nuqqas.

Artikolu 22

Konformità

(L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu politiki u proċeduri adegwati maħsuba biex jittraċċjaw kull riskju ta' nuqqas mid-ditta li tikkonforma mal-obbligi tagħha skont id-Direttiva 2014/65/UE, kif ukoll ir-riskji assoċjati, u jqieghdu fis-seħh miżuri u proċeduri adegwati maħsuba biex jimminimizzaw dan ir-riskju u biex jippermettu lill-awtoritajiet kompetenti jeżerċitaw is-setgħat tagħhom b'mod effettiv taht dik id-Direttiva.

Id-ditti tal-investment iqisu n-natura, l-iskala u l-kumplessità tan-negozju tad-ditta, u n-natura u l-firxa ta' servizzi u attivitajiet tal-investment li jidhlu ghalihom matul dak in-negozju.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu u jzommu funzjoni permanenti u effettiva tal-konformità li topera indipendentement u li jkollha r-responsabbiltajiet li ġejjin:

- (a) li jagħmlu monitoraġġ fuq bażi permanenti ta', u jivvalutaw fuq bażi regolari, l-adegwatezza u l-effikaċja tal-miżuri u tal-proċeduri fis-seħh skont l-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1, u tal-azzjonijiet meħuda biex ikunu indirizzati xi nuqqasijiet fil-konformità tad-ditta mal-obbligi tagħha;
- (b) li jagħtu konsulenza u jassistu lill-persuni rilevanti responsabbli biex iwettqu s-servizzi u l-attivitajiet ta' investment biex jikkonformaw mal-obbligi tad-ditta taht id-Direttiva 2014/65/UE;
- (c) li jirrapportaw lill-korp maniġerjali, tal-inqas fuq bażi annwali, dwar l-implimentazzjoni u l-effettività tal-ambjent ġenerali tal-kontroll għas-servizzi u l-attivitajiet ta' investment, dwar ir-riskji li ġew identifikati u dwar ir-rapportar fuq it-trattament tal-ilmenti kif ukoll ir-rimedji meħuda jew li għandhom jiġu meħuda;
- (d) li jimmonitorjaw l-operazzjonijiet tat-trattament tal-ilmenti u jikkunsidraw l-ilmenti bħala sors ta' informazzjoni rilevanti fil-kuntest tar-responsabbiltajiet ġenerali tal-monitoraġġ tagħhom.

Sabiex jikkonformaw mal-punti (a) u (b) ta' dan il-paragrafu, il-funzjoni ta' konformità għandha tmexxi valutazzjoni abbażi ta' liema se jiġi stabbilit programm ta' monitoraġġ ibbażat fuq ir-riskju li jikkunsidra l-oqsma kollha tas-servizzi ta' investment, l-attivitajiet u kwalunkwe servizz ancillarju tad-ditta tal-investimenti, inkluża l-informazzjoni rilevanti miġbura frabta mal-monitoraġġ tat-trattament tal-ilmenti. Il-programm ta' monitoraġġ għandu jstabbilixxi prijoritajiet determinati mill-valutazzjoni tar-riskju ta' konformità li jiżgura li r-riskju ta' konformità huwa kopert b'mod komprensiv.

3. Sabiex il-funzjoni tal-konformità msemmiha fil-paragrafu 2 tkun tista' teżegwixxi r-responsabbiltajiet tagħha kif suppost u indipendentement, id-ditti ta' investment għandhom jiżguraw li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) il-funzjoni ta' konformità jkollha l-awtorità, ir-riżorsi, il-kompetenza u l-aċċess għall-informazzjoni rilevanti kollha meħtieġa;
- (b) għandu jinhatar uffiċjal għall-kontroll tal-konformità u għandu jiġi sostitwit minn korp maniġerjali u għandu jkun responsabbli għall-funzjoni ta' kontroll ta' konformità u għal kull rappurtaġġ fejn tidhol il-konformità meħtieġa kif rikjest mid-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikolu 25(2) ta' dan ir-Regolament;
- (c) il-funzjoni ta' konformità tirrapporta, fuq bażi ad-hoc, direttament lill-korp maniġerjali fejn tindika riskju sinifikanti ta' nuqqas mid-ditta li tikkonforma mal-obbligi tagħha skont id-Direttiva 2014/65/UE;
- (d) il-persuni rilevanti involuti fil-funzjoni għall-kontroll tal-konformità ma għandhomx ikunu involuti fil-forniment tas-servizzi jew tal-attivitajiet li huma inkarigati biex iwettqu l-monitoraġġ tagħhom;
- (e) il-metodu biex tkun determinata r-remunerazzjoni tal-persuni rilevanti involuti fil-funzjoni għall-kontroll tal-konformità ma għandux jikkomprometti l-oġġettività tagħhom u anqas ma għandu jkollu t-tendenza li jagħmel dan.

4. Ditta tal-investment ma għandhiex tkun meħtieġa tikkonforma mal-punt (d) jew mal-punt (e) tal-paragrafu 3 jekk tista' turi li fejn jidhlu n-natura, l-iskala u l-kumplessità tan-negozju tagħha, u n-natura u l-firxa tas-servizzi u tal-attivitajiet tal-investment, li l-obbligi skont il-punti (d) jew (e) mhumiex proporzjonati u l-funzjoni għall-kontroll tal-konformità tagħha tkompli tkun effettiva. F'dak il-każ, id-ditta tal-investment għandha tivvaluta jekk l-effettività tal-funzjoni għall-kontroll tal-konformità gietx kompromessa. Il-valutazzjoni għandha tiġi riveduta fuq bażi regolari.

Artikolu 23

Ġestjoni tar-riskju

(L-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jieħdu l-azzjonijiet li ġejjin relatati mal-ġestjoni tar-riskju:

- (a) jistabbilixxu, jimplimentaw u jzommu politiki u proċeduri adegwati għall-ġestjoni tar-riskju li jidentifikaw ir-riskji li jirrelataw għall-attivitajiet, għall-proċessi u għas-sistemi tad-ditta, u meta xieraq, jistabbilixxu l-livell ta' riskju ttollerat mid-ditta;

- (b) jadottaw arrangamenti, proċessi u mekkaniżmi effettivi biex jimmaniġġjaw ir-riskji li jirrelataw mal-attivitajiet, il-proċessi u s-sistemi tad-ditta, fid-dawl ta' dak il-livell ta' tolleranza tar-riskju;
- (c) jagħmlu monitoraġġ ta' dawn li ġejjin:
 - (i) l-adegwatezza u l-effikaċja tal-politiki u tal-proċeduri għall-ġestjoni tar-riskju tad-ditta tal-investment;
 - (ii) il-livell ta' konformità tad-ditta tal-investment u l-persuni rilevanti tagħha mal-arrangamenti, il-proċessi u l-mekkanizmi addottati skont il-punt (b);
 - (iii) l-adegwatezza u l-effikaċja tal-miżuri meħuda biex jindirizzaw xi nuqqasijiet f'dawk il-politiki, proċeduri, arrangamenti, proċessi u mekkaniżmi, inklużi nuqqasijiet mill-persuni rilevanti li jikkonformaw ma' dawn l-arrangamenti, proċessi u mekkaniżmi jew li jseguw dawn il-politiki u proċeduri.

2. Id-ditti tal-investment, meta xieraq u proporzjonat fid-dawl tan-natura, l-iskala u l-komplessità tan-negozju tagħhom u n-natura u l-firxa tas-servizzi u tal-attivitajiet tal-investment eżegwiti matul dak in-negozju, jistabbilixxu u jżommu funzjoni għall-ġestjoni tar-riskju li topera indipendentement u twettaq ix-xogħlijiet li ġejjin:

- (a) l-implimentazzjoni tal-politika u tal-proċeduri msemmija fil-paragrafu 1;
- (b) il-preżentazzjoni ta' rapporti u konsulenza lid-dirigenti prinċipali skont l-Artikolu 25(2).

Meta ditta tal-investment ma tistabbilixxi u jżomm funzjoni għall-ġestjoni tar-riskju skont l-ewwel subparagrafu, għandha madankollu tkun tista' turi, meta mitlub, li l-politiki u l-proċeduri li tkun adottat skont il-paragrafu 1 jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' dak il-paragrafu u huma effettivi b'mod konsistenti.

Artikolu 24

Awditjar intern

(L-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Id-ditti tal-investment, meta xieraq u proporzjonat fid-dawl tan-natura, l-iskala u l-komplessità tan-negozju tagħhom u n-natura u l-firxa tas-servizzi u tal-attivitajiet tal-investment eżegwiti matul dak in-negozju, jistabbilixxu u jżommu funzjoni ta' awditjar intern li hija separata u indipendenti mill-funzjonijiet u l-attivitajiet l-oħrajn tad-ditta tal-investmenti u li għandha r-responsabbiltajiet li ġejjin:

- (a) tistabbilixxi, timplimenta u jżomm pjan ta' verifika biex tikkontrolla u tivvaluta l-adegwatezza u l-effikaċja tas-sistemi, tal-mekkanizmi u tal-arrangamenti ta' kontroll interni tad-ditta tal-investment;
- (b) tiffirma rakkomandazzjonijiet ibbażati fuq ir-riżultat ta' xogħol imwettaq skont il-punt (a) u tivverifika l-konformità ma' dawk ir-rakkomandazzjonijiet;
- (c) tirrapporta fir-rigward ta' kwistjonijiet li jkkonċernaw verifika interna skont l-Artikolu 25(2).

Artikolu 25

Ir-responsabbiltà tad-dirigenti prinċipali

(L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment, meta jallokaw funzjonijiet interni, jiżguraw li d-dirigenti prinċipali, u, meta xieraq, il-funzjoni ta' sorveljanza, huma responsabbli sabiex jiżguraw li d-ditta tikkonforma mal-obbligi tagħha taht id-Direttiva 2014/65/UE. B'mod partikolari, id-dirigenti prinċipali u, meta xieraq, il-funzjoni ta' sorveljanza għandhom ikunu meħtieġa jivvalutaw u perjodikament jirrevedu l-effikaċja tal-politiki, tal-arrangamenti u tal-proċeduri mqiegħda fis-seħh biex jikkonformaw mal-obbligi taht id-Direttiva 2014/65/UE u jiehdu miżuri xierqa biex jindirizzaw xi nuqqasijiet.

L-allokazzjoni ta' funzjonijiet sinifikanti fost id-dirigenti prinċipali għandha tistabbilixxi b'mod ċar min huwa responsabbli għall-kontroll u ż-żamma tar-rekwiżiti organizzazzjonali tad-ditta. Ir-rekords tal-allokazzjoni tal-funzjonijiet sinifikanti għandhom jinżammu aġġornati.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li d-dirigenti prinċipali tagħhom jirċievu fuq bażi frekwenti, għallinqas darba fis-sena, rapporti bil-miktub dwar il-kwistjonijiet koperti mill-Artikoli 22, 23 u 24 li jindikaw b'mod partikolari jekk ikunux ittiegħu l-miżuri ta' rimedju xierqa fil-każ ta' xi nuqqasijiet.

3. Id-ditti ta' investiment għandhom jiżguraw li fejn hemm funzjoni superviżorja, jirċievu rapporti bil-miktub dwar kwistjonijiet koperti mill-Artikoli 22, 23 u 24 fuq bażi regolari.
4. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "funzjoni ta' sorveljanza" tfisser il-funzjoni fi hdan ditta tal-investiment responsabbli għas-sorveljanza tad-dirigenti prinċipali tagħha.

Artikolu 26

It-trattament tal-ilmenti

(L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti ta' investiment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu politiki effettivi u trasparenti dwar it-trattament tal-ilmenti sabiex jiġu ttrattati b'mod rapidu l-ilmenti tal-klijenti jew klijenti potenzjali. Id-ditti ta' investiment għandhom iżommu rekord tal-ilmenti rċevuti u l-miżuri li ttiehdu għar-rimedju.
- Il-politika ta' ġestjoni tal-ilmenti għandha tipprovdi informazzjoni ċara, preċiża u aġġornata dwar il-proċess ta' trattament tal-ilmenti. Din il-politika għandha tiġi appoġġjata mill-korp ta' ġestjoni tad-ditta.
2. Id-ditti ta' investiment għandhom jippubblikaw id-dettalji tal-proċess li għandu jiġi segwit fit-trattament ta' lment. Dawn id-dettalji għandhom jinkludu l-informazzjoni dwar il-politika tal-ġestjoni tal-ilmenti u d-dettalji tal-kuntatt tal-funzjoni ta' ġestjoni tal-ilmenti. L-informazzjoni għandha tingħata lill-klijenti jew klijenti potenzjali, fuq talba, jew meta tiġi kkonfermata l-irċevuta ta' lment. Id-ditti tal-investiment għandhom jippermettu lill-klijenti u l-klijenti potenzjali jipprezentaw l-ilmenti tagħhom mingħajr hlas.
3. Id-ditti tal-investiment għandhom jistabbilixxu funzjoni ta' ġestjoni tal-ilmenti responsabbli mill-investigazzjoni tal-ilmenti. Din il-funzjoni tista' titwettaq mill-funzjoni ta' konformità.
4. Fit-trattament ta' lment, id-ditti ta' investiment għandhom jikkomunikaw mal-klijenti jew klijenti potenzjali b'mod ċar, b'lingwa sempliċi li tista' tinftiehem faċilment, u għandhom iwieġbu għall-ilment mingħajr dewmien żejjed.
5. Id-ditti tal-investiment għandhom jikkomunikaw il-pożizzjoni tad-ditta dwar l-ilment lill-klijenti jew klijenti potenzjali u jinformat lill-klijenti jew klijenti potenzjali dwar l-opzjonijiet tagħhom, inklużi dawk li jistgħu jirreferu l-ilment lil entità għar-riżoluzzjoni tat-tilwim alternattiva, kif iddefinit fl-Artikolu 4(h) tad-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, jew li l-klijent jista' jiehu azzjoni ċivili.
6. Id-ditti ta' investiment għandhom jipprovdu informazzjoni dwar l-ilmenti u t-trattament tal-ilmenti lill-awtoritajiet kompetenti rilevanti u, fejn ikun applikabbli taht il-liġi nazzjonali, entità ta' soluzzjoni alternattiva għat-tilwim.
7. Il-funzjoni ta' konformità tad-ditti tal-investiment għandha tanalizza lmenti u data dwar it-trattament tal-ilmenti biex jiġi żgurat li jiġi identifikat u indirizzat kwalunkwe riskju jew kwistjoni.

Artikolu 27

Politiki u prattiki ta' remunerazzjoni

(L-Artikoli 16, 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investiment għandhom jiddefinixxu u jimplimentaw proċeduri u prattiki ta' remunerazzjoni skont proċeduri interni xierqa li jqisu l-interessi tal-klijenti kollha tad-ditta, bl-ghan li jiġi żgurat li l-klijenti jiġu ttrattati b'mod ġust u li l-interessi tagħhom ma jiġux imfixkla mill-prattiki ta' remunerazzjoni adottati mid-ditta fuq żmien qasir, medju jew twil.
- Il-politiki u l-prattiki ta' remunerazzjoni għandhom jiġu mfassla b'tali mod li ma johlqux kunflitt ta' interess jew inċentiv li jista' jwassal lill-persuni rilevanti sabiex jiffavorixxu l-interessi tagħhom stess jew tad-ditta għad-detriment potenzjali ta' kwalunkwe klijent.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 63).

2. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-politiki u l-prattiki ta' remunerazzjoni tagħhom japplikaw għall-persuni kollha rilevanti b'impatt, dirett jew indirett, fuq is-servizzi tal-investment u s-servizzi anċillari pprovduti mid-ditta tal-investment jew fuq l-imġiba korporattiva tagħha, indipendentament mit-tip ta' klijenti, sal-punt li dawn il-persuni u inċentivi simili jistgħu johlqu kunflitt ta' interess li jinkoraġġihom jaġixxu kontra l-interessi ta' kwalunkwe klijent tad-ditta.

3. Il-korp tal-manigment tad-ditta tal-investment għandu japprova l-politika ta' remunerazzjoni wara li jkun ha l-parir tal-funzjoni ta' konformità. Id-dirigenti prinċipali tad-ditta tal-investment għandhom ikunu responsabbli mill-implimentazzjoni ta' kuljum tal-politika ta' remunerazzjoni u l-monitoraġġ tar-riskji ta' konformità relatati mal-politika.

4. Ir-remunerazzjoni u inċentivi simili m'għandhomx ikunu biss jew predominantement ibbażati fuq il-kriterji kummerċjali kwantitattivi, u għandhom jikkunsidraw bis-shih il-kriterji kwalitattivi xierqa li jirriflettu l-konformità mar-regolamenti applikabbli, it-trattament xieraq tal-klijenti u l-kwalità tas-servizzi pprovduti lill-klijenti.

Għandu jinżamm bilanċ bejn il-komponenti fissi u varjabbli tar-remunerazzjoni, sabiex l-istruttura tar-remunerazzjoni ma tiffavorixxi l-interessi tad-ditta tal-investment jew tal-persuni rilevanti tagħha kontra l-interessi tal-klijenti.

Artikolu 28

L-kamp ta' applikazzjoni ta' tranżazzjoni personali

(L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Għall-finijiet tal-Artikolu 29 u l-Artikolu 37, tranżazzjoni personali tfisser kummerċ fi strument finanzjarju magħmul minn jew għan-nom ta' persuna rilevanti, meta tkun sodisfatta għall-inqas wahda mill-kriterji li ġejjin:

- (a) dik il-persuna rilevanti tkun qiegħda taġixxi barra l-kamp ta' applikazzjoni tal-attivitajiet li twettaq fil-kapaċità professjonali tagħha;
- (b) il-funzjoni titwettaq għan-nom ta' xi wahda mill-persuni li ġejjin:
 - (i) il-persuna rilevanti;
 - (ii) kull persuna li magħha jkollha relazzjoni familjari, jew li magħha jkun hemm konnessjonijiet mill-qrib;
 - (iii) persuna li r-relazzjoni tagħha mal-persuna rilevanti tkun tali li dik il-persuna rilevanti jkollha interess materjali dirett jew indirett fl-eżitu tal-kummerċ, ta' xort' ohra minn tariffa jew kommissjoni biex ikun eżegwit dan il-kummerċ.

Artikolu 29

Tranżazzjonijiet personali

(L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu arrangamenti adegwati li jimmiraw lejn il-prevenzjoni tal-attivitajiet stipulati fil-paragrafi 2, 3 u 4 fil-każ ta' kull persuna rilevanti li tkun involuta f'attivitajiet li jistgħu jikkawżaw kunflitt ta' interess, jew li jkollha aċċess għal informazzjoni interna fis-sens tal-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) Nru 596/2014 jew għal xi informazzjoni kunfidenzjali ohra li tirrelata għal klijenti jew tranżazzjonijiet ma' jew għal klijenti permezz ta' attività mwettqa minnha għan-nom tad-ditta

2. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-persuni rilevanti ma jidhlux fi tranżazzjoni personali li tissodisfa għall-inqas wahda mill-kriterji li ġejjin:

- (a) dik il-persuna tkun ipprojbata milli tinvolvi ruhha skont ir-Regolament (UE) Nru 596/2014
- (b) hemm involut l-użu hażin jew l-iżvelar mhux addattat ta' dik l-informazzjoni kunfidenzjali;
- (c) jikkonfliġġi ma' jew x'aktarx jikkonfliġġi ma' obbligu tad-ditta tal-investment taht id-Direttiva 2014/65/UE

3. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-persuni rilevanti ma jagħtux konsulenza jew inkoraġġiment, f'kamp ta' applikazzjoni li ma jaqax fin-norma tal-impjeg tagħhom jew tal-kuntratt tas-servizzi tagħhom, lil xi persuna ohra biex tidhol fi tranżazzjoni fi strumenti finanzjarji li, jekk tkun tranżazzjoni personali tal-persuna rilevanti, kienet tkun koperta mill-paragrafu 2 jew mill-Artikolu 37(2)(a) jew (b) jew mill-Artikolu 67(3);

4. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 596/2014 id-ditti tal-investiment għandhom jiżguraw illi persuni rilevanti ma jiżvelawx, barra mill-kors normali tal-impieg jew tal-kuntratt għal servizzi tagħhom, informazzjoni jew opinjoni lil xi persuna oħra jekk il-persuna rilevanti tkun taf, jew b'mod raġjonevoli jmissha tkun taf, li bħala riżultat ta' dak l-iżvelar dik il-persuna l-oħra x'aktarx tiehu wiehed mill-passi li ġejjin:

(a) tidhol fi tranżazzjoni fi strumenti finanzjarji li, jekk tkun tranżazzjoni personali tal-persuna rilevanti, kien tkun koperta mill-paragrafi 2 jew 3 jew mill-Artikolu 37(2)(a) jew (b) jew l-Artikolu 67(3);

(b) taghti konsulenza jew tinkoraġġixxi lil persuna oħra biex tidhol għal tali tranżazzjoni.

5. L-arranġamenti mehtieġa skont il-paragrafu 1 għandhom b'mod partikolari jkunu mfassla biex jiżguraw li:

(a) kull persuna rilevanti koperta mill-paragrafi 1, 2, 3 u 4 tkun konxja mir-restrizzjonijiet fuq tranżazzjonijiet personali, u mill-miżuri stabbiliti mid-ditta tal-investiment fir-rigward ta' tranżazzjonijiet personali u l-iżvelar, skont il-paragrafi 1, 2, 3 u 4;

(b) id-ditta tkun infurmata malajr b'kull tranżazzjoni personali li tidhol għaliha persuna rilevanti, jew b'avviż ta' dik it-tranżazzjoni jew permezz ta' proċeduri oħra li jippermettu lid-ditta tidentifika tali tranżazzjoni;

(c) jinżamm rekord tat-tranżazzjoni personali nnotifikata lid-ditta jew identifikata minnha, inkluża kull awtorizzazzjoni jew projbizzjoni fir-rigward ta' tali tranżazzjoni.

Fil-każ ta' arranġamenti ta' esternalizzazzjoni, id-ditta tal-investiment għandha tiżgura li dik id-ditta li lilha hija esternalizzata l-attività żżomm rekord ta' tranżazzjonijiet personali li tidhol għalihom kull persuna rilevanti u tipprowdi dik l-informazzjoni lil ditta tal-investiment minnufih fuq talba.

6. Il-paragrafi 1 sa 5 m'għandhomx japplikaw għat-tip ta' tranżazzjonijiet personali li ġejjin:

(a) tranżazzjonijiet personali realizzati fil-qafas ta' servizz ta' ġestjoni ta' portafoll b'diskrezzjoni meta ma jkun hemm ebda komunikazzjoni preċedenti fir-rigward tat-tranżazzjoni bejn il-ġestitur tal-portafoll u l-persuna rilevanti jew il-persuna l-oħra li għaliha tkun eżegwita t-tranżazzjoni;

(b) tranżazzjonijiet personali f'impriza ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) jew f'AIFs li jkunu soġġetti għal superviżjoni skont il-liġi ta' Stat Membru li titlob livell ekwivalenti ta' tifrix tar-riskji fl-assi tagħhom, fejn il-persuna rilevanti u kwalunkwe persuna oħra li f'isimha jiġu attwati t-tranżazzjonijiet ma jkunux involuti fil-immanigġjar ta' dik l-impriza.

TAQSIMA 2

Esternalizzazzjoni

Artikolu 30

Id-definizzjoni ta' funzjonijiet ta' hidma kritiċi u importanti

(L-Artikolu 16(2) u l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE, funzjoni ta' hidma operattiva għandha titqies bħala kritika jew importanti jekk difett jew nuqqas fil-prestazzjoni tagħha jipperikola b'mod materjali l-konformità kontinwa ta' ditta tal-investiment mal-kundizzjonijiet u l-obbligi tal-awtorizzazzjoni tagħha jew tal-obbligi l-oħra tagħha skont id-Direttiva 2014/65/UE, jew il-prestazzjoni finanzjarja tagħha, jew is-solidità jew il-kontinwità tas-servizzi u tal-attivitàjiet tal-investiment tagħha.

2. Mingħajr preġudizzju għall-istatus ta' xi funzjoni oħra, il-funzjonijiet li ġejjin ma għandhomx ikunu kkunsidrati bħala kritiċi jew importanti għall-finijiet tal-paragrafu 1:

(a) l-ghoti ta' servizzi ta' konsulenza, u servizzi oħra li ma jiffurmawx parti min-negozju tad-ditta fl-investiment, inkluża l-prestazzjoni ta' konsulenza legali lid-ditta, it-tahriġ ta' persunal tad-ditta, servizzi ta' fatturar u s-sigurtà tal-post u tal-persunal tad-ditta;

(b) ix-xiri ta' servizzi standardizzati, inklużi servizzi ta' informazzjoni dwar is-suq u informazzjoni dwar il-prezzijiet.

Artikolu 31

L-esternalizzazzjoni ta' funzjonijiet ta' hidma kritiċi jew importanti

(L-Artikolu 16(2) u l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jesternalizzaw funzjonijiet ta' hidma jew xi servizzi jew attivitajiet tal-investment kritiċi jew importanti għandhom jibqgħu kompletament responsabbli biex jeżegwixxu l-obbligi kollha tagħhom taht id-Direttiva 2014/65/UE u jikkonformaw, b'mod partikolari, mal-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-esternalizzazzjoni ma għandhiex tirriżulta fid-delega mid-dirigenza prinċipali tar-responsabbiltajiet tagħha;
- (b) ir-relazzjoni u l-obbligi tad-ditta tal-investment lejn il-klijenti tagħha skont it-termini tad-Direttiva 2014/65/UE ma għandhiex tkun modifikata;
- (c) il-kundizzjonijiet li magħhom għandha tikkonforma ditta tal-investment sabiex tkun awtorizzata skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2014/65/UE, u biex tibqa' hekk, ma jiġux affetwati b'mod negattiv;
- (d) ebda waħda mill-kundizzjonijiet l-oħrajn li fuqhom kien soġġett l-ghoti tal-awtorizzazzjoni tad-ditta ma għandha titneħħa jew tkun modifikata.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jeżerċitaw il-kapaċità, l-attenzjoni u d-diligenza dovuta meta jidhlu għal, jiġġestixxu jew iġibu fit-tmiem kull arrangament għall-esternalizzazzjoni lil fornitur tas-servizz ta' funzjonijiet kritiċi jew importanti u għandhom jiehdu l-passi neċessarji biex jiżguraw li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) il-fornitur tas-servizz għandu jkollu l-kompetenza, il-kapaċità, riżorsi suffiċjenti, struttura organizzattiva xierqa li tappoġġja l-prestazzjoni ta' funzjonijiet u kull awtorizzazzjoni meħtieġa bil-ligi biex iwettaq il-funzjonijiet b'mod affidabbli u professjonali;
- (b) il-fornitur tas-servizz għandu jwettaq is-servizzi esternalizzati effettivament u f'konformità mal-ligi applikabbli u r-rekwiżiti regolatorji, u għal dan l-għan id-ditta għandha tistabbilixxi metodi biex tivvaluta l-istandard ta' rendiment tal-fornitur tas-servizz u biex tivvaluta, fuq bażi kontinwa, is-servizzi pprovduti mill-fornitur tas-servizz;
- (c) il-fornitur tas-servizz għandu jissorvelja b'mod xieraq it-tweġġ tal-funzjonijiet esternalizzati, u għandu jiġġestixxi b'mod adegwat ir-riskji assoċjati mal-esternalizzazzjoni;
- (d) għandha tittiehed azzjoni xierqa jekk ikun jidher li l-fornitur tas-servizz jista' ma jkunx qiegħed iwettaq il-funzjonijiet b'mod effettiv u f'konformità ma' liġijiet applikabbli u rekwiżiti regolatorji;
- (e) id-ditta tal-investment għandha żżomm il-kompetenza neċessarja biex tissorvelja funzjonijiet jew servizzi esternalizzati b'mod effettiv u biex tiġġestixxi r-riskji assoċjati mal-esternalizzazzjoni u għal dan l-għan għandha tissorvelja dawk il-funzjonijiet esternalizzati b'mod effettiv u tiġġestixxi dawk ir-riskji;
- (f) il-fornitur tas-servizz għandu jiżvela lid-ditta tal-investment kull żvilupp li jista' jkollu impatt materjali fuq il-kapaċità tagħha li iwettaq il-funzjonijiet esternalizzati b'mod effettiv u f'konformità mal-liġijiet applikabbli u mar-rekwiżiti regolatorji;
- (g) id-ditta tal-investment għandha tkun tista' ġġib fit-tmiem l-arrangament għall-esternalizzazzjoni meta jkun hemm bżonn, b'effett immedjat meta jkun fl-interess tal-klijenti tagħha, minghajr hsara għall-kontinwità u għall-kwalità tal-forniment ta' servizzi tagħha lil klijenti;
- (h) il-fornitur tas-servizz għandu jikkoopera mal-awtoritajiet kompetenti tad-ditta tal-investment fir-rigward tal-funzjonijiet esternalizzati;
- (i) id-ditta tal-investment, l-awdituri u l-awtoritajiet kompetenti rilevanti tagħha għandu jkollhom aċċess effettiv għal data relatata mal-funzjonijiet esternalizzati, kif ukoll għall-post tan-negozju rilevanti tal-fornitur tas-servizz, meta jkun neċessarju għall-iskop ta' sorveljanza effettiva f'konformità ma' dan l-artikolu, u l-awtoritajiet kompetenti għandu jkun jistgħu jeżerċitaw dawn id-drittijiet ta' aċċess;

- (j) il-fornitur tas-servizz għandu jipproteġi kull informazzjoni kunfidenzjali li tirrelata għad-ditta tal-investment u għall-klijenti tagħha;
 - (k) id-ditta tal-investment u l-fornitur tas-servizz għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu pjan ta' emerġenza għall-irkupru tas-sistema f'każ ta' diżastru u l-verifika perijodika ta' miżuri ta' sostenn, meta dan ikun neċessarju fir-rigward tal-funzjoni, is-servizz jew l-attività li tkun giet esternalizzata;
 - (l) id-ditta tal-investment għandha tiżgura li l-kontinwità u l-kwalità tal-funzjonijiet jew servizzi esternalizzati jinżammu wkoll fil-każ ta' tmiem tal-esternalizzazzjoni jew billi tittrasferixxi l-funzjonijiet jew servizzi esternalizzati lil parti terza oħra jew billi twettaqhom hi stess;
3. Id-drittijiet u l-obbligi rispettivi tal-kumpaniji tal-investment u tal-fornitur tas-servizz għandhom ikunu allokat b'mod ċar u stabbiliti fi ftehim bil-miktub. Partikolarment, id-ditta tal-investment għandha tiżgura d-drittijiet tagħha ta' struzzjoni u terminazzjoni, id-drittijiet tagħha għall-informazzjoni, u d-dritt tagħha għall-ispezzjonijiet u aċċess għal kotba u l-bini. Il-ftehim għandu jiżgura li l-esternalizzazzjoni mill-fornitur tas-servizz issehh biss bil-kunsens, bil-kitba, tad-ditta tal-investment.
4. Meta d-ditta tal-investment u l-fornitur tas-servizz ikunu membri tal-istess grupp, id-ditta tal-investment tista', għall-finijiet ta' konformità ma' dan l-Artikolu u mal-Artikolu 32, tqis sa fejn il-kumpanija tikkontrolla lill-fornitur tas-servizz jew għandha l-kapaċità tinfluwenzah fl-azzjonijiet tiegħu.
5. Id-ditti tal-investment għandhom jagħmlu disponibbli fuq talba lill-awtorità kompetenti l-informazzjoni kollha neċessarja sabiex l-awtorità tkun tista' tissorvelja l-konformità tal-funzjonijiet esternalizzati realizzati mar-rekwiżiti tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri implimentattivi tagħha.

Artikolu 32

Il-fornituri tas-servizz stabbiliti f'pajjiżi terzi

(L-Artikolu 16(2) u l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Minbarra r-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 31, meta ditta tal-investment testernalizza funzjonijiet marbuta mas-servizz ta' investment tal-ġestjoni tal-portafoll ipprovdut lill-klijenti mhux professjonali lil fornitur tas-servizz stabbilit f'pajjiż terz, dik id-ditta tal-investment tiżgura li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) il-fornitur tas-servizz għandu jkun awtorizzat jew irreġistrat fil-pajjiż tal-orijini tiegħu biex jipprovdi dak is-servizz u għandu jkun sorveljat minn awtorità kompetenti f'dak il-pajjiż terz;
 - (b) għandu jkun hemm ftehim xieraq ta' kooperazzjoni bejn l-awtorità kompetenti tad-ditta tal-investment u l-awtorità ta' sorveljanza tal-fornitur tas-servizz.
2. Il-ftehim ta' kooperazzjoni msemmi fil-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jiżgura li l-awtoritajiet kompetenti tad-ditta tal-investment għandhom il-kapaċità, tal-inqas, li:
- (a) jiksbu, fuq talba, l-informazzjoni meħtieġa biex iwettqu l-kompiti superviżorji tagħhom skont id-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014;
 - (b) jiksbu aċċess għad-dokumenti rilevanti għat-twettiq tad-dmirijiet superviżorji tagħhom li jinżammu fil-pajjiż terz;
 - (c) jirċievu informazzjoni mill-awtorità superviżorja fil-pajjiż terz kemm jista' jkun malajr għall-iskop li jiġi investigat ksur apparenti tar-rekwiżiti tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri implimentattivi tagħha u tar-Regolament (UE) Nru 600/2014;
 - (d) jikkooperaw fl-infurzar skont il-liġi nazzjonali u internazzjonali applikabbli għall-awtorità superviżorja tal-pajjiż terz u tal-awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni fil-każijiet ta' ksur tar-rekwiżiti tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri implimentattivi tagħha u l-liġi nazzjonali rilevanti.
3. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jippubblikaw fuq is-sit web tagħhom lista tal-awtoritajiet ta' sorveljanza f'pajjiżi terzi li magħhom għandhom ftehim ta' kooperazzjoni kif imsemmi fil-punt (b) tal-paragrafu 1.

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jaġġornaw il-ftehimiet ta' kooperazzjoni konklużi qabel id-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament fi żmien sitt (6) xhur minn dik id-data.

TAQSIMA 3

Kunflitti ta' interess

Artikolu 33

Kunflitti tal-interess li jistgħu ikunu ta' hsara għall-klijenti

(L-Artikoli 16(3) u 23 tad-Direttiva 2014/65/UE)

Għall-finijiet tal-identifikazzjoni tat-tipi ta' kunflitti tal-interess li jirriżultaw matul il-forniment ta' servizzi ta' investiment u anċillari jew il-kombinazzjoni tagħhom u li l-eżistenza tagħhom tista' tkun ta' hsara għall-interessi ta' klijent, id-ditti tal-investiment iqisu, permezz ta' kriterji minimi, il-kwistjoni ta' jekk id-ditta tal-investiment jew il-persuna rilevanti, jew il-persuna direttament jew indirettament marbuta permezz ta' kontroll mal-kumpanija, tkun qiegħda f'xi waħda mis-sitwazzjonijiet li ġejjin, kemm jekk b'riżultat tal-ghoti ta' servizzi tal-investiment jew anċillari jew attivitajiet tal-investiment jew xort'ohra:

- (a) il-kumpanija jew dik il-persuna x'aktarx li tagħmel qligħ finanzjarju, jew tevita telf finanzjarju, a spejjeż tal-klijent;
- (b) il-kumpanija jew dik il-persuna għandha interess fir-riżultat ta' servizz ipprovdut lill-klijent jew ta' tranżazzjoni mwettqa għan-nom tal-klijent, li hu differenti mill-interess tal-klijent f'dak ir-riżultat;
- (c) il-kumpanija jew dik il-persuna għandha incenċiv finanzjarju jew incenċiv ieħor li jiffavorixxi l-interess ta' klijent jew ta' grupp ta' klijenti fuq l-interessi ta' dak il-klijent;
- (d) il-kumpanija jew dik il-persuna jiżvolgħu l-istess attività bħall-klijent;
- (e) il-kumpanija jew dik il-persuna tirċievi jew ser tirċievi minn persuna li ma tkunx il-klijent incenċiv fir-rigward ta' servizz ipprovdut lil klijent, fil-forma ta' flus, benefiċċji jew servizzi monetarji jew mhux monetarji.

Artikolu 34

Politika dwar il-kunflitti ta' interess

(L-Artikoli 16(3) u 23 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investiment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu politika effettiva ta' kunflitti ta' interess stabbilita bil-miktub u addattata għad-daqs u għall-organizzazzjoni tal-kumpanija u għan-natura, l-iskala u l-kumplessità tan-negozju tagħha.

Meta l-kumpanija tkun membru ta' grupp, il-politika għandha tqis ukoll kull ċirkostanza li tagħha l-kumpanija hi jew għandha tkun konxja, li tista' tikkawża kunflitt tal-interess li jirriżulta bħala riżultat tal-istruttura u l-attivitajiet kummerċjali ta' membri ohra tal-grupp.

2. Il-politika tal-kunflitti ta' interess stabbilita skont il-paragrafu 1 għandha tinkludi l-kontenut li ġej:

- (a) għandha tidentifika, b'referenza għas-servizzi u għall-attivitajiet speċifiċi tal-investiment u għas-servizzi anċillari mwettqa minn jew għan-nom tad-ditta tal-investiment, iċ-ċirkostanzi li jikkostitwixxu jew li jistgħu jikkawżaw kunflitt tal-interess li jinvolvi riskju materjali ta' hsara għall-interessi ta' klijent wiehed jew iktar;
- (b) għandha tispeċifika proċeduri li għandhom ikunu segwiti u miżuri li għandhom jiġu adottati sabiex tiġġestixxi dawn il-kunflitti.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-proċeduri u l-miżuri previsti fil-paragrafu 2(b) huma maħsuba biex jiżguraw li persuni rilevanti involuti f'attivitajiet kummerċjali differenti li jinvolvu kunflitt ta' interess tat-tip speċifikat fil-paragrafu 2(a) jwettqu dawk l-attivitajiet flivell ta' indipendenza adattat għad-daqs u għall-attivitajiet tad-ditta tal-investiment u tal-grupp li tappartjeni għalih, u għall-materjalità tar-riskju ta' hsara għall-interessi tal-klijent.

Għall-finijiet tal-paragrafu 2(b), il-proċeduri li għandhom ikunu segwiti u l-miżuri li għandhom jiġu adottati għandhom jinkludu tal-inqas dawk il-punti minn dawn li ġejjin li huma neċessarji biex id-ditta tiżgura l-grad rekwizit ta' indipendenza:

- (a) proċeduri effettivi biex jipprevjenu jew jikkontrollaw l-iskambju ta' informazzjoni bejn persuni rilevanti involuti f'attivitajiet li jinvolvu riskju ta' kunflitt tal-interessi meta l-iskambju ta' dik l-informazzjoni jista' jkun ta' hsara għall-interessi ta' klijent wiehed jew iżjed;

- (b) is-sorveljanza separata ta' persuni rilevanti li l-funzjonijiet prinċipali tagħhom jinvolvu t-tweqqif ta' attivitajiet għannom ta', jew il-forniment ta' servizzi lil klijenti li l-interessi tagħhom jistgħu jikkonfliggu, jew li xort'ohra jirrappreżentaw interessi differenti li jistgħu jkunu ta' kunflitt, inklużi dawk tal-kumpanija;
- (c) it-tnehhija ta' kull rabta diretta bejn ir-rimunerazzjoni ta' persuni rilevanti involuti prinċipalment f'attività u r-rimunerazzjoni ta', jew id-dhul iġġenerat minn, persuni rilevanti differenti involuti prinċipalment f'attività oħra, fejn jista' jinholoq kunflitt ta' interess marbut ma' dawk l-attivitajiet;
- (d) miżuri biex jipprevjenu jew jillimitaw lil xi persuna milli teżerċita influwenza mhux xierqa fuq il-mod li bih persuna rilevanti twettaq servizzi ta' investiment jew servizzi jew jew attivitajiet aċċillari;
- (e) miżuri biex jipprevjenu jew jikkontrollaw l-involviment simultanju jew sekwenzjali ta' persuna rilevanti f'servizzi jew attivitajiet separati ta' investiment jew aċċillari meta dak l-involviment jista' jkun ta' ħsara għall-ġestjoni tajba tal-kunflitti ta' interess.

4. Id-ditti tal-investiment għandhom jiżguraw li l-iżvelar lill-klijenti, skont l-Artikolu 23(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, ikun miżura tal-aħħar istanza li għandha tintuża biss meta l-arranġamenti organizzazzjonali u amministrattivi stabbiliti mid-ditta tal-investiment biex jiġu evitati jew ġestiti l-kunflitti tal-interess f'konformità mal-Artikolu 23 tad-Direttiva 2014/65/UE ma jkunux suffiċjenti biex jiżguraw, b'fiduċja raġonevoli, li r-riskji tal-ħsara għall-interessi tal-klijent se jiġu evitati.

L-iżvelar għandu jiddikjara b'mod ċar li l-arranġamenti organizzazzjonali u amministrattivi stabbiliti mid-ditta tal-investiment biex jevitaw jew jimmaniġġjaw dak il-kunflitt, mhumiex suffiċjenti biex jiġi żgurat, b'fiduċja raġonevoli, li r-riskji tal-ħsara għall-interessi tal-klijent għandhom jiġu evitati. L-iżvelar għandu jinkludi deskrizzjoni speċifika tal-kunflitti ta' interess li jistgħu jirriżultaw fl-ġħoti ta' servizzi ta' investiment u/jew servizzi aċċillari, filwaqt li titqies in-natura tal-klijent li lilu jkun qed isir l-iżvelar. Id-deskrizzjoni għandha tispjega wkoll in-natura ġenerali u s-sorsi tal-kunflitti ta' interess, kif ukoll ir-riskji lill-klijent li jistgħu jirriżultaw b'riżultat tal-kunflitti ta' interess u l-passi meħuda biex jittaffew dawn ir-riskji, b'dettall suffiċjenti li jippermetti lil dak il-klijent jiehu deċiżjoni infurmata fir-rigward tas-servizz ta' investiment jew aċċillari li fil-kuntest tiegħu jirriżulta l-kunflitt ta' interess.

5. Id-ditti tal-investiment għandhom jivvalutaw u perjodikament jeżminaw, tal-inqas darba fis-sena, il-politika dwar il-kunflitti ta' interess stabbilita f'konformità mal-paragrafi 1 u 4 u għandhom jiehdu l-miżuri kollha xierqa biex jindirizzaw kwalunkwe nuqqas. Id-dipendenza żejda fuq l-iżvelar tal-kunflitti ta' interess għandha tiġi kkunsidrata bħala nuqqas fil-politika tal-kunflitti tal-interess tad-ditta tal-investiment.

Artikolu 35

Rekord ta' servizzi jew attivitajiet li jikkawżaw kunflitt ta' interess li jkun ta' ħsara

(L-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Id-ditti tal-investiment għandhom iżommu u jaġġornaw b'mod regolari rekord tat-tipi ta' servizz ta' investiment jew aċċillari jew attività ta' investiment imwettqa minn jew għannom tal-kumpanija li fihom ikun irriżulta, jew, fil-każ ta' servizz jew attività li jkunu qegħdin jitwettqu, jista' jirriżulta, kunflitt tal-interess li jinvolvi riskju materjali ta' ħsara għall-interessi ta' klijent wiehed jew iktar.

Il-manigment superjuri għandu jirċievi fuq bażi frekwenti u mill-inqas darba fis-sena, rapporti bil-miktub dwar is-sitwazzjonijiet imsemmija f'dan l-Artikolu.

Artikolu 36

Ir-riċerka fl-investiment u komunikazzjonijiet tal-kummerċjalizzazzjoni

(L-Artikolu 24(3) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 37, "riċerka fl-investiment" għandha tkun riċerka jew informazzjoni oħra li tirrakkomanda jew tissuggerixxi strateġija tal-investiment, li espliċitament jew impliċitament, tikkonċerna strument finanzjarju wiehed jew diversi strumenti finanzjarji, jew lil dawk li johorgu l-istrumenti finanzjarji, inkluża kull opinjoni fejn jidhol il-valur jew il-prezz preżenti jew fil-gejjieni ta' dawn l-istrumenti, mahsuba għal kanali ta' distribuzzjoni jew għall-pubbliku, u li fir-rigward tagħhom jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) ir-riċerka jew l-informazzjoni tkun mahsuba jew deskritta bħala riċerka fl-investiment jew f'termini simili, jew tkun xort'ohra ppreżentata bħala spjegazzjoni oġġettiva jew indipendenti tal-kwistjonijiet trattati fir-rakkomandazzjoni;

- (b) jekk ir-rakkomandazzjoni inkwistjoni tkun saret minn ditta tal-investment lil klijent, din ma tikkostitwixxix konsulenza fis-sugġett tal-investment għall-finijiet tad-Direttiva 2014/65/UE.

2. Rakkomandazzjoni tat-tip koperta mill-punt (35) tal-Artikolu 3(1) tar-Regolament (UE) 596/2014 li ma tissodisfax il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 għandha tiġi trattata bħala komunikazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni għall-finijiet tad-Direttiva 2014/65/UE u d-ditti tal-investment li jipproduċu jew iqassmu r-rakkomandazzjoni għandhom jiżguraw li tiġi identifikata b'mod ċar bħala tali.

Barra minn hekk, il-kumpaniji għandhom jiżguraw li kull rakkomandazzjoni ta' dan it-tip ikun fiha dikjarazzjoni ċara u prominenti li (jew, fil-każ ta' rakkomandazzjoni orali, dikjarazzjoni bl-istess effett) ma kinitx ippreparata skont ir-rekwiżiti legali maħsuba biex jippromwovu l-indipendenza tar-riċerka fl-investment u li ma hi soġġetta għal ebda projbizzjoni fuq it-trattament bil-quddiem tat-tqassim tar-riċerka fl-investment.

Artikolu 37

Rekwiżiti organizzazzjonali addizzjonali marbuta mar-riċerka fl-investment jew fil-komunikazzjonijiet tal-kummerċjalizzazzjoni

(L-Artikolu 16(3) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jipproduċu, jew jorganizzaw għall-produzzjoni ta', riċerka fl-investment li hi maħsuba għal jew x'aktarx tkun sussegwentement imqassma lil klijenti tal-kumpanija jew lill-pubbliku, taht ir-responsabbiltà tagħhom jew taht dik ta' membru fil-grupp tagħhom, għandhom jiżguraw l-implimentazzjoni tal-miżuri kollha stabbiliti fl-Artikolu 34(3) fir-rigward tal-analisti finanzjarji involuti fil-produzzjoni ta' riċerka fl-investment u persuni rilevanti ohra li r-responsabbiltajiet jew l-interessi kummerċjali tagħhom jistgħu jikkonfliġġu mal-interessi tal-persuni li lilhom hi mqassma r-riċerka fl-investment.

L-obbligi fl-ewwel subparagrafu għandhom japplikaw ukoll frabta mar-rakkomandazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 36(2).

2. Id-ditti tal-investment imsemmija fil-paragrafu 1 għandu jkollhom fis-sehh arrangamenti maħsuba biex jiżguraw li jkunu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) analisti finanzjarji u persuni rilevanti ohra ma għandhomx jidhlu għal tranżazzjoni jew kummerċ personali, hlief bħala kreaturi tas-suq li jaġixxu f'bona fede u fit-tweqqiq normali tal-holqien tas-suq jew fl-eżekuzzjoni ta' ordni ta' klijent mhux mitluba, għan-nom ta' xi persuna ohra, inkluża d-ditta tal-investment, fi strumenti finanzjarji li r-riċerka fl-investment tirrelata għalihom, jew f'kull strument finanzjarju relatat, jekk ikunu mgħarrfa biż-żmien u bil-kontenut probabbli ta' dik ir-riċerka fl-investment u din l-informazzjoni ma tkunx pubblikament disponibbli jew disponibbli għal klijenti u ma jistax wiehed jiddeduċiha b'mod faċli minn informazzjoni li tkun disponibbli, sakemm id-destinatarji tar-riċerka fl-investment ma jkunx kellihom opportunità ragjonevoli biex jaġixxu fuqha;
- (b) f'ċirkostanzi mhux koperti mill-punt (a), analisti finanzjarji u kull persuna rilevanti ohra involuta fil-produzzjoni ta' riċerka fl-investment ma għandhomx jidhlu għal tranżazzjonijiet personali fi strumenti finanzjarji li r-riċerka fl-investment tirrelata għalihom, jew f'xi strumenti finanzjarji relatati, kuntrarji għar-rakkomandazzjonijiet preżenti, hlief f'ċirkostanzi eċċezzjonali u bl-approvazzjoni minn qabel ta' membru tas-servizz ġuridiku jew tal-funzjoni tal-kontroll ta' konformità tal-kumpanija;
- (c) teżisti separazzjoni fiżika bejn l-analisti finanzjarji involuti fil-produzzjoni ta' riċerka għall-investment u l-persuni rilevanti l-ohrajn li r-responsabbiltajiet jew interessi kummerċjali tagħhom jistgħu jkunu f'kunflitt mal-interessi tal-persuni li lilhom qed tiġi mqassma r-riċerka fl-investment jew, meta meqjus bħala mhux xieraq għad-daqs u l-organizzazzjoni tal-kumpanija kif ukoll in-natura, l-iskala u l-komplessità tan-negozju tagħha, l-istabbiliment u l-implimentazzjoni ta' barrieri alternattivi xierqa għall-informazzjoni.
- (d) id-ditti tal-investment stess, analisti finanzjarji u persuni rilevanti ohrajn involuti fil-produzzjoni tar-riċerka fl-investment ma għandhomx jaċċettaw incentivi minn dawh b'interess materjali fis-sugġett tar-riċerka fl-investment;
- (e) id-ditti tal-investment stess, analisti finanzjarji, u persuni rilevanti ohrajn involuti fil-produzzjoni tar-riċerka fl-investment ma għandhomx iwiegħdu lill-mittenti trattament pożittiv fir-riċerka tagħhom;

- (f) qabel it-tqassim tal-mittenti tar-riċerka fl-investment, persuni rilevanti hlief l-analisti finanzjarji, u kwalunkwe persuna oħra, m'għandhomx jithallew jirvedu abbozz tar-riċerka fl-investment bil-ghan li jverifikaw l-eżattezza ta' dikjarazzjonijiet fattwali magħmula f'dik ir-riċerka, jew għal xi skop ieħor ta' xort'oħra mill-verifika tal-konformità mal-obbligi legali tal-kumpanija, fejn l-abbozz ikun jinkludi rakkomandazzjoni jew prezz fil-mira.

Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, "strument finanzjarju relatat" għandha tkun kull strument finanzjarju li l-prezz tiegħu huwa effettwat hafna minn ċaqliq fil-prezz fi strument finanzjarju ieħor li jkun is-suġġett ta' riċerka fl-investment, u jinkludi derivattiv fuq dak l-strument finanzjarju.

3. Id-ditti tal-investment li jqassmu r-riċerka fl-investment prodotta minn persuna oħra lill-pubbliku jew lill-klijenti għandhom ikunu eżenti milli jikkonformaw mal-paragrafu 1 jekk jiġu ssodisfati l-kriterji li ġejjin:

- (a) il-persuna li tipproduci r-riċerka fl-investment ma tkunx membru tal-grupp li tappartjeni għalih id-ditta tal-investment;
- (b) id-ditta tal-investment ma timmodifikax sostanzjalment ir-rakkomandazzjonijiet fir-riċerka fl-investment;
- (c) id-ditta tal-investment ma tippreżentax ir-riċerka fl-investment bħala prodotta minnha stess;
- (d) id-ditta tal-investment tivverifika li l-produttur tar-riċerka hu suġġett għal rekwiżiti ekwivalenti għar-rekwiżiti skont dan ir-Regolament fir-rigward tal-produzzjoni ta' dik ir-riċerka, jew tkun stabbilixxiet politika li tistabbilixxi dawn ir-rekwiżiti.

Artikolu 38

Rekwiżiti ġenerali addizzjonali relatati mas-sottoskrizzjoni jew it-tqeghid fis-suq

(L-Artikoli 16(3), 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jipprovdu konsulenza fuq l-istrategġija finanzjarja korporattiva, kif stipulat fit-Taqsima B(3) tal-Anness I, u jipprovdu s-servizz ta' sottoskrizzjoni jew tqeghid fis-suq ta' strumenti finanzjarji għandhom, qabel jaċċettaw il-mandat biex jimmaniġġjaw l-offerta, ikollhom arrangamenti fis-sehh biex jinfurmaw lill-klijent tal-emittent dwar dan li ġej:

- (a) l-alternattivi ta' finanzjament differenti disponibbli mad-ditta, u indikazzjoni tal-ammont ta' drittijiet ta' tranżazzjoni assoċjati ma' kull alternattiva;
- (b) iż-żmien u l-proċess tal-konsulenza finanzjarja korporattiva dwar l-ipprezzar ta' din l-offerta;
- (c) iż-żmien u l-proċess fir-rigward tal-konsulenza finanzjarja korporattiva dwar it-tqeghid fis-suq ta' din l-offerta;
- (d) id-dettalji tal-investituri li d-ditta għandha l-ghan li toffrilhom l-istrumenti finanzjarji;
- (e) il-karigi u d-dipartimenti tal-individwi rilevanti involuti fl-ghoti ta' konsulenza finanzjarja korporattiva dwar il-prezz u l-allokazzjoni ta' strumenti finanzjarji; u
- (f) l-arrangamenti tad-ditta biex tevita jew timmaniġġja kunflitti ta' interess li jistgħu jitqajmu meta l-kumpanija tpoġġi l-istrumenti finanzjarji rilevanti mal-klijenti tal-investment tagħha jew mal-ktieb proprjetà tagħha stess.

(2) Id-ditti tal-investment għandu jkollhom fis-sehh proċess ċentralizzat li jidentifika kull operazzjoni ta' sottoskrizzjoni u tqeghid fis-suq tal-kumpanija u għandhom jirreġistraw din l-informazzjoni, inkluża d-data li fiha l-kumpanija giet informata dwar l-operazzjonijiet potenzjali ta' sottoskrizzjoni u tqeghid fis-suq. Il-kumpaniji għandhom jidentifikaw il-kunflitti ta' interess potenzjali kollha li jirriżultaw minn attivitajiet oħrajn tal-kumpanija ta' investment, jew grupp, u jimplimentaw proċeduri xierqa ta' ġestjoni. Fil-każijiet fejn kumpanija ta' investment ma tistax timmaniġġja kunflitti ta' interess billi timplimenta proċeduri xierqa, id-ditta tal-investment m'għandhiex tinvolvi ruhha fl-operazzjoni.

(3) Id-ditti tal-investment li jipprovdu l-eżekuzzjoni u servizzi ta' riċerka kif ukoll iwettqu attivitajiet ta' sottoskrizzjoni u tqeghid fis-suq għandhom jiżguraw li jkun hemm fis-sehh kontrolli xierqa biex jimmaniġġjaw kwalunkwe kunflitti ta' interess potenzjali bejn dawn l-attivitajiet u bejn il-klijenti differenti tagħhom li jirċievu dawk is-servizzi.

Artikolu 39

Rekwiżiti addizzjonali relatati mal-ipprezzar tal-offerti relatati mal-hruġ tal-istrumenti finanzjarji

(L-Artikoli 16(3), 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandu jkollhom fis-seħh sistemi, kontrolli u proċeduri biex jidentifikaw u jipprevjenu jew jimmaniġġjaw kunflitti ta' interess li jirriżultaw frabta mal-ipprezzar baxx jew eċċessiv jew l-involvement ta' partijiet rilevanti fil-proċess. B'mod partikolari, id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jzommu, bħala rekwiżit minimu, arrangamenti interni biex jiżguraw dawn li ġejjin:

- (a) li l-ipprezzar tal-offerta ma jippromwovix l-interessi ta' klijenti oħrajn jew tal-kumpanija stess, b'mod li jistgħu jkunu ta' kunflitt mal-interessi tal-klijent tal-emittent; u
- (b) il-prevenzjoni jew ġestjoni ta' sitwazzjoni fejn il-persuni responsabbli għall-ghoti tas-servizzi lill-klijenti tad-ditta tal-investment huma direttament involuti fid-deċiżjonijiet dwar il-konsulenza finanzjarja korporattiva fuq l-ipprezzar lill-klijent tal-emittent.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti b'informazzjoni dwar kif tiġi determinata r-rakkomandazzjoni dwar il-prezz tal-offerta u ż-żmien involut. B'mod partikolari, il-kumpanija għandha tinforma u tinvolvi ruħha mal-klijent tal-emittent dwar kwalunkwe strateġija ta' hheġġjar jew stabilizzazzjoni li tixtieq twettaq fir-rigward tal-offerta, inkluż kif dawn l-istrateġiji jista' jkollhom impatt fuq l-interessi tal-klijenti tal-emittent. Matul il-proċess tal-offerta, il-kumpaniji għandhom ukoll jiehdu l-passi raġonevoli kollha biex iżommu lill-klijent tal-emittent informat dwar l-iżviluppi fir-rigward tal-ipprezzar tal-offerta.

Artikolu 40

Rekwiżiti addizzjonali relatati mat-tqeghid fis-suq

(L-Artikoli 16(3), 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jpoġġu fis-suq l-istrumenti finanzjarji għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jzommu arrangamenti effettivi biex jevitaw li r-rakkomandazzjonijiet fuq it-tqeghid jiġu influwenzati b'mod mhux xieraq minn relazzjonijiet eżistenti jew futuri.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jzommu arrangamenti effettivi interni biex jevitaw jew jimmaniġġjaw kunflitti ta' interess li jirriżultaw meta l-persuni responsabbli mill-ghoti ta' servizzi lill-klijenti tad-ditta tal-investment huma direttament involuti f'deċiżjonijiet dwar rakkomandazzjonijiet lill-klijent tal-emittent dwar l-allokazzjoni.

3. Id-ditti tal-investment m'għandhomx jaċċettaw pagamenti lil terzi persuni jew beneficiċji jekk dawn il-hlasijiet jew beneficiċji ma jikkonformawx mar-rekwiżiti dwar l-inċentivi stipulati fl-Artikolu 24 tad-Direttiva 2014/65/UE. B'mod partikolari, il-prattiki li ġejjin għandhom jitqiesu mhux konformi ma' daww ir-rekwiżiti u għalhekk għandhom jiġu kkunsidrati inaċċettabbli:

- (a) allokazzjoni magħmula biex jiġi inċentivat il-hlas ta' drittijiet sproporzjonatament għoljin għal servizzi mhux relatati pprovduti mid-ditta tal-investment ("laddering"), bħal miżati jew kommissjonijiet sproporzjonatament għoljin imhallsa minn klijent tal-investment, jew volumi sproporzjonatament għoljin ta' negozju b'livelli normali ta' kommissjoni pprovduti mill-klijenti tal-investment bħala kumpens għall-irċevuta ta' allokazzjoni ta' din l-offerta;
- (b) allokazzjoni magħmula lil dirigent ewlieni jew uffiċjal korporattiv ta' klijent tal-emittent eżistenti jew potenzjali, f'kunsiderazzjoni tal-ghoti futur jew passat ta' negozju finanzjarju korporattiv ("spinning");
- (c) allokazzjoni li hija espressament jew impliċitament kondizzjonali fuq l-irċevuta ta' ordnijiet futuri jew l-akkwist ta' kwalunkwe servizz iehor mid-ditta tal-investment minn klijent tal-investment, jew kwalunkwe entità li tagħha l-investitur huwa uffiċjal korporattiv.

4. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jzommu politika ta' allokazzjoni li tistabbilixxi l-proċess għall-iżvilupp ta' rakkomandazzjonijiet dwar l-allokazzjonijiet. Il-politika dwar l-allokazzjonijiet għandha tiġi fornuta lill-klijent tal-emittent qabel ma jsir il-ftehim għall-parteciċipazzjoni f'servizzi ta' tqeghid fis-suq. Il-politika għandha tistabbilixxi l-informazzjoni rilevanti li tkun disponibbli f'dak l-istadju dwar il-metodoloġija ta' allokazzjoni proposta għall-offerta.

5. Id-ditti tal-investment għandhom jinvolvu lill-klijent tal-emittent f'diskussjonijiet dwar il-proċess tat-tqeghid sabiex il-kumpanija tkun tista' tifhem u tikkunsidra l-interessi u l-oġġettivi tal-klijent. Id-ditta tal-investment għandha tikseb il-ftehim tal-klijent tal-emittent għall-allokazzjoni proposta minnha għal kull tip ta' klijent għat-tranżazzjoni f'konformità mal-politika ta' allokazzjoni.

Artikolu 41

Rekwiżiti addizzjonali relatati mal-parir, id-distribuzzjoni u t-tqeghid awtomatiku

(L-Artikoli 16(3), 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandu jkollhom fis-seħh sistemi, kontrolli u proċeduri biex jidentifikaw u jimmanigġjaw il-kunflitti ta' interess li jirriżultaw mill-ghoti ta' servizz tal-investment lill-klijent tal-investment sabiex jippartecipa f'offerta għida, fejn id-ditta tal-investment tirċievi kummissjonijiet, drittijiet jew kwalunkwe benefiċċju monetarju jew mhux monetarju fir-rigward tal-arrangament tal-offerta. Kwalunkwe kommissjoni, dritt jew benefiċċju monetarju jew mhux monetarju għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti fl-Artikolu 24(7), 24(8) u 24(9) tad-Direttiva 2014/65/UE u għandhom jiġu ddokumentati fil-politiki tad-ditta tal-investment dwar il-kunflitti ta' interess u għandhom jiġu riflessi fil-ftehimiet tal-kumpanija dwar l-inċentivi.

2. Id-ditti tal-investment involuti fit-tqeghid fis-suq ta' strumenti finanzjarji mahruġa minnhom stess jew minn entitajiet fi hdan l-istess grupp, lill-klijenti tagħhom stess, inklużi l-klijenti depożitarji eżistenti fil-każ ta' istituzzjonijiet ta' kreditu, jew fondi ta' investment ġestiti minn entitajiet tal-grupp tagħhom, għandhom jistabbilixxu, jimplementaw u jzommu arrangamenti ċari u effettivi għall-identifikazzjoni, il-prevenzjoni jew il-ġestjoni tal-kunflitti ta' interess potenzjali li jirriżultaw frabta ma' dan it-tip ta' attività. Dawn l-arrangamenti għandhom jinkludu l-kunsiderazzjoni li ma jkunx hemm involviment fattività fejn il-kunflitti ta' interess ma jstgħux jiġu ġestiti b'mod xieraq sabiex jiġu evitati effetti negattivi fuq il-klijenti.

3. Meta l-iżvelar tal-kunflitti ta' interess huwa meħtieġ, id-ditti tal-investment għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti fl-Artikolu 34(4), inkluża spjegazzjoni tan-natura u s-sors tal-kunflitti ta' interess inerenti għal din it-tip ta' attività, u jipprovdu dettalji dwar ir-riskji speċifiċi relatati ma' dawn il-prattiki sabiex il-klijenti jkunu jistgħu jiehdu deċiżjoni informata dwar l-investment.

4. Id-ditti tal-investment li joffru strumenti finanzjarji mahruġa minnhom stess jew minn entitajiet fi hdan l-istess grupp lill-klijenti tagħhom stess u li huma inklużi fil-kalkolu tar-rekwiżiti prudenzjali speċifikati fir-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, id-Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ jew id-Direttiva 2014/59/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, għandhom jipprovdu lil daww il-klijenti b'informazzjoni addizzjonali li tispjega d-differenzi bejn l-istrument finanzjarju u d-depożiti bankarji f'termini ta' rendiment, riskju, likwidità u kwalunkwe protezzjoni pprovduta f'konformità mad-Direttiva 2014/49/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾.

Artikolu 42

Rekwiżiti addizzjonali relatati mas-self jew forniture ta' kreditu fil-kuntest tas-sottoskrizzjoni jew tqeghid fis-suq

(L-Artikoli 16(3), 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Meta kwalunkwe self jew kreditu preċedenti lill-klijent tal-emittent minn ditta tal-investment jew minn entità fi hdan l-istess grupp jista' jithallas lura mill-introjt ta' offerta, id-ditta tal-investment għandu jkollha arrangamenti fis-seħh sabiex tidentifika u tipprevjeni kwalunkwe kunflitti ta' interess li jista' jirriżulta.

2. Meta l-arrangamenti li jkunu saru biex jiġu ġestiti l-kunflitti ta' interess ma jkunux suffiċjenti biex jiġi żgurat li jiġi evitat ir-riskju tal-ħsara lill-klijent tal-emittent, id-ditti tal-investment għandhom jiddivulgaw lill-klijent tal-emittent il-kunflitti ta' interess speċifiċi li jkunu rriżultaw frabta mal-attivitàjiet tagħhom, jew tal-entitajiet tal-grupp, fil-kapaċità ta' fornitur tal-kreditu, u l-attivitàjiet tagħhom relatati mal-offerta ta' titoli.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-rekwiżiti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u d-ditti tal-investment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1)

⁽²⁾ Id-Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar l-aċċess għall-attività tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-supervizzjoni prudenzjali tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u tad-ditti tal-investment, li temenda d-Direttiva 2002/87/KE u li tħassar id-Direttivi 2006/48/KE u 2006/49/KE (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 338)

⁽³⁾ Id-Direttiva 2014/59/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li tistabbilixxi qafas għall-irkupru u r-riżoluzzjoni ta' istituzzjonijiet ta' kreditu u ditti ta' investment u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 82/891/KEE u d-Direttivi 2001/24/KE, 2002/47/KE, 2004/25/KE, 2005/56/KE, 2007/36/KE, 2011/35/UE, 2012/30/UE u 2013/36/UE, u r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 648/2012, tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 190)

⁽⁴⁾ Id-Direttiva 2014/49/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar skemi ta' garanzija tad-depożiti (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 149).

3. Il-politika dwar il-kunflitt ta' interessi tad-ditti tal-investment għandha tirrikjedi l-kondiviżjoni tal-informazzjoni dwar is-sitwazzjoni finanzjarja tal-emittent bl-entitajiet tal-grupp jaġixxu bħala fornituri tal-kreditu, sakemm dan ma jiksirx il-barrieri għall-informazzjoni stabbiliti mill-kumpanija biex tipproteġi l-interessi ta' klijent.

Artikolu 43

Żamma tar-rekords relatati mas-sottoskrizzjoni jew it-tqeghid fis-suq

(L-Artikoli 16(3), 23 u 24 tad-Direttiva 2014/65/UE)

Id-ditti tal-investment għandhom iżommu rekords tal-kontenut u ż-żmien tal-istruzzjonijiet irċevuti mill-klijenti. Għandu jinżamm rekord tad-deċiżjonijiet dwar l-allokazzjoni għal kull operazzjoni sabiex ikun hemm rendikont tal-entrati bejn il-movimenti registrati fil-kontijiet tal-klijenti u l-istruzzjonijiet irċevuti mill-kumpanija ta' investment. B'mod partikolari, l-allokazzjoni finali li tkun saret għal kull klijent tal-investment għandha tiġi ġġustifikata u rrekordjata b'mod ċar. Ir-rendikont komplut tal-entrati tal-passi materjali fis-sottoskrizzjoni u l-proċess tat-tqeghid għandu jkun disponibbli lill-awtoritajiet kompetenti fuq talba.

KAPITOLU III

KUNDIZZJONIJET TA' HIDMA GĦAL DITTI TAL-INVESTIMENT

TAQSIMA I

Informazzjoni lil klijenti u lil klijenti potenzjali

Artikolu 44

Rekwiżiti ta' informazzjoni ġusta, ċara u mhux qarrieqa

(L-Artikolu 24(3) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-informazzjoni kollha li jindirizzaw lil, jew li jqassmu b'tali mod li x'aktarx tkun riċevuta minn klijenti mhux professjonali u professjonali jew minn klijenti mhux professjonali u professjonali potenzjali, inklużi komunikazzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni, tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafi 2 sa 8.

2. Id-ditta tal-investment għandha tiżgura li l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tikkonforma mal-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-informazzjoni għandha tinkludi isem id-ditta tal-investment,
- (b) għandha tkun preċiża u tagħti dejjem indikazzjoni ġusta u prominenti ta' xi riskji rilevanti meta tagħmel referenza lejn il-benefiċċji potenzjali ta' servizz tal-investment jew strument finanzjarju,
- (c) l-informazzjoni għandha tuża daqs tat-tipa fl-indikazzjoni tar-riskji rilevanti li hija tal-inqas daqs it-tipografija li tintuża fl-informazzjoni pprovduta, kif ukoll disinn li jiżgura li din l-indikazzjoni tkun prominenti,
- (d) l-informazzjoni għandha tkun suffiċjenti għal, u tkun ippreżentata b'mod li tinftiehem b'kull probabbiltà minn membru medju tal-grupp li lejha hi diretta, jew li x'aktarx jirċeviha,
- (e) l-informazzjoni m'għandhiex tgħatti, tnaqqas jew tahbi elementi, dikjarazzjonijiet jew twissijiet importanti,
- (f) l-informazzjoni hija konsistentement ippreżentata fl-istess lingwa fil-forom kollha tal-materjali ta' informazzjoni u kummerċjalizzazzjoni li jingħataw lil kull klijent, sakemm il-klijent ma jkunx aċċetta li jirċievi l-informazzjoni f'aktar minn lingwa waħda
- (g) l-informazzjoni hija aġġornata u rilevanti għall-mezzi ta' komunikazzjoni użati.

3. Meta l-informazzjoni tipparaguna servizzi tal-investment jew anċillari, strumenti finanzjarji, jew persuni li jipprovdu servizzi ta' investment jew anċillari, id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-kundizzjonijiet li ġejjin ikunu ssodisfati:

- (a) il-paragun huwa ta' sinifikat u jkun ippreżentat b'mod ġust u bilancjat;
- (b) is-sorsi tal-informazzjoni użati għall-paragun huma speċifikati;
- (c) il-fatti u l-ipotesi prinċipali użati biex isir dan il-paragun huma inklużi.

4. Meta l-informazzjoni jkun fiha indikazzjoni ta' riżultati fl-imghoddi ta' strument finanzjarju, indici finanzjarju jew servizz tal-investment, id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-kundizzjonijiet li ġejjin jiġu ssodisfati:

- (a) dik l-indikazzjoni mhijiex l-iktar element prominenti tal-komunikazzjoni;
- (b) l-informazzjoni għandha tinkludi informazzjoni xierqa dwar il-prestazzjoni li tkopri l-5 snin preċedenti, jew il-perjodu shih li matulu kien offrut l-istrument finanzjarju, kien stabbilit l-indici finanzjarju, jew kien fornut is-servizz tal-investment jekk inqas minn hames (5) snin, jew għal perjodu itwal li l-kumpanija tista' tiddeċiedi fuqu, u f'kull każ dik l-informazzjoni għandha tkun ibbażata fuq perjodi kompleti ta' 12-il xahar;
- (c) il-perjodu ta' referenza u s-sors tal-informazzjoni huma ddikjarati b'mod ċar;
- (d) l-informazzjoni tinkludi fiha twissija prominenti li l-figuri jirreferu għall-imghoddi u li riżultati fl-imghoddi mhumiex garanzija għal riżultati fil-ġejjieni;
- (e) meta l-indikazzjoni tiddependi fuq figuri denominati f'munita ta' xort'ohra minn dik tal-Istat Membru li fih ikun residenti l-klijent mhux professjonali jew il-klijent potenzjali mhux professjonali, il-munita għandha tkun iddikjarata b'mod ċar, flimkien ma' twissija li r-rendiment jista' jiżdied jew jonqos b'riżultat ta' fluttwazzjoni fil-munita;
- (f) meta l-indikazzjoni tkun ibbażata fuq riżultati ingenerali, l-effett tal-kommissjonijiet, tat-tariffi jew ta' hlasijiet ohra huwa żvelat.

5. Meta l-informazzjoni tinkludi jew tirreferi għal simulazzjonijiet ta' riżultati fl-imghoddi, id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-informazzjoni tkun tirrelata għal strument finanzjarju jew għal indici finanzjarju, u għandhom ikunu sodisfatti l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) riżultati simulati fl-imghoddi huma bbażati fuq riżultati attwali fl-imghoddi ta' strument finanzjarju jew indici finanzjarju wiehed jew iżjed li jkunu l-istess jew sostanzjalment l-istess bħal, jew fil-bażi tal-istrument finanzjarju kkonċernat;
- (b) fir-rigward ta' riżultati attwali fl-imghoddi msemmija fil-punt (a), għandu jkun hemm konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (a) sa (c), (e) u (f) tal-paragrafu 4
- (c) l-informazzjoni tinkludi fiha twissija prominenti li l-figuri jirreferu għal riżultati simulati fl-imghoddi u li riżultati fl-imghoddi mhumiex garanzija affidabbli għal prestazzjoni fil-ġejjieni.

6. Meta l-informazzjoni tinkludi fiha informazzjoni dwar riżultati fil-ġejjieni, għandhom jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-informazzjoni mhijiex ibbażata fuq jew tirreferi għal riżultati simulati fl-imghoddi;
- (b) l-informazzjoni hija bbażata fuq ipotesi raġjonevoli bis-sostenn ta' data oġġettiva;
- (c) meta l-informazzjoni tkun ibbażata fuq riżultati ingenerali, l-effett tal-kommissjonijiet, tat-tariffi jew ta' hlasijiet ohra huwa żvelat;
- (d) l-informazzjoni hija bbażata fuq xenarji ta' prestazzjoni fil-kundizzjonijiet differenti tas-suq (kemm xenarji negattivi kif ukoll pożittivi) u tirrifletti n-natura u r-riskji ta' tipi speċifiċi ta' strumenti inklużi fl-analiżi;
- (e) l-informazzjoni tinkludi fiha twissija prominenti li dawn il-previżjonijiet mhumiex indikatur ta' garanzija għal riżultati fil-ġejjieni.

7. Meta l-informazzjoni tirreferi għal trattament fiskali partikolari, għandha tiddikjara b'mod prominenti li t-trattament fiskali jiddependi fuq iċ-ċirkostanzi individwali tal-klijent u jista' jkun soġġett għal bidla fil-ġejjieni.

8. L-informazzjoni ma għandhiex tuża l-isem ta' xi awtorità kompetenti b'tali mod li tindika jew tissuggerixxi approvazzjoni minn dik l-awtorità tal-prodotti jew tas-servizzi tad-ditta tal-investment.

Artikolu 45

Informazzjoni li tikkonċerna l-kategorizzazzjoni tal-klijenti

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom javżaw lil klijenti godda, u lill-klijenti eżistenti li d-ditta tal-investment tkun riċentement ikkategorizzat kif mehtieg mid-Direttiva 2014/65/UE, tal-kategorizzazzjoni tagħhom bħala klijenti mhux professjonali, klijenti professjonali jew kontroparti eliġibbli skont dik id-Direttiva.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jinfurmaw lill-klijenti tagħhom f'mezz permanenti b'kull dritt li dak il-klijent għandu biex jitlob kategorizzazzjoni differenti u b'kull limitazzjoni għal-livell ta' protezzjoni tal-klijent li tista' tinvolvi kategorizzazzjoni differenti.
3. Id-ditti tal-investment, jew fuq l-inizjattiva proprja jew fuq it-talba tal-klijent ikkonċernat, għandhom jitrattaw lil klijent bil-mod li ġej:
 - (a) bhala klijent professjonali jew mhux professjonali lil klijent li jista' xort'ohra jkun ikklassifikat bhala kontroparti eliġibbli skont l-Artikolu 30(2) tad-Direttiva 2014/65/UE;
 - (b) bhala klijent mhux professjonali meta dak il-klijent huwa kkunsidrat bhala klijent professjonali skont it-Taqsima I tal-Anness II għad-Direttiva 2014/65/UE.

Artikolu 46

Rekwiżiti ġenerali għal informazzjoni lil klijenti

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom, fi żmien tajjeb qabel ma klijent jew klijent potenzjali jkun marbut minn xi ftehim għall-ġhoti ta' servizzi tal-investment jew servizzi aċċillari jew qabel l-ġhoti ta' daww is-servizzi, skont liema minnhom jiġi l-ewwel, jipprovdu lil dak il-klijent jew klijent potenzjali bl-informazzjoni li ġejja:
 - (a) it-termini ta' kull tip ta' ftehim ta' din ix-xorta;
 - (b) l-informazzjoni meħtieġa mill-Artikolu 47 li tirrelata għal dak il-ftehim jew għal daww is-servizzi tal-investment jew aċċillari.
 2. Id-ditti tal-investment għandhom, fi żmien bikri biżżejjed, qabel l-ġhoti tas-servizzi tal-investment jew tas-servizzi aċċillari lil klijenti mhux professjonali jew lil klijenti mhux professjonali potenzjali, jipprovdu l-informazzjoni meħtieġa taħt l-Artikoli 47 sa 50.
 3. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 u 2 għandha tingħata f'mezz permanenti jew permezz ta' sit web (meta dan ma jikkostitwix mezz permanenti) sakemm il-kundizzjonijiet speċifikati fl-Artikolu 3(2) jiġu ssodisfati.
 4. Id-ditti tal-investment għandhom javżaw lill-klijent fi żmien tajjeb b'kull bidla materjali għall-informazzjoni pprovduta skont l-Artikoli 47 sa 50 li tkun rilevanti għal servizz li l-kumpanija tkun qiegħda tipprovi lil dak il-klijent. Dak l-avviż għandu jingħata f'mezz permanenti jekk l-informazzjoni li jirrelata għaliha tingħata f'mezz permanenti.
 5. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li informazzjoni li tinsab f'komunikazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni tkun konsistenti ma' kull informazzjoni li l-kumpanija tipprovi lill-klijenti matul il-forniment ta' servizzi tal-investment u aċċillari.
 6. Komunikazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni li tinkludi fiha offerta jew stedina tan-natura li ġejja u li tispeċifika l-mod ta' twegħiba jew tinkludi formola li permezz tagħha tista' tingħata twegħiba, għandha tinkludi informazzjoni bħal dik imsemmija fl-Artikoli 47 sa 50 li tkun rilevanti għal dik l-offerta jew stedina:
 - (a) offerta biex ikun konkluz ftehim fir-rigward ta' strument finanzjarju jew servizz ta' investment jew servizz aċċillari ma' kull persuna li twieġeb għall-komunikazzjoni;
 - (b) stedina lil kull persuna li twieġeb għall-komunikazzjoni biex issir offerta għall-konkluzjoni ta' ftehim fir-rigward ta' strument finanzjarju jew servizz tal-investment jew servizz aċċillari.
- Madankollu, l-ewwel subparagrafu ma għandux japplika jekk, biex iwieġeb għal offerta jew għal stedina li tkun tinsab fil-komunikazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni, il-klijent potenzjali jkollu jirreferi għal dokument ieħor jew għal dokumenti oħra, li, wehdom jew flimkien, ikun fihom dik l-informazzjoni.

Artikolu 47

Informazzjoni dwar id-ditta tal-investment u s-servizzi tagħha għal klijenti u għal klijenti potenzjali

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lil klijenti mhux professjonali jew lil klijenti mhux professjonali potenzjali bl-informazzjoni ġenerali li ġejja, meta rilevanti:
 - (a) l-isem u l-indirizz tad-ditta tal-investment, u d-dettalji ta' kuntatt neċessarji biex klijenti jkunu jistgħu jikkomunikaw mal-kumpanija b'mod effettiv;
 - (b) il-lingwi li bihom il-klijent jista' jikkomunika mad-ditta tal-investment, u jirċievi dokumenti u informazzjoni oħra mill-kumpanija;

- (c) il-metodi ta' komunikazzjoni li għandhom jintużaw bejn id-ditta tal-investment u l-klijent li jinkludu, meta rilevanti, dawk biex jintbagħtu u jkunu riċevuti l-ordnijiet;
- (d) dikjarazzjoni tal-fatt li d-ditta tal-investment hi awtorizzata u l-isem u l-indirizz tal-kuntatt tal-awtorità kompetenti li tkun awtorizzata;
- (e) meta d-ditta tal-investment tkun qiegħda taġixxi permezz ta' aġent kollegat, dikjarazzjoni ta' dan il-fatt li tispeċifika l-Istat Membru li fih dak l-aġent ikun irreġistrat;
- (f) in-natura, il-frekwenza u ż-żmien tar-rapporti dwar il-forniment tas-servizz li d-ditta tal-investment għandha tagħti lill-klijent skont l-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (g) meta d-ditta tal-investment ikollha strumenti finanzjarji jew fondi tal-klijenti, deskrizzjoni fil-qosor tal-passi li tiegħu biex tiżgura l-protezzjoni tagħhom, inklużi dettalji fil-qosor ta' kull kumpens jew skema ta' garanzija ta' depożiti rilevanti għall-investitur li tapplika għall-kumpanija minhabba l-attivitajiet tagħha fi Stat Membru;
- (h) deskrizzjoni, li tista' tingħata f-forma fil-qosor, tal-politika dwar il-kunflitti ta' interess li thaddan il-kumpanija skont l-Artikolu 34;
- (i) fuq talba tal-klijent, dettalji ulterjuri ta' dik il-politika dwar kunflitti ta' interess f'mezz permanenti jew permezz ta' sit web (meta dan ma jikkostitwixxi mezz permanenti) sakemm il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 3(2) huma ssodisfati.

L-informazzjoni elenkata fil-punti (a) sa (i) għandha tiġi pprovduta fi żmien tajjeb qabel l-ghoti tas-servizzi tal-investment jew tas-servizzi aċċillari lil klijenti jew lil klijenti potenzjali.

2. Meta jipprovdu s-servizz ta' ġestjoni tal-portafoll, id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu metodu xieraq ta' valutazzjoni u paragon b'hal parametru ta' riferiment sinifikati, ibbażat fuq il-miri tal-investment tal-klijent u fuq it-tipi ta' strumenti finanzjarji inklużi fil-portafoll tal-klijent, sabiex il-klijent li lilu jkun qed jingħata s-servizz ikun jista' jivvaluta l-eżekuzzjoni tal-kumpanija.

3. Meta l-kumpaniji tal-investment jipproponu li jipprovdu servizzi ta' ġestjoni tal-portafoll lil klijent jew lil klijent potenzjali, għandhom jipprovdu lill-klijent, minbarra bl-informazzjoni meħtieġa taħt il-paragrafu 1, bl-informazzjoni li ġejja kif applikabbli:

- (a) informazzjoni dwar il-metodu u l-frekwenza ta' valutazzjoni tal-istrumenti finanzjarji fil-portafoll tal-klijent;
- (b) dettalji ta' kull delegazzjoni tal-ġestjoni b'diskrezzjoni tal-istrumenti finanzjarji kollha jew parti minnhom jew tal-fondi fil-portafoll tal-klijent;
- (c) speċifikazzjoni ta' kull parametru ta' riferiment li miegħu tkun ipparagunata l-prestazzjoni tal-portafoll tal-klijenti;
- (d) it-tipi ta' strument finanzjarju li jistgħu jkunu inklużi fil-portafoll tal-klijenti u t-tipi ta' tranżazzjonijiet li jistgħu jitwettqu f'dawn l-istrumenti, inklużi limiti eventwali;
- (e) il-miri tal-ġestjoni, il-livell ta' riskju li għandu jkun rifless fl-eżerċitar tad-diskrezzjoni tad-dirigenti, u kull limitazzjoni speċifika fuq dik id-diskrezzjoni.

L-informazzjoni elenkata fil-punti (a) sa (e) għandha tiġi pprovduta fi żmien tajjeb qabel l-ghoti tas-servizzi tal-investment jew tas-servizzi aċċillari lil klijenti jew lil klijenti potenzjali.

Artikolu 48

Informazzjoni dwar strumenti finanzjarji

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu fi żmien tajjeb qabel l-ghoti tas-servizzi tal-investment jew tas-servizzi aċċillari lil klijenti jew lil klijenti potenzjali b'deskrizzjoni ġenerali tan-natura u tar-riskji ta' strumenti finanzjarji, filwaqt li jitqiesu, b'mod partikolari, il-kategorizzazzjoni tal-klijenti jew b'hal klijenti mhux professjonali, klijenti professjonali jew kontroparti eliġibbli. Dik id-deskrizzjoni għandha tispeġja n-natura tat-tip speċifiku ta' strument ikkonċernat, il-funzjonament u l-prestazzjoni tal-istrument finanzjarju fil-kundizzjonijiet differenti tas-suq, inklużi l-kundizzjonijiet kemm pożittivi kif ukoll negattivi, kif ukoll ir-riskji partikolari għal dak it-tip speċifiku ta' strument f'dettall suffiċjenti sabiex il-klijent ikun jista' jiehu deċiżjonijiet tal-investment fuq bażi infurmata.

2. Id-deskrizzjoni tar-riskji msemmija fil-paragrafu 1 għandha tinkludi, meta rilevanti għat-tip speċifiku ta' strument ikkonċernat u l-istatus u l-livell ta' tagħrif tal-klijent, l-elementi li ġejjin:
- (a) ir-riskji assoċjati ma' dak it-tip ta' strument finanzjarju inkluża spjegazzjoni tal-istimolu u l-effetti tiegħu u r-riskji li jintlefi l-investment kollu inkluż ir-riskji assoċjati mal-insolvenza tal-emittent jew avveniment relatati, bħal bail in;
 - (b) il-volatilità tal-prezz ta' dawn l-istrumenti u kull limitazzjoni fis-suq disponibbli għal dawn l-istrumenti;
 - (c) informazzjoni dwar impedimenti jew restrizzjonijiet għad-diżinvestment, pereżempju kif jista' jkun il-każ ta' strumenti finanzjarji mhux likwidi jew strumenti finanzjarji b'terminu ta' investment fiss, inkluża turija ta' metodi possibbli ta' hrug u l-konsegwenzi ta' kwalunkwe hrug, restrizzjonijiet possibbli u l-iskala taż-żmien stmata għall-bejgħ ta' strument finanzjarju qabel l-irkupru tal-ispejjeż inizjali ta' tranżazzjoni f'dak it-tip ta' strumenti finanzjarji;
 - (d) il-fatt li investitur jista' jassumi, bħala riżultat ta' tranżazzjonijiet f'dawn l-istrumenti, impenni finanzjarji u obbligi addizzjonali ohra, inklużi responsabbiltajiet kontingenti, addizzjonali għall-ispiża biex jinkisbu l-istrumenti;
 - (e) kull eżiġenza ta' margini jew obbligi simili, applikabbli għal strumenti ta' dak it-tip.
3. Meta ditta tal-investment tipprovdi lil klijent mhux professjonali jew lil klijent mhux professjonali potenzjali b'informazzjoni dwar strument finanzjarju li jkun is-sugġett ta' offerta lill-pubbliku u jkun ġie ppubblikat prospett f'konnessjoni ma' dik l-offerta skont id-Direttiva 2003/71/KE, dik id-ditta għandha, fi żmien tajjeb qabel l-ghoti tas-servizzi tal-investment jew tas-servizzi aċċessarji lil klijenti jew lil klijenti, tinforma lil klijent jew lil klijent potenzjali meta dak il-prospett ikun magħmul disponibbli għall-pubbliku.
4. Meta strument finanzjarju jkun kompost minn żewġ strumenti jew servizzi finanzjarji jew iżjed, id-ditta tal-investment għandha tipprovdi deskrizzjoni adegwata tan-natura legali tal-istrument, tal-komponenti ta' dak l-istrument u tal-mod li bih l-interazzjoni bejn il-komponenti taffettwa r-riskji tal-investment.
5. Fil-każ ta' strumenti finanzjarji li jinkorporaw garanzija jew protezzjoni tal-kapital, id-ditta tal-investment għandha tipprovdi lil klijent jew klijent potenzjali b'informazzjoni dwar l-kamp ta' applikazzjoni u n-natura ta' din il-garanzija jew protezzjoni tal-kapital. Meta garanzija tiġi pprovduta minn parti terza, l-informazzjoni dwar il-garanzija għandha tinkludi dettall suffiċjenti dwar il-garanti u l-garanzija biex tippermetti lill-klijent jew lill-klijent potenzjali biex jagħmel valutazzjoni ġusta tal-garanzija.

Artikolu 49

Rekwiżiti ta' informazzjoni li jikkonċernaw is-salvagwardja ta' strumenti finanzjarji tal-klijenti jew tal-fondi tal-klijenti

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jzommu strumenti finanzjarji jew fondi li jappartjenu għall-klijenti għandhom jipprovdu lil dawk il-klijenti jew il-klijenti potenzjali bl-informazzjoni speċifikata fil-paragrafi 2 sa 7 meta jkun rilevanti.
2. Id-ditta tal-investment għandha tinforma lill-klijent jew lill-klijent potenzjali jekk l-istrumenti finanzjarji jew il-fondi ta' dak il-klijent jistgħux jinżammu minn parti terza għan-nom tad-ditta tal-investment u bir-responsabbiltà tad-ditta tal-investment taht il-liġi nazzjonali applikabbli għal xi atti jew ommissjonijiet tal-parti terza u l-konsegwenzi għall-klijent fil-każ li l-parti terza tirriżulta insolventi.
3. Meta strumenti finanzjarji tal-klijent jew tal-klijent potenzjali jistgħu, jekk jithallew mil-liġi nazzjonali, jinżammu f'kont omnibus minn parti terza, id-ditta tal-investment għandha tinforma lill-klijent b'dan il-fatt u għandha tipprovdi twissija prominenti tar-riskji li jirriżultaw.
4. Id-ditta tal-investment għandha tinforma lill-klijent jew lill-klijent potenzjali meta ma jkunx possibbli taht il-liġi nazzjonali li strumenti finanzjarji tal-klijenti miżmuma minn parti terza jkunu separatament identifikabbli mill-istrumenti finanzjarji ta' proprjetà ta' dik il-parti terza jew tad-ditta tal-investment u għandha tipprovdi twissija prominenti tar-riskji li jirriżultaw.
5. Id-ditta tal-investment għandha tinforma lill-klijent jew lill-klijent potenzjali meta kontinġent li jkun fihom strumenti finanzjarji jew fondi li jappartjenu għal dak il-klijent jew għal dak il-klijent potenzjali jkunu jew ikunu ser jiġu soġġetti għal-liġi ta' pajjiż ieħor ta' xort'ohra minn dik tal-Istat Membru u għandha tindika li d-drittijiet tal-klijent jew tal-klijent potenzjali li jirrelataw għal dawk l-istrumenti finanzjarji jew għall-fondi jistgħu jvarjaw b'mod konsiderevoli.

6. Ditta tal-investment għandha tinforma lill-klijent bl-eżistenza u bit-termini ta' kull garanzija jew privileġġ li l-kumpanija jkollha jew jista' jkollha fl-istrumenti finanzjarji jew fil-fondi ta' klijenti, jew drittijiet eventwali ta' kumpens li jkollha fir-rigward ta' dawk il-fondi jew strumenti. Meta applikabbli, għandha tinforma wkoll lill-klijent bil-fatt li depożitarju jista' jkollu dritt ta' garanzija jew privileġġ jew dritt ta' kumpens fejn jidhlu dawk l-istrumenti jew fondi.

7. Ditta tal-investment, qabel ma tidhol għal tranżazzjonijiet ta' finanzjament tat-titoli fejn jidhlu strumenti finanzjarji miżmuma minnha għan-nom ta' klijent, jew qabel ma tuża dawk l-istrumenti finanzjarji xort'ohra akkont proprju jew akkont ta' klijent iehor, għandha fi żmien tajjeb qabel l-użu ta' dawk l-istrumenti tipprovdi lill-klijent mhux professjonali, f'mezz permanenti, b'informazzjoni ċara, shiha u preċiża dwar l-obbligi u r-responsabbiltajiet tad-ditta tal-investment fir-rigward tal-użu ta' dawk l-istrumenti finanzjarji, inklużi t-termini għar-restituzzjoni tagħhom, u dwar ir-riskji involuti.

Artikolu 50

Informazzjoni dwar spejjeż u hlasijiet assoċjati

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-iskopijiet li tiġi pprovduta l-informazzjoni lill-klijenti dwar l-ispejjeż u t-tariffi kollha skont l-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditti tal-investment għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti dettaljati fil-paragrafi 2 sa 10.

Mingħajr preġudizzju għall-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditti tal-investment li jipprovdu servizzi tal-investment lil klijenti professjonali għandhom id-dritt jaqblu fuq applikazzjoni limitata tar-rekwiżiti dettaljati stabbiliti f'dan l-Artikolu ma' dawn il-klijenti. Id-ditti tal-investment m'għandhomx jithallew jaqblu ma' dawn il-limitazzjonijiet meta s-servizzi ta' konsulenza fl-investmenti jew ġestjoni tal-portafoll huma pprovduti jew meta, irrispettivament mill-investment jew is-servizzi pprovduti, l-istrumenti finanzjarji kkonċernati jintegraw derivattiv.

Mingħajr preġudizzju għall-obbligazzjonijiet stipulati fl-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditti tal-investment li jipprovdu servizzi ta' investment lill-kontropartijiet eliġibbli għandhom id-dritt jaqblu fuq applikazzjoni limitata tar-rekwiżiti dettaljati stipulati f'dan l-Artikolu hlief meta, irrispettivament mis-servizz ta' investment ipprovdut, l-istrumenti finanzjarji kkonċernati jintegraw derivattiv u l-kontroparti eliġibbli għandha l-intenzjoni toffrihom lill-klijenti tagħha.

2. Għall-iżvelar "ex-ante" u "ex-post" tal-informazzjoni dwar l-ispejjeż u t-tariffi lill-klijenti, id-ditti tal-investment għandhom jaggregaw dan li ġej:

- (a) l-ispejjeż kollha u t-tariffi assoċjati imposti mid-ditta tal-investment jew partijiet oħrajn fejn il-klijent ikun ġie dirett lejn dawn il-partijiet, għas-servizzi ta' investment u/jew servizzi anċillari pprovduti lill-klijent; u
- (b) l-ispejjeż kollha u l-imposti assoċjati marbuta mal-manifattura u l-ġestjoni tal-istrumenti finanzjarji.

L-ispejjeż imsemmija fil-punti (a) u (b) huma elenkati fl-Anness II ta' dan ir-Regolament. Għall-iskopijiet tal-punt (a) il-pagamenti minn partijiet terzi li jkunu ġew irċevuti mill-kumpaniji tal-investment frabta mas-servizz tal-investment funt lil klijent għandhom jiġu elenkati separatament u l-ispejjeż u t-tariffi aggregati għandhom jingħaddu flimkien u jiġu espressi kemm bhala ammont f'kontanti kif ukoll bhala perċentwal.

3. Meta xi parti mill-ispejjeż u t-tariffi totali għandha tithallas fi jew tirrappreżenta ammont ta' munita barranija, id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu indikazzjoni tal-munita involuta u r-rati u l-ispejjeż ta' konverżjoni applikabbli ta' dik il-munita; Id-ditti tal-investment għandhom jinfurmaw ukoll dwar l-arranġamenti għall-hlas jew prestazzjoni oħra.

4. Fir-rigward tad-divulgazzjoni tal-ispejjeż tal-prodotti u l-ispejjeż li mhumix inklużi fl-UCITS KIID, id-ditti tal-investment għandhom jikkalkulaw u jiżvelaw dawn l-ispejjeż, pereżempju, billi jiksbu l-informazzjoni rilevanti mill-kumpaniji ta' ġestjoni tal-UCITS.

5. L-obbligi li jiġi pprovdut fi żmien tajjeb żvelar shih ex-ante tal-informazzjoni dwar l-ispejjeż aggregati u t-tariffi relatati mal-istrument finanzjarju u l-investment jew servizzi anċillari pprovduti għandu japplika għad-ditti tal-investment fis-sitwazzjonijiet li ġejjin:

- (a) meta d-ditta tal-investment tirrakkomanda jew tikkumerċjalizza strumenti finanzjarji lill-klijenti; jew

(b) meta d-ditta tal-investment li tipprovdi servizzi ta' investment tkun mehtieġa tipprovdi lill-klijenti b'UCITS KIID jew PRIIPs KID frabta mal-istrumenti rilevanti finanzjarji, f'konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni.

6. Id-ditti tal-investment li ma jirrakkomandawx jew ma jikkumerċjalizzawx strument finanzjarju lill-klijent jew li mhumiex obbligati li jipprovdu lill-klijent b'KID/KIID skont il-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni għandhom jinfurmaw lill-klijenti tagħhom dwar l-ispejjeż u l-imposti kollha fir-rigward tal-investment u/jew servizzi anċillari pprovduti.

7. Fejn aktar minn ditta tal-investment wahda tipprovdi l-investment jew servizzi anċillari lill-klijent, kull ditta tal-investment għandha tipprovdi l-informazzjoni dwar l-ispejjeż tal-investment jew servizzi anċillari li tipprovdi. Ditta tal-investment li tirrakkomanda jew tikkumerċjalizza s-servizzi pprovduti minn ditta oħra lill-klijenti tagħha, għandha taggrega l-ispiża u l-imposti tas-servizzi tagħha flimkien mal-ispiża u l-imposti tas-servizzi pprovduti mid-ditta l-oħra. Ditta tal-investment għandha tqis l-ispejjeż u l-imposti assoċjati mad-dispożizzjoni ta' investment jew servizzi anċillari minn ditti oħrajn fejn idderigiet il-klijent lejn dawn id-ditti l-oħrajn.

8. Meta jikkalkolaw l-ispejjeż u l-imposti fuq bażi ex-ante, id-ditti tal-investment għandhom jużaw spejjeż li twettqu attwalment bħala indikaturi għall-ispejjeż u l-imposti mistennija. Fejn spejjeż attwali mhumiex disponibbli, id-ditta tal-investment għandha tagħmel stimi raġonevoli ta' dawn l-ispejjeż. Id-ditti tal-investment għandhom jagħmlu reviżjoni ta' assunzjonijiet ex-ante abbażi tal-esperjenza ex-post u għandhom jagħmlu aġġustament għal dawn l-assunzjonijiet, fejn mehtieġ.

9. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu informazzjoni ex-post annwali dwar l-ispejjeż u l-imposti fir-rigward ta' kemm l-istument(i) finanzjarju(i) u investment kif ukoll is-servizz(i) anċillarju(i) fejn huma rrakkomandaw jew ikkumerċjalizzaw l-istument(i) finanzjarju(i) jew fejn ipprovdew lill-klijent bil-KID/KIID fir-rigward tal-istument(i) finanzjarju(i) u li għandhom jew kellhom relazzjoni li għadha għaddejja mal-klijent matul is-sena. Informazzjoni bħal din għandha tkun abbażi tal-ispejjeż imġarrba u għandha tkun ipprovduta fuq bażi personalizzata.

Id-ditti tal-investment jistgħu jagħzlu li jipprovdu informazzjoni aggregata bħal din dwar l-ispejjeż u l-imposti tas-servizzi tal-investment u l-istrumenti finanzjarji flimkien ma' kwalunkwe rapportar perijodiku eżistenti lill-klijenti.

10. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti tagħhom bi stampa li turi l-effett kumulattiv tal-ispejjeż fuq ir-redditu meta jipprovdu servizzi tal-investment. Stampa bħal din għandha tkun ipprovduta fuq bażi ex-ante u ex-post. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-istampa tissodisfa r-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) l-istampa turi l-effett tal-ispejjeż u l-imposti globali fuq ir-redditu tal-investment;
- (b) l-istampa turi kull zieda drastika jew ċaqleqja fil-prezzijiet; u
- (c) l-istampa hija akkumpanjata minn deskrizzjoni tal-illustrazzjoni.

Artikolu 51

Informazzjoni pprovduta skont id-Direttiva 2009/65/KE u r-Regolament (UE) Nru 1286/2014

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Id-ditti tal-investment li jqassmu unitajiet f'intrapriżi ta' investment kollettiv jew PRIIPs għandhom barraminhekk jinfurmaw lill-klijenti tagħhom bl-ispejjeż u bl-imposti l-oħrajn kollha assoċjati relatati mal-prodott li jistgħu ma kinux inklużi fl-UCITS KID jew PRIIPs KID u dwar l-ispejjeż u l-imposti relatati mal-forniment tagħhom ta' servizzi tal-investment fir-rigward ta' dak l-istument finanzjarju.

TAQSIMA 2

Konsulenza dwar investimenti

Artikolu 52

Informazzjoni dwar konsulenza dwar l-investment

(L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jispjegaw b'mod ċar u konċiż jekk u kif il-konsulenza dwar l-investment tikkwalifika bħala indipendenti jew mhux indipendenti u t-tip u n-natura tar-restrizzjonijiet li japplikaw, inkluż, meta jipprovdu konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti, il-projbizzjoni li jirċievu u jżommu inċentivi.

Fejn il-konsulenza hija offruta jew ipprovduta lill-istess klijent kemm fuq bażi indipendenti kif ukoll mhux indipendenti, id-ditti tal-investment għandhom jispjegaw il-kamp ta' applikazzjoni taż-żewġ servizzi sabiex jippermettu lill-investituri jifhemu d-differenzi bejniethom u ma jipprezentawx lilhom infushom bħala konsulenti indipendenti dwar l-investment għall-attività generali. Id-ditti ma għandhomx jagħtu prominenza bla bżonn lis-servizzi tal-konsulenza indipendenti dwar l-investment tagħhom fuq servizzi tal-investment mhux indipendenti fil-komunikazzjonijiet tagħhom mal-klijenti.

2. Id-ditti tal-investment li jipprovdu konsulenza dwar l-investment, fuq bażi indipendenti jew mhux indipendenti, għandhom jispjegaw lill-klijent il-firxa ta' strumenti finanzjarji li jistgħu jiġu rakkomandati, inkluż ir-relazzjoni tad-ditta mal-emittenti jew il-fornituri tal-istrumenti.

3. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu deskrizzjoni tat-tipi ta' strumenti finanzjarji kkunsidrati, il-firxa ta' strumenti finanzjarji u fornituri analizzati għal kull tip ta' strument skont il-kamp tal-applikazzjoni tas-servizz, u, meta jipprovdu konsulenza indipendenti, kif is-servizz ipprovdut jissodisfa l-kundizzjonijiet għad-dispożizzjoni tal-konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti u l-fatturi meqjusa fil-proċess tal-għażla użati mid-ditta tal-investment sabiex tirrakkomanda strumenti finanzjarji, bħar-riskji, l-ispejjeż u l-kumplessità tal-istrumenti finanzjarji.

4. Meta l-firxa ta' strumenti finanzjarji ivvalutati mid-ditta tal-investment li tipprovdi konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti tinkludi l-istrumenti finanzjarji tad-ditta tal-investment stess jew daww mahruga jew ipprovduti minn entitajiet li għandhom rabtiet mill-qrib jew kwalunkwe relazzjoni mill-qrib legali jew ekonomika mad-ditta tal-investment kif ukoll emittenti jew fornituri oħra li mhumix marbuta jew relatati, id-ditta tal-investment għandha tiddistingwi, għal kull tip ta' strument finanzjarju il-firxa tal-istrumenti finanzjarji mahruga jew ipprovduti minn entitajiet li ma għandhom l-ebda rabta mad-ditta tal-investment.

5. Id-ditti tal-investment li jipprovdu valutazzjoni perijodika dwar l-adegwatezza tar-rakkomandazzjonijiet ipprovduti skont l-Artikolu 54(12) għandhom jiżvelaw dan li ġej kollu:

- (a) il-frekwenza u l-limitu tal-valutazzjoni perijodika dwar l-adegwatezza u fejn rilevanti, il-kundizzjonijiet jagħtu bidu għal dik il-valutazzjoni;
- (b) il-limitu sa fejn l-informazzjoni miġbura minn qabel ser tkun soġġetta għal valutazzjoni mill-ġdid; u
- (c) l-mod li rakkomandazzjoni aġġornata ser tkun ikkomunikata lill-klijent.

Artikolu 53

Konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti

(L-Artikolu 24(4) u 24(7) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jipprovdu konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti għandhom jiddefinixxu u jimplimentaw proċess tal-għażla sabiex jivvalutaw u jqabblu firxa suffiċjenti ta' strumenti finanzjarji disponibbli fuq is-suk skont l-Artikolu 24(7)(a) tad-Direttiva 2014/65/UE. Il-proċess tal-għażla għandu jinkludi l-elementi li ġejjin:

- (a) in-numru u l-varjetà ta' strumenti finanzjarji meqjusa huma proporzjonati għall-kamp tal-applikazzjoni tas-servizzi ta' konsulenza dwar l-investimenti offruti mill-konsulent indipendenti dwar l-investment;
- (b) in-numru u l-varjetà ta' strumenti finanzjarji meqjusa huma rappreżentattivi b'mod adegwat tal-istrumenti finanzjarji disponibbli fuq is-suk;
- (c) il-kwalità tal-istrumenti finanzjarji mahruga mid-ditta tal-investment stess jew minn entitajiet marbuta mill-qrib mad-ditta tal-investment stess hija proporzjonata mal-ammont totali ta' strumenti finanzjarji meqjusa; u
- (d) il-kriterji għall-għażla tad-diversi strumenti finanzjarji għandhom jinkludu l-aspetti rilevanti kollha bħar-riskji, l-ispejjeż u l-kumplessità kif ukoll il-karatteristiċi tal-klijenti tad-ditta tal-investment, u għandhom jiżguraw li l-għażla tal-istrumenti li jistgħu jiġu rakkomandati mhijiex preġudikata.

Fejn tqabbil bħal dan mhuwiex possibbli minhabba l-mudell tan-negozju jew il-kamp tal-applikazzjoni speċifiku tas-servizz ipprovdut, id-ditta tal-investment li tipprovdi l-konsulenza dwar l-investment ma għandhiex tipprezenta lilha nnifisha bħala indipendenti.

2. Id-ditta tal-investment li tipprovdi konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti u li tiffoka fuq ċerti kategoriji jew firxa speċifika ta' strumenti finanzjarji għandha tkun konformi mar-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) id-ditta għandha tikkumerċjalizza lilha nnifisha b'mod li hija intiża biss sabiex tattira klijenti bi preferenza għal daww il-kategoriji jew firxa ta' strumenti finanzjarji;

- (b) id-ditta għandha titlob lill-klijenti sabiex jindikaw li huma biss interessati li jinvestu fil-kategorija speċifika jew firxa ta' ta' strumenti finanzjarji; u
 - (c) qabel l-ghoti tas-servizz, id-ditta għandha tiżgura li s-servizz tagħha huwa adegwat għal kull klijent għdid fuq il-bażi li l-mudell tan-negozju tagħha jaqbel mal-bżonnijiet u l-ghanijiet tal-klijent, u l-firxa ta' strumenti finanzjarji li huma adegwati għall-klijent. Fejn dan mhuwiex il-każ id-ditta ma għandhiex tipprovdi servizz bħal dan lill-klijent.
3. Ditta tal-investment li toffri konsulenza dwar l-investment kemm fuq bażi indipendenti kif ukoll fuq bażi mhux indipendenti għandha tkun konformi mal-obbligi li ġejjin:
- (a) fi żmien tajjeb qabel l-ghoti tas-servizzi tagħha, id-ditta tal-investment tkun infurmat lill-klijenti tagħha, b'mezz li jibqa', jekk il-konsulenza ser tkun indipendenti jew mhux indipendenti skont l-Artikolu 24(4)(a) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri rilevanti ta' implimentazzjoni;
 - (b) id-ditta tal-investment ipprezentat lilha nnifisha bħala indipendenti għas-servizzi li għalihom tipprovdi konsulenza dwar l-investment fuq bażi indipendenti;
 - (c) id-ditti tal-investment għandhom rekwiżiti organizzazzjonali adegwati u kontrolli fis-seħh sabiex jiżguraw li ż-żewġ tipi ta' servizzi ta' konsulenza u konsulenti huma separati b'mod ċar minn xulxin u li l-klijenti mhumix mistennija li jithawwdu dwar it-tip ta' konsulenza li jkunu qeghdin jirċievu u jinghataw it-tip ta' konsulenza li hija adegwata għalihom. Id-ditta tal-investment ma għandhiex tippermetti persuna fiżika milli tipprovdi kemm konsulenza indipendenti kif ukoll mhux indipendenti.

TAQSIMA 3

Valutazzjoni tal-adeqwatezza u adattabilità

Artikolu 54

Valutazzjoni ta' adeqwatezza u rapporti ta' adeqwatezza

(L-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment ma għandhom johlqu l-ebda ambigwià jew konfużjoni dwar ir-responsabilitajiet tagħhom fil-proċess meta jivvalutaw l-adeqwatezza tas-servizzi tal-investment jew l-istrumenti finanzjarji skont l-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE. Meta twettaq il-valutazzjoni ta' adeqwatezza, id-ditta għandha tinforma lill-klijenti jew lill-klijenti potenzjali, b'mod ċar u sempliċi, li r-raġuni għall-valutazzjoni tal-adeqwatezza hija sabiex tippermetti lid-ditta taġixxi fl-aħjar interess tal-klijent.

Fejn il-konsulenza dwar l-investment jew is-servizzi ta' mmanigġjar ta' portafolji huma pprovduti b'mod shih jew b'mod parzjali permezz ta' sistema awtomatizzata jew semi-awtomatizzata, ir-responsabilità li titwettaq il-valutazzjoni tal-adeqwatezza hija tad-ditta tal-investment li tipprovdi s-servizz u ma għandhiex titnaqqas mill-użu ta' sistema elettronika meta ssir ir-rakkomandazzjoni personali jew id-deċiżjoni għall-kummerċ.

2. Id-ditti tal-investment għandhom jiddeterminaw il-limitu tal-informazzjoni li għandha tingabar mill-klijenti fid-dawl tal-karatteristiċi kollha tal-konsulenza tal-investment jew is-servizzi ta' mmanigġjar ta' portafolji li għandhom jiġu pprovduti lil dawk il-klijenti. Id-ditti tal-investment għandhom jiksibu minn klijenti jew minn klijenti potenzjali dik l-informazzjoni neċessarja sabiex id-ditta tifhem il-fatti essenzjali dwar il-klijent u sabiex ikollha bażi raġonevoli biex tiddetermina, wara li tagħti l-konsiderazzjoni dovuta għan-natura u għal-livell ta' servizz ipprovdut, li t-tranżazzjoni speċifika li għandha tkun irrakkomandata, jew irrealizzata matul l-ghoti ta' servizz ta' ġestjoni tal-portafoll, tissodisfa l-kriterji li ġejjin:

- (a) tissodisfa l-ghanijiet tal-investment tal-klijent inkwistjoni, inkluż it-tolleranza għar-riskju tal-klijent;
 - (b) tkun tali li l-klijent ikun jista' jiflah b'mod finanzjarju għal kull riskju relatat ta' investment konsistenti mal-ghanijiet ta' investment tiegħu;
 - (c) tkun tali li l-klijent ikollu l-esperjenza u l-għarfien neċessarji sabiex jifhem ir-riskji involuti fit-tranżazzjoni jew fil-ġestjoni tal-portafoll tiegħu.
3. Meta ditta tal-investment tipprovdi servizz tal-investment lil klijent professjonali għandha tkun intitolata tassumi li, fir-rigward tal-prodotti, it-tranżazzjonijiet u s-servizzi li għalihom il-klijent huwa kklassifikat, dan ikollu l-livell neċessarju ta' esperjenza u tagħrif għall-finijiet tal-punt (c) tal-paragrafu 2.

Meta dak is-servizz tal-investment jikkonsisti fl-ghoti ta' konsulenza dwar l-investment lil klijent professjonali kopert mit-Taqsima 1 tal-Anness II tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditta tal-investment għandha tkun intitolata tassumi għall-finijiet tal-punt (b) tal-paragrafu 2 li l-klijent ikun jista' jiflah b'mod finanzjarju għal kull riskju ta' investment relatat konsistenti mal-ghanijiet tal-investment ta' dak il-klijent.

4. L-informazzjoni li tirrigwarda s-sitwazzjoni finanzjarja tal-klijent jew tal-klijent potenzjali għandha tinkludi, meta rilevanti, l-informazzjoni dwar is-sors u l-limitu tad-dhul regolari tiegħu, l-assi tiegħu, inklużi l-assi likwidi, l-investimenti u l-proprjetà immobbli, u l-impenji finanzjarji regolari tiegħu.

5. L-informazzjoni li tirrigwarda l-għanijiet tal-investment tal-klijent jew tal-klijent potenzjali għandha tinkludi, meta rilevanti, informazzjoni dwar it-tul ta' żmien li għalih il-klijent jixtieq iżomm l-investment, il-preferenzi tiegħu fejn jidhol it-tehdid tar-riskju, il-profil tar-riskju tiegħu, u l-għanijiet tal-investment.

6. Meta klijent huwa persuna ġuridika jew grupp ta' żewġ persuni naturali jew aktar jew fejn persuna fiżika wahda jew aktar huma rrappreżentati minn persuna fiżika oħra, id-ditta tal-investment għandha tistabbilixxi u timplimenta politika dwar min għandu jkun soġġett għall-valutazzjoni ta' adegwatezza u kif din il-valutazzjoni ser issir fil-prattika, inkluż minn min għandha tingabar l-informazzjoni dwar l-għarfien u l-esperjenza, is-sitwazzjoni finanzjarja u l-għanijiet tal-investment. Id-ditta tal-investment għandha tirreġistra din il-politika.

Fejn persuna fiżika hija rrappreżentata minn persuna fiżika oħra jew fejn persuna ġuridika talbet trattament bħala klijent professjonali skont it-Taqsima 2 tal-Anness II tad-Direttiva 2014/65/UE għandha titqies għal valutazzjoni ta' adegwatezza, is-sitwazzjoni finanzjarja u l-għanijiet tal-investment għandhom ikunu dawk tal-persuna ġuridika jew, fir-rigward tal-persuna fiżika, il-klijent sottostanti aktar milli tar-rappreżentant. L-għarfien u l-esperjenza għandhom ikunu dawk tar-rappreżentant tal-persuna fiżika jew il-persuna awtorizzata li twettaq it-tranżazzjonijiet fisem il-klijent sottostanti.

7. Id-ditti tal-investment għandhom jiehdwu passi raġonevoli sabiex jiżguraw li l-informazzjoni miġbura dwar il-klijenti jew il-klijenti potenzjali tagħhom hija affidabbli. Dan għandu jinkludi, imma mhux limitat għal, dan li ġej:

- (a) l-iżgurar li l-klijenti huma konxji tal-importanza li jipprovdu informazzjoni preċiża u aġġornata;
- (b) l-iżgurar li l-ghodod kollha, bħall-ghodod tal-profil tal-valutazzjoni tar-riskju jew għodod li jivvalutaw l-għarfien u l-esperjenza tal-klijent, imhaddma fil-proċess tal-valutazzjoni ta' adegwatezza huma adatti għall-iskop tagħhom u huma mfassla b'mod adegwat għall-użu mal-klijenti tagħhom, bi kwalunkwe limitu identifikat u mitigat b'mod attiv permezz tal-proċess tal-valutazzjoni ta' adegwatezza;
- (c) l-iżgurar li l-mistoqsijiet użati fil-proċess huma probabbli li jinftehm u mill-klijenti, jiġbru riflessjoni preċiża tal-għanijiet u l-bżonnijiet tal-klijent, u l-informazzjoni mehtieġa għat-twettiq tal-valutazzjoni ta' adegwatezza; u
- (d) t-tehdid ta' passi, kif xieraq, sabiex tiġi żgurata l-konsistenza tal-informazzjoni tal-klijent, bħall-ikkunsidrar ta' jekk hemmx inezattezzi ovgji fl-informazzjoni pprovduta mill-klijenti.

Id-ditti tal-investment li għandhom relazzjoni għaddejja mal-klijent, bħall-ghoti kontinwu ta' konsulenza jew servizz ta' ġestjoni tal-portafoll, għandu jkollhom, u jkunu kapaċi juru, politiki u proċeduri xierqa sabiex iżommu informazzjoni adegwata u aġġornata dwar klijenti sal-limitu neċessarju sabiex jissodisfaw ir-rekwiżiti taht paragrafu 2.

8. Fejn, filwaqt li ttipprovi servizz tal-investment ta' konsulenza dwar l-investment jew immanigġjar ta' portafolji, id-ditta tal-investment ma tiksibx l-informazzjoni mehtieġa taht l-Artikolu 25(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditta ma għandhiex tirrakkomanda servizzi tal-investment jew strumenti finanzjarji lill-klijent jew lill-klijent potenzjali.

9. Id-ditti tal-investment għandu jkollhom, u jkunu kapaċi juru, politiki u proċeduri adegwati fis-sehh sabiex jiżguraw li jifhmu n-natura, il-karatteristiċi, inkluż l-ispejjeż u r-riskji ta' servizzi tal-investment u strumenti finanzjarji magħżula għall-klijenti tagħhom u li jivvalutaw, filwaqt li jqisu l-ispiża u l-kumplessità, jekk servizzi tal-investment jew strumenti finanzjarji ekwivalenti jistgħux jilhqqu il-profil tal-klijenti tagħhom.

10. Meta ttipprovi servizz tal-investment ta' konsulenza dwar l-investment jew immanigġjar ta' portafolji, ditta tal-investment ma għandhiex tirrakkomanda servizzi tal-investment jew tiddeċiedi li tinnegozja fejn l-ebda mis-servizzi jew strumenti ma huma adegwati għall-klijent.

11. Meta jipprovdu konsulenza tal-investment jew servizzi ta' mmanigġjar ta' portafolji li jinvolvu t-tibdil ta' investimenti, jew permezz tal-bejgħ ta' strument u x-xiri ta' iehor jew billi jeżerċitaw dritt li jagħmlu bidla fir-rigward ta' strument eżistenti, id-ditti tal-investment għandhom jiġbru l-informazzjoni mehtieġa dwar l-investimenti eżistenti tal-klijent u l-investimenti godda rrakkomandati u għandhom iwettqu analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji tat-tibdil, b'tali mod li huma kapaċi b'mod raġonevoli juru li l-benefiċċji tat-tibdil huma akbar mill-ispejjeż.

12. Meta jipprovdu konsulenza tal-investment, id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu rapport lill-klijent bl-klijent mhux professjonali li jinkludi deskrizzjoni fil-qosor tal-konsulenza mogħtija u kif ir-rakkomandazzjoni pprovduta hija adegwata għall-klijent mhux professjonali, inkluż kif tissodisfa l-għanijiet u ċirkostanzi personali tal-klijent fir-rigward tat-terminu tal-investment meħtieġ, l-għarfien u l-esperjenza tal-klijent u l-attitudni tal-klijent għar-riskju u l-kapaċità għat-telf.

Id-ditti tal-investment għandhom jiġbdu l-attenzjoni tal-klijent lejn u għandhom jinkludu fir-rapport ta' adegwatezza informazzjoni dwar jekk is-servizzi jew strumenti rrakkomandati jeħtiġux x'aktarx lill-klijent mhux professjonali sabiex ifittex reviżjoni perjodika tal-arrangamenti tagħhom.

Fejn ditta tal-investment tipprovdi servizz li jinvolvi valutazzjonijiet tal-adeqwatezza u rapporti perjodiċi, ir-rapporti sussegwenti wara li s-servizz tal-bidu jkun stabbilit jistgħu jkopru biss bidliet fis-servizzi jew l-istrumenti involuti u/jew iċ-ċirkostanzi tal-klijent u jistgħu ma jeħtiġux jirrepetu d-dettalji kollha tal-ewwel rapport.

13. Id-ditti tal-investment li jipprovdu valutazzjoni perjodika ta' adegwatezza għandhom jirrevedu, sabiex itejbu s-servizz, l-adeqwatezza tar-rakkomandazzjonijiet mogħtija għallinqas darba fis-sena. Il-frekwenza ta' din il-valutazzjoni għandha tiżdied skont il-profil tar-riskju tal-klijent u t-tip ta' strumenti finanzjarji rrakkomandati.

Artikolu 55

Dispożizzjonijiet komuni għall-valutazzjoni ta' adegwatezza jew adattabilità

(L-Artikolu 25(2) u 25(3) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jiżguraw li l-informazzjoni li tirrigwarda l-għarfien u l-esperjenza tal-klijent jew tal-klijent potenzjali fil-qasam tal-investment tinkludi dan li ġej, sa fejn adattat għan-natura tal-klijent, in-natura u l-livell tas-servizz li għandu jkun ipprovdut u t-tip ta' prodott jew tranżazzjoni maħsuba, inklużi l-komplessità tagħhom u r-riskji involuti:

- (a) it-tipi ta' servizz, tranżazzjoni u strument finanzjarju li magħhom il-klijent huwa familjari;
- (b) in-natura, il-volum, u l-frekwenza tat-tranżazzjonijiet tal-klijent fi strumenti finanzjarji u l-perjodu li matulu twettqu;
- (c) il-livell ta' edukazzjoni, u l-professjoni jew il-professjoni rilevanti preċedenti tal-klijent jew tal-klijent potenzjali.

2. Ditta tal-investment ma għandhiex tiskoraġġixxi lil klijent jew lil klijent potenzjali milli jipprovdi l-informazzjoni meħtieġa għall-finijiet tal-Artikolu 25(2) u (3) tad-Direttiva 2014/65/UE.

3. Ditta tal-investment għandha tkun intitolata tibbaża fuq l-informazzjoni pprovduta mill-klijenti jew mill-klijenti potenzjali tagħha sakemm ma tkunx konxja jew imishha tkun konxja li l-informazzjoni hija minghajr dubju skaduta, mhux eżatta jew mhux kompluta.

Artikolu 56

Valutazzjoni tal-adeqwatezza u obbligi maż-żamma tar-reġistri relatati

(L-Artikolu 25(3) u 25(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jiddeterminaw jekk dak il-klijent għandux l-esperjenza u l-għarfien meħtieġa sabiex jifhem ir-riskji involuti fir-rigward tal-prodott jew tas-servizz tal-investment offrut jew mitlub meta jivvalutaw jekk servizz tal-investment kif imsemmi fl-Artikolu 25(3) tad-Direttiva 2014/65/UE huwiex adegwat għal klijent.

Ditta tal-investment għandha tkun intitolata tassumi li klijent professjonali għandu l-esperjenza u l-għarfien meħtieġa sabiex jifhem ir-riskji involuti fir-rigward ta' daww is-servizzi jew tranżazzjonijiet tal-investment partikolari, jew it-tipi ta' tranżazzjoni jew prodott, li għalihom il-klijent huwa kklassifikat bħala klijent professjonali.

2. Id-ditti tal-investment għandhom iżommu reġistri tal-valutazzjonijiet ta' adegwatezza mwettqa li għandhom jinkludu dan li ġej:

- (a) ir-riżultat ta' valutazzjoni tal-adeqwatezza;

- (b) kull twissija mogħtija lill-klijent fejn is-servizz tal-investment jew xiri tal-prodott kienu vvalutati bħala potenzjalment mhux adegwati għall-klijent, jekk il-klijent talabx sabiex jipproċedi bit-tranzazzjoni minkejja t-twissija u, fejn applikabbli, jekk id-ditta aċċettatx it-talba tal-klijent sabiex jipproċedi bit-tranzazzjoni;
- (c) kull twissija mogħtija lill-klijent fejn il-klijent ma pprovidiex biżżejjed informazzjoni sabiex jippermetti lid-ditta twettaq valutazzjoni tal-adegwatezza, jekk il-klijent talabx sabiex jipproċedi bit-tranzazzjoni minkejja din it-twissija u, fejn applikabbli, jekk id-ditta aċċettatx it-talba tal-klijent sabiex jipproċedi bit-tranzazzjoni.

Artikolu 57

Għoti ta' servizzi fi strumenti mhux kumplessi

(L-Artikolu 25(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Strument finanzjarju li mhuwiex speċifikat b'mod esplicitu fl-Artikolu 25(4)(a) tad-Direttiva 2014/65/UE għandu jitqies bħala mhux kumpless għall-finijiet tal-Artikolu 25(4)(a)(vi) tad-Direttiva 2014/65/UE jekk jissodisfa l-kriterji li ġejjin:

- (a) ma jaqax fi hdan l-Artikolu 4(1)(44)(c) ta', jew fil-punti (4) sa (11) tat-Taqsima C tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (b) ikun hemm opportunitajiet frekwenti biex dak l-istrument ikun ċedut, rimborsat jew realizzat xort'ohra bi prezzijiet li huma disponibbli b'mod pubbliku għal parteċipanti fis-suq u li huma prezzijiet tas-suq jew prezzijiet magħmula disponibbli, jew validati, mis-sistemi ta' valutazzjoni indipendentement minn dawk li johorġuom;
- (c) ma jinvolvi ebda responsabbiltà attwali jew potenzjali għall-klijent li taqbez l-ispiża biex jinkiseb l-istrument;
- (d) ma jinkorporax klawnsola, kundizzjoni jew skattatur li jistgħu jibiddlu b'mod fundamentali n-natura jew ir-riskju tal-investment jew il-profil tal-hlas, bhal investimenti li jinkorporaw dritt li strument jinqaleb f'investment differenti;
- (e) ma jeskludix kwalunkwe imposta fuq iċ-ċessjoni esplicita jew implicita li għandha l-effett li tagħmel l-investment illikwidu anke jekk hemm opportunitajiet frekwenti b'mod tekniku biex ikun ċedut, rimborsat jew realizzat xort'ohra;
- (f) ikollu informazzjoni komprensiva adegwata dwar il-karatteristiċi tiegħu li tkun disponibbli b'mod pubbliku u probabbli li tintfiehmin minnufih sabiex il-klijent mhux professjonali medju jkun jista' jiffirma għidizzju infurmat dwar jekk jidholx fi tranzazzjoni f'dak l-istrument.

Artikolu 58

Ftehimiet ma' Klijenti mhux Professionali u Professionali

(L-Artikolu 24(1) u 25(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditti tal-investment li jipprovdu kwalunkwe servizz tal-investment jew is-servizz anċillari imsemmi fit-Taqsima B(1) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE lil klijent wara d-data ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jidhlu fi ftehim bażiku bil-miktub mal-klijent, fuq mezz stampat jew permezz ta' mezz permanenti iehor, bil-klijent jistabilixxi d-drittijiet u l-obbligi essenzjali tad-ditta u tal-klijent. Id-ditti tal-investment li jipprovdu l-konsulenza dwar l-investment għandhom ikunu konformi ma' dan l-obbligu fejn titwettaq valutazzjoni perjodika tal-adegwatezza tal-istrumenti finanzjarji jew servizzi rrakkomandati.

Il-ftehim bil-miktub għandu jstabilixxi d-drittijiet u l-obbligi essenzjali tal-partijiet, u għandu jinkludi dan li ġej:

- (a) deskrizzjoni tas-servizzi, u fejn rilevanti n-natura u l-limitu tal-konsulenza tal-investment, li għandha tiġi pprovduta;
- (b) f'każ ta' servizzi ta' mmaniġġjar ta' portafolji, it-tipi ta' strumenti finanzjarji li jistgħu jinxtraw u jinbiegħu u t-tipi ta' tranzazzjonijiet li jistgħu jitwettqu fisem il-klijent, kif ukoll kwalunkwe strument jew tranzazzjoni ipprojbti; u
- (c) deskrizzjoni tal-karatteristiċi ewlenin ta' kwalunkwe servizz imsemmi f'Taqsisma B(1) tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE li għandu jiġi pprovduta, inkluż fejn applikabbli r-rwol tad-ditta fir-rigward tal-azzjonijiet korporattivi relatati mal-istrumenti tal-klijenti u t-termini li fuqhom tranzazzjonijiet ta' finanzjament tat-titoli li jinvolvu t-titoli tal-klijenti sejrjn jiġġeneraw redditu għall-klijent.

TAQSIMA 4

Rappurtaġġ lil klijenti

Artikolu 59

Obbligi ta' rappurtaġġ fir-rigward tal-eżekuzzjoni ta' ordnijiet għajr għall-ġestjoni tal-portafoll

(L-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investiment li jkunu eżegwew ordni għan-nom ta' klijent, ta' xort'ohra milli għall-ġestjoni tal-portafoll, għandhom, fir-rigward ta' dik l-ordni:

- (a) minnufih jipprovdu lill-klijent, f'mezz permanenti, bl-informazzjoni essenzjali li tikkonċerna l-eżekuzzjoni ta' dik l-ordni;
- (b) jibagħtu lill-klijent avviż b'mezz permanenti li jikkonferma l-eżekuzzjoni tal-ordni malajr kemm jista' jkun u mhux iktar tard mill-ewwel jum tax-xogħol wara l-eżekuzzjoni jew, jekk il-konferma tkun riċevuta mid-ditta tal-investiment minn parti terza, mhux iktar tard mill-ewwel jum tax-xogħol wara l-irċevuta tal-konferma mill-parti terza.

Il-punt (b) ma għandux japplika meta l-konferma jkun fiha l-istess informazzjoni bħal konferma li għandha tintbagħat minnufih lill-klijent minn persuna ohra.

Il-punti (a) u (b) ma għandhomx japplikaw meta l-ordnijiet eżegwiti għan-nom ta' klijenti jirrelataw għal bonds li jiffinanzjaw ftehim ta' self fuq ipoteka mal-klijenti msemmija, u f'liema każ ir-rapport fuq it-tranzazzjoni għandu jsir fl-istess hin li fih jiġu kkomunikati t-termini fuq is-self għal ipoteka, iżda mhux iktar minn xahar wara l-eżekuzzjoni tal-ordni.

2. Barra mir-reqwiziti taħt il-paragrafu 1, id-ditti tal-investiment għandhom jipprovdu lill-klijent, meta mitlubin, bl-informazzjoni dwar l-istatus tal-ordni tiegħu.

3. Fil-każ ta' ordnijiet għal klijenti li jirrelataw għal unitajiet jew ishma f'kummerċ ta' investiment kollettiv li jkunu eżegwiti perijodikament, id-ditti tal-investiment għandhom jew jiehdu l-azzjoni speċifikata fil-punt (b) tal-paragrafu 1 jew jipprovdu lill-klijent, mill-inqas darba kull sitt (6) xhur, bl-informazzjoni elenkata fil-paragrafu 4 fir-rigward ta' dawk it-tranzazzjonijiet.

4. L-avviż imsemmi fil-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jinkludi dik l-informazzjoni li ġejja li tkun applikabbli u, meta rilevanti skont l-istandards tekniċi regolatorji dwar l-obbligi ta' rappurtaġġ adottati skont l-Artikolu 26 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014:

- (a) identifikazzjoni tad-ditta li tagħmel ir-rappurtar;
- (b) l-isem jew deżinjazzjoni ohra tal-klijent;
- (c) il-jum tan-negozjati;
- (d) il-hin tan-negozjati;
- (e) it-tip tal-ordni;
- (f) l-identifikazzjoni tal-post;
- (g) l-identifikazzjoni tal-istrument;
- (h) l-indikatur tax-xiri/tal-bejgħ;
- (i) in-natura tal-ordni jekk ta' xort'ohra minn xiri/bejgħ;
- (j) il-kwantità;
- (k) il-prezz tal-unità;
- (l) il-konsiderazzjoni totali;
- (m) is-somma totali tal-kummissjonijiet u l-ispejjeż imposti u, meta l-klijent jitlob dan, tqassim skont il-partiti li jinkludi, fejn rilevanti, l-ammont ta' kwalunkwe zieda jew tnaqqis imposti fejn it-tranzazzjoni kienet esegwita minn ditta tal-investiment meta tinnegozja f'isimha, u d-ditta tal-investiment għandha obbligu tal-aħjar eżekuzzjoni lill-klijent;

- (n) ir-rata ta' skambju miksuba fejn it-tranzazzjoni tinvolvi konverżjoni tal-munita;
- (o) ir-responsabbiltajiet tal-klijent fir-rigward tas-saldu tat-tranzazzjonijiet, inkluż it-terminu għall-hlas jew għall-konsenja kif ukoll id-dettalji xierqa dwar il-kont meta dawn id-dettalji u responsabbiltajiet ma jkunux ġew avżati minn qabel lill-klijent;
- (p) fil-każ li l-kontroparti tal-klijent kienet id-ditta tal-investment stess jew xi persuna fil-grupp tad-ditta tal-investment jew klijent iehor tad-ditta tal-investment, il-fatt li dan kien il-każ sakemm l-ordni ma kinitx eżegwita permezz ta' sistema ta' negozjati li tiffacilita negozjati anonimi.

Għall-finijiet tal-punt (k), meta l-ordni tkun eżegwita f'pagamenti, id-ditta tal-investment tista' tforni lill-klijent b'informazzjoni dwar il-prezz ta' kull pagament jew bil-prezz medju. Meta l-prezz medju jkun ipprovdut, id-ditta tal-investment għandha tforni lill-klijent b'informazzjoni dwar il-prezz ta' kull pagament fuq talba.

5. Id-ditta tal-investment tista' tipprovdi lill-klijent bl-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4 bl-użu ta' kodiċijiet standard jekk tipprovdi wkoll spjegazzjoni tal-kodiċijiet użati.

Artikolu 60

Obbligi ta' rappurtaġġ fir-rigward ta' ġestjoni tal-portafoll

(L-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jipprovdu s-servizz ta' ġestjoni tal-portafoll lil klijenti għandhom jipprovdu lil kull klijent b'dikjarazzjoni perijodika f'mezz permanenti dwar l-attivitajiet ta' ġestjoni tal-portafoll imwettqa għan-nom ta' dak il-klijent sakemm din id-dikjarazzjoni ma tkunx ipprovduta minn persuna oħra.
2. Id-dikjarazzjoni perijodika mehtieġa taht il-paragrafu 1 għandha tipprovdi reviżjoni ġusta u b'bilanċjata tal-attivitajiet imwettqa u tal-prestazzjoni tal-portafoll matul il-perjodu ta' rappurtaġġ u għandha tinkludi, meta rilevanti, l-informazzjoni li ġejja:
 - (a) isem id-ditta tal-investment;
 - (b) l-isem jew deżinjazzjoni oħra tal-kont tal-klijent;
 - (c) dikjarazzjoni tal-kontenut u l-valutazzjoni tal-portafoll, inklużi dettalji ta' kull strument finanzjarju miżmum, il-valur tas-suq tiegħu, jew il-valur ġust jekk il-valur tas-suq ma jkunx disponibbli u l-bilanċ ta' kontanti fil-bidu u fl-aħhar tal-perjodu ta' rappurtaġġ, u l-prestazzjoni tal-portafoll matul il-perjodu ta' rappurtaġġ;
 - (d) l-ammont totali ta' tariffi u hlasijiet applikati matul il-perjodu ta' rappurtaġġ, bit-tqassim f'partiti ta' mill-inqas it-tariffi totali tal-ġestjoni u l-ispejjeż totali assoċjati mal-eżekuzzjoni, u li jinkludu, meta rilevanti, dikjarazzjoni li analiżi iktar dettaljata tkun ipprovduta fuq talba;
 - (e) paragun tal-prestazzjoni matul il-perjodu kopert mid-dikjarazzjoni mal-parametru ta' referenza għal-prestazzjoni tal-investment (jekk ikun jeżisti) miftiehem bejn id-ditta tal-investment u l-klijent;
 - (f) l-ammont totali ta' dividendi, imghax u pagamenti oħrajn riċevuti matul il-perjodu ta' rappurtaġġ fir-rigward tal-portafoll tal-klijent;
 - (g) informazzjoni dwar azzjonijiet korporattivi oħrajn li jagħtu drittijiet fir-rigward ta' strumenti finanzjarji miżmuma fil-portafoll;
 - (h) għal kull tranzazzjoni eżegwita matul il-perjodu, l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 59(4)(c) sa (l) meta rilevanti, sakemm il-klijent ma jagħżilx li jirċievi informazzjoni dwar tranzazzjonijiet eżegwiti fuq bażi ta' tranzazzjoni bi tranzazzjoni, fliema każ għandu japplika l-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.
3. Id-dikjarazzjoni perijodika msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun ipprovduta darba kull tliet (3) xhur, ħlief fil-każijiet li ġejjin:
 - (a) fejn id-ditta tal-investment tipprovdi lill-klijenti tagħha aċċess għal sistema online, li tikkwalifika bħala mezz permanenti, fejn valutazzjonijiet aġġornati tal-portafoll tal-klijent jistgħu jiġu aċċessati u fejn il-klijent jista' jaċċessa faċilment l-informazzjoni mehtieġa mill-Artikolu 63(2) u d-ditta għandha evidenza li l-klijent aċċessa valutazzjoni tal-portafoll tagħhom mill-anqas darba waqt it-tliet (3) xhur rilevanti;

- (b) f'każijiet fejn japplika l-paragrafu 4, id-dikjarazzjoni perijodika għandha tkun ipprovduta għallinqas darba fi 12-il xahar;
- (c) meta l-ftehim bejn ditta tal-investment u klijent għal servizz ta' ġestjoni tal-portafoll jawtorizza portafoll ikkaratterizzat b'effett ta' stimolu, id-dikjarazzjoni perijodika għandha tkun ipprovduta mill-inqas darba f'xahar.

L-eċċezzjoni prevista fil-punt (b) ma għandhiex tapplika fil-każ ta' tranżazzjonijiet fi strumenti finanzjarji koperti mill-Artikolu 4(1)(44)(c) ta', jew xi wiehed mill-punti 4 sa 11 tat-Taqsima C fl-Anness I mad-Direttiva 2014/65/UE.

4. Id-ditti tal-investment, f'każijiet meta l-klijent jagħżel li jirċievi informazzjoni dwar tranżazzjonijiet eżegwiti fuq bażi ta' tranżazzjoni bi tranżazzjoni, għandhom jipprovdu minnufih lill-klijent, hekk kif tkun eżegwita t-tranżazzjoni mill-ġestitur tal-portafoll, l-informazzjoni essenzjali li tikkonċerna dik it-tranżazzjoni f'mezz permanenti.

Id-ditta tal-investment għandha tibghat lill-klijent notifika li tikkonferma t-tranżazzjoni u li fiha l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 59(4) mhux iktar tard mill-ewwel jum tax-xogħol wara dik l-eżekuzzjoni jew, jekk il-konferma tasal għand id-ditta tal-investment minn parti terza, mhux iktar tard mill-ewwel jum tax-xogħol wara l-irċevuta tal-konferma mill-parti terza.

It-tieni subparagrafu ma għandux japplika meta l-konferma jkun fiha l-istess informazzjoni bħal konferma li għandha tintbagħat minnufih lill-klijent minn persuna oħra.

Artikolu 61

Obbligi ta' rappurtar fir-rigward ta' kontropartijiet eliġibbli

(L-Artikolu 24(4) u l-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ir-rekwiżiti applikabbli għar-rapporti ta' klijenti mhux professjonali u professjonali skont l-Artikoli 49 u 59 għandhom japplikaw sakemm id-ditti tal-investment jidhlu fi ftehimiet ma' kontropartijiet eliġibbli sabiex jiddeterminaw il-kontenut u l-iskedar tar-rappurtagġ.

Artikolu 62

Obbligi addizzjonali ta' rappurtagġ għall-ġestjoni tal-portafoll jew tranżazzjonijiet ta' obligazzjoni kontingenti

(L-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jipprovdu s-servizz ta' ġestjoni tal-portafoll għandhom jinfurmaw lill-klijent fejn il-valur generali tal-portafoll, kif evalwat fil-bidu ta' kull perijodu ta' rappurtagġ, jiġi żvalutat b'10 % u wara dan f'multipli ta' 10 %, sa mhux iktar tard minn tmiem il-jum tax-xogħol li fih jinqabeż il-limitu jew, f'każ fejn il-limitu jinqabeż f'jum li ma jkunx jum tax-xogħol, f'għeluq il-jum tax-xogħol li jmiss.

2. Id-ditti tal-investment li għandhom kont ta' klijent mhux professjonali li jinkludi pożizzjonijiet fi strumenti finanzjarji b'effett ta' stimolu jew tranżazzjonijiet ta' obligazzjoni kontingenti għandhom jinformaw lill-klijent, fejn il-valur inizjali ta' kull strument jiġi żvalutat b'10 % u wara dan f'multipli ta' 10 %. Ir-rappurtagġ taħt dan il-paragrafu għandu jkun fuq bażi ta' strument, strument, sakemm ma jkunx miftiehem xort'oħra mal-klijent, u għandu jsir sa mhux iktar tard minn tmiem il-jum tax-xogħol li fih jinqabeż il-limitu jew, f'każ fejn il-limitu jinqabeż f'jum li ma jkunx jum tax-xogħol, f'għeluq il-jum tax-xogħol li jmiss.

Artikolu 63

Dikjarazzjonijiet għal strumenti finanzjarji jew fondi tal-klijenti

(L-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li jkollhom strumenti finanzjarji jew fondi tal-klijenti jibagħtu għall-inqas fuq bażi ta' kull tliet (3) xhur, lil kull klijent li għalih iżommu strumenti finanzjarji jew fondi, dikjarazzjoni b'mezz permanenti ta' dawk l-istrumenti finanzjarji jew ta' dawk il-fondi sakemm din id-dikjarazzjoni ma tkunx giet ipprovduta f'xi dikjarazzjoni perijodika oħra. Fuq talba tal-klijent, id-ditti għandhom jipprovdu dikjarazzjoni bħal din b'mod aktar frekwenti bi spiża kummerċjali.

L-ewwel subparagrafu ma għandux japplika għal istituzzjoni ta' kreditu awtorizzata taħt id-Direttiva 2000/12/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ fir-rigward ta' depożiti fis-sens ta' dik id-Direttiva miżmuma minn dik l-istituzzjoni.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2000/12/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Marzu 2000 rigward il-bidu u l-eżerċizzju tan-negozju tal-istituzzjonijiet ta' kreditu (ĠU L 126, 26.5.2000, p. 1).

2. Id-dikjarazzjoni ta' assi tal-klijenti msemija fil-paragrafu 1 għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:
 - (a) dettalji tal-istrumenti finanzjarji jew tal-fondi kollha miżmuma mid-ditta tal-investment għall-klijent fl-aħħar tal-perjodu kopert mid-dikjarazzjoni;
 - (b) safejn kull strument finanzjarju jew fond tal-klijent kien is-suġġett ta' tranżazzjonijiet ta' finanzjament tat-titoli;
 - (c) il-limitu ta' kull benefiċċju li jakkumula għall-klijent permezz tal-partecipazzjoni fi tranżazzjonijiet ta' finanzjament tat-titoli, u l-bażi li fuqha akkumula dak il-benefiċċju.
 - (d) indikazzjoni ċara tal-assi jew fondi li huma soġġetti għar-regoli tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri ta' implimentazzjoni tagħha u dawk li mhumiex, bħal dawk li huma soġġetti għal Ftehim Kollaterali ta' Trasferimenti ta' Titoli;
 - (e) indikazzjoni ċara ta' liema assi huma affettwati minn xi pekuljaretajiet fl-istatus ta' sjieda tagħhom, pereżempju minhabba imghax fuq il-garanzija;
 - (f) il-valur tas-suq jew il-valur stmat, fejn il-valur tas-suq mhumiex disponibbli, tal-istrumenti finanzjarji inklużi fid-dikjarazzjoni b'indikazzjoni ċara tal-fatt li n-nuqqas ta' prezz tas-suq x'aktarx huwa indikattiv ta' nuqqas ta' likwidità. L-evalwazzjoni tal-valur stmat għandha titwettaq mid-ditta abbażi tal-aħjar sforz.

F'każijiet fejn il-portafoll ta' klijent jinkludi l-qliġ minn tranżazzjoni waħda jew iżjed mhux issalati, l-informazzjoni msemija fil-punt (a) tista' jew tkun ibbażata fuq id-data tan-negozjati jew fuq id-data tas-saldu, diment li dik l-istess bażi tkun applikata b'mod konsistenti għall-informazzjoni kollha ta' dan it-tip fid-dikjarazzjoni.

Id-dikjarazzjoni perijodika tal-assi tal-klijenti msemija fil-paragrafu 1 ma għandhiex tiġi pprovduta fejn id-ditta tal-investment tipprovi aċċess għal sistema online lill-klijenti tagħha, li tikkwalifika bħala mezz permanenti, fejn dikjarazzjonijiet aġġornati tal-istrumenti finanzjarji jew fondi tal-klijent jistgħu jiġu aċċessati faċilment mill-klijent u d-ditta għandha evidenza li l-klijent aċċessa din id-dikjarazzjoni mill-anqas darba fit-tliet (3) xhur rilevanti.

3. Id-ditti tal-investment li jzommu strumenti finanzjarji jew fondi u li jwettqu s-servizz ta' ġestjoni ta' portafolji għal klijent jinkludu dikjarazzjoni ta' assi tal-klijenti msemija fil-paragrafu 1 fid-dikjarazzjoni perijodika li tipprovi lil dak il-klijent skont l-Artikolu 60(1).

TAQSIMA 5

L-aħjar eżekuzzjoni

Artikolu 64

Il-kriterji tal-aħjar eżekuzzjoni

(L-Artikoli 27(1) u 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Meta jeżegwixxu ordnijiet tal-klijenti, id-ditti tal-investment għandhom iqisu l-kriterji li ġejjin biex jiddeterminaw l-importanza relattiva tal-fatturi msemija fl-Artikolu 27(1) tad-Direttiva 2014/65/UE:

- (a) il-karatteristiċi tal-klijent inkluża l-kategorizzazzjoni tal-klijent bħala klijent mhux professjonali jew klijent professjonali;
- (b) il-karatteristiċi tal-ordni tal-klijent, inklu' fejn l-ordni jinkludi tranżazzjoni ta' finanzjament tat-titoli (SFT);
- (c) il-karatteristiċi tal-istrumenti finanzjarji li jkunu s-suġġett ta' dik l-ordni;
- (d) il-karatteristiċi taċ-ċentri tal-eżekuzzjoni fejn dik l-ordni tista' tintbagħat.

Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu u l-Artikoli 65 u 66, "post ta' eżekuzzjoni" jinkludi suq regolat, MTF (multilateral trading facility — faċilità multilaterali tan-negozjar), OTF (organised trading facility — faċilità organizzata tan-negozjar), internalizzatur sistematiku, jew kreatur tas-suq jew fornitur ieħor ta' likwidità jew entità li twettaq funzjoni simili f'pajjiż terz għall-funzjonijiet imwettqa minn xi wiehed minn dawn ta' qabel.

2. Ditta tal-investment tissodisfa l-obbligu tagħha taht l-Artikolu 27(1) tad-Direttiva 2014/65/UE li tiegħu l-passi raġonevoli kollha sabiex tikseb l-aħjar riżultat possibbli għal klijent diment li teżegwixxi ordni jew aspett speċifiku ta' ordni fuq istruzzjonijiet speċifiċi mill-klijent li jirrelataw għall-ordni jew għall-aspett speċifiku tal-ordni.

3. Id-ditti tal-investment ma għandhomx jibnu jew jitolbu l-kummissjonijiet tagħhom b'tali mod li johlqu diskriminazzjoni ingusta bejn postijiet tal-eżekuzzjoni.

4. Meta teżegwixxi ordnijiet jew tiehu deċiżjoni sabiex tinnegozja fi prodotti ta' OTC inkluż prodotti xierqa, id-ditta tal-investment għandha tivverifika l-gustizzja tal-prezz propost lill-klijent, billi tiġbor id-data tas-suq użata fl-istima tal-prezz ta' prodott bhal dan u, fejn possibbli, billi tqabbel ma' prodotti simili jew komparabbli.

Artikolu 65

Id-dmir tad-ditti tal-investment li jwettqu mmanigġjar ta' portafolji u jirċievu u jibagħtu l-ordnijiet għal azzjoni fl-aħjar interessi tal-klijent

(L-Artikolu 24(1) u 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment, meta jipprovdu mmanigġjar ta' portafolji, għandhom jikkonformaw mal-obbligu taht l-Artikolu 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE li jaġixxu skont l-aħjar interessi tal-klijenti tagħhom meta jagħmlu ordnijiet ma' entitajiet oħra għall-eżekuzzjoni li jirriżultaw minn deċiżjonijiet mid-ditta tal-investment li titratta strumenti finanzjarji għan-nom tal-klijent tagħha.

2. Id-ditti tal-investment, meta jipprovdu s-servizz biex jirċievu u jibagħtu ordnijiet, għandhom jikkonformaw mal-obbligu taht l-Artikolu 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE li jaġixxu skont l-aħjar interessi tal-klijenti tagħhom meta jibagħtu ordnijiet tal-klijenti lil entitajiet oħra għal eżekuzzjoni.

3. Sabiex jikkonformaw mal-paragrafi 1 jew 2, id-ditti tal-investment għandhom ikunu konformi mal-paragrafi 4 sa 7 ta' dan l-Artikolu u l-Artikolu 64(4).

4. Id-ditti tal-investment għandhom jieħdu l-passi raġonevoli kollha sabiex jiksbu l-aħjar riżultat possibbli għall-klijenti tagħhom filwaqt li jqisu l-fatturi msemmija fl-Artikolu 27(1) tad-Direttiva 2014/65/UE. L-importanza relattiva ta' dawk il-fatturi għandha tkun determinata b'referenza għall-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 64(1) u, għal klijenti mhux professjonali, għar-rekwiżit taht l-Artikolu 27(1) tad-Direttiva 2014/65/UE.

Ditta tal-investment tissodisfa l-obbligi tagħha taht il-paragrafu 1 jew 2, u mhijiex mehtieġa tiehu l-passi msemmija f'dan il-paragrafu, diment li ssewi istruzzjonijiet speċifiċi mill-klijent tagħha meta tagħmel ordni ma', jew tibgħat ordni lil, entità oħra għal eżekuzzjoni.

5. Id-ditti tal-investment għandhom jistabbilixxu u jimplementaw politika li tippermettilhom jikkonformaw mal-obbligu fil-paragrafu 4. Il-politika għandha tidentifika, fir-rigward ta' kull klassi ta' strumenti, l-entitajiet li magħhom isiru l-ordnijiet jew li lilhom id-ditta tal-investment tibgħat l-ordnijiet għal eżekuzzjoni. L-entitajiet identifikati għandu jkollhom arrangamenti ta' eżekuzzjoni li jippermettu lil ditta tal-investment tikkonforma mal-obbligi tagħha taht dan l-Artikolu meta tagħmel jew tibgħat ordnijiet lil dik l-entità għal eżekuzzjoni.

6. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu informazzjoni xierqa lill-klijenti tagħhom dwar il-politika stabbilita skont il-paragrafu 5 u l-paragrafi 2 sa 9 tal-Artikolu 66. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti tagħhom bl-informazzjoni adegwata dwar id-ditta u s-servizzi tagħha u l-entitajiet magħżula għall-eżekuzzjoni. B'mod partikolari, meta id-ditta tal-investment tagħzel ditti oħrajn sabiex jipprovdu servizzi ta' eżekuzzjoni tal-ordni, għandha tagħmel sommarju u tagħmel pubbliku, fuq bażi annwali, għal kull klassi ta' strumenti finanzjarji, l-aqwa hames (5) ditti tal-investment fir-rigward tal-volumi tan-negozju meta bagħtet jew poġġiet ordnijiet tal-klijenti għall-eżekuzzjoni fis-sena ta' qabel u informazzjoni dwar il-kwalità tal-eżekuzzjoni miksuba. L-informazzjoni għandha tkun konsistenti mal-informazzjoni ppubblikata skont l-istandards tekniċi żviluppati taht l-Artikolu 27(10)(b) tad-Direttiva 2014/65/UE.

Fuq talba raġonevoli minn klijent, id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti jew lill-klijenti potenzjali tagħhom b'informazzjoni dwar l-entitajiet fejn l-ordnijiet huma mibgħuta jew imressqa għall-eżekuzzjoni.

7. Id-ditti tal-investment għandhom jagħmlu monitoraġġ fuq bażi regolari tal-effikaċja tal-politika stabbilita skont il-paragrafu 5 u, b'mod partikolari, il-kwalità ta' eżekuzzjoni tal-entitajiet identifikati f'dik il-politika u, meta xieraq, jikkoreġu xi nuqqasijiet.

Id-ditti tal-investment għandhom jirrevedu l-politika u l-arrangamenti mill-anqas kull sena. Din ir-revizjoni għandha titwettaq ukoll kull meta jkun hemm xi bidla materjali li taffettwa l-kapaċità tad-ditta li tkompli tikseb l-aħjar riżultat possibbli għall-klijenti tagħha.

Id-ditti tal-investment għandhom jivvalutaw jekk sehhitx bidla materjali u għandhom iqisu li jagħmlu l-bidliet għall-postijiet tal-eżekuzzjoni jew entitajiet li fuqhom jiddependu b'mod sinifikanti fl-issodisfar tar-rekwiżit dwar l-aħjar eżekuzzjoni komprensiva.

Bidla materjali għandha tkun avveniment sinifikanti li tista' thalli impatt fuq il-parametri tal-aqwa eżekuzzjoni bħal spiża, prezz, heffa, probabbiltà ta' eżekuzzjoni u saldu, daqs, natura jew kwalunkwe konsiderazzjoni oħra rilevanti għall-eżekuzzjoni tal-ordni.

8. Dan l-Artikolu ma għandux japplika meta d-ditta tal-investment li tipprovdi s-servizz ta' mmanigġjar ta' portafolji jew ta' riċeviment u trażmissjoni ta' ordnijiet teżegwixxi wkoll l-ordnijiet riċevuti jew id-deċiżjonijiet sabiex tinnegożja għan-nom tal-portafoll tal-klijent tagħha. F'dawk il-każijiet japplika l-Artikolu 27 tad-Direttiva 2014/65/UE.

Artikolu 66

Politika ta' eżekuzzjoni

(Artikolu 27(5) u (7) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jirrevedu, mill-anqas kull sena l-politika ta' eżekuzzjoni stabbilita skont l-Artikolu 27(4) tad-Direttiva 2014/65/UE, kif ukoll l-arrangamenti tagħhom għall-eżekuzzjoni ta' ordnijiet.

Din ir-reviżjoni għandha ssir ukoll kull meta jkun hemm bidla materjali kif imsemmija fl-Artikolu 65(7) issehh u li taffettwa l-kapaċità tad-ditta li tkompli tikseb l-aħjar riżultat possibbli għall-eżekuzzjoni tal-ordnijiet tal-klijent tagħha fuq bażi konsistenti bl-użu taċ-ċentri inkluzi fil-politika ta' eżekuzzjoni tagħha. Ditta tal-investment għandha tivvaluta jekk sehhitx bidla materjali u għandha tqis li tagħmel il-bidliet għall-importanza relattiva tal-aqwa fatturi tal-eżekuzzjoni fl-issodisfar tar-rekwiżit dwar l-aħjar eżekuzzjoni komprensiva.

2. L-informazzjoni dwar il-politika tal-eżekuzzjoni għandha tkun adattata skont il-klassi ta' strument finanzjarju u tip ta' servizz ipprovdut u għandha tinkludi l-informazzjoni stabbilita fil-paragrafi 3 sa 9.

3. Id-ditti tal-investment għandhom jipprovdu lill-klijenti bid-dettalji li ġejjin dwar il-politika ta' eżekuzzjoni tagħhom fi żmien tajjeb qabel ma jingħata s-servizz:

- (a) rendikont tal-importanza relattiva li d-ditta tal-investment tagħti, skont il-kriterji speċifikati fl-Artikolu 59(1), lill-fatturi msemmija fl-Artikolu 27(1) tad-Direttiva 2014/65/UE, jew il-proċess li permezz tiegħu, id-ditta tiddetermina l-importanza relattiva ta' dawk il-fatturi,
- (b) lista taċ-ċentri ta' eżekuzzjoni li d-ditta tiddependi b'mod sinifikanti fuqhom f'li jissodisfaw l-obbligu tagħha li jiehdu l-passi raġonevoli kollha sabiex jiksbu fuq bażi konsistenti l-aħjar riżultat possibbli għall-eżekuzzjoni ta' ordnijiet tal-klijent u jispjefikaw liema ċentri ta' eżekuzzjoni jintużaw għal kull klassi ta' strumenti finanzjarji għall-ordnijiet tal-klijenti mhux professjonali, tal-klijenti professjonali u tal-SFTs;
- (c) lista ta' fatturi użati sabiex jintgħażel post ta' eżekuzzjoni, inkluz fatturi kwalitattivi bħal skemi ta' kklerjar, salvaviti, azzjonijiet skedati u kull konsiderazzjoni rilevanti oħra, u l-importanza relattiva ta' kull fattur; L-informazzjoni dwar il-fatturi użati għall-għażla ta' post ta' eżekuzzjoni għall-eżekuzzjoni għandha tkun konsistenti mal-kontrolli użati mid-ditta sabiex turi lill-klijenti li l-aħjar eżekuzzjoni ntlahqet f'bażi konsistenti waqt ir-reviżjoni tal-adegwatezza tal-politika u l-arrangamenti tagħha.
- (d) kif il-fatturi ta' eżekuzzjoni tal-kost tal-prezz, il-heffa, il-probabbiltà ta' eżekuzzjoni u kull fattur rilevanti iehor huma meqjusa bħala parti mill-passi raġonevoli kollha sabiex jinkiseb l-aqwa riżultat possibbli għall-klijent;
- (e) fejn applikabbli, l-informazzjoni li d-ditta teżegwixxi l-ordnijiet barra miċ-ċentru tan-negożjar, il-konsegwenzi, pereżempju r-riskju ta' kontroparti li ġej mill-eżekuzzjoni barra ċ-ċentru tan-negożjar, u fuq talba tal-klijent, informazzjoni addizzjonali dwar il-konsegwenzi ta' dan il-mezz ta' eżekuzzjoni.
- (f) twissija ċara u prominenti li kull istruzzjoni speċifika minn klijent tista' tipprevjeni lid-ditta milli tiehu l-passi li fasslet u implimentat fil-politika ta' eżekuzzjoni tagħha sabiex tikseb l-aħjar riżultat possibbli għall-eżekuzzjoni ta' dawk l-ordnijiet fir-rigward tal-elementi koperti minn dawk l-istruzzjonijiet.

- (g) sommarju tal-proċess tal-għażla għall-postijiet ta' eżekuzzjoni, l-istrategġi ta' eżekuzzjoni mhaddma, il-proċeduri u l-proċessi użati sabiex tiġi analizzata l-kwalità tal-eżekuzzjoni miksuba u kif id-ditti jimmonitorjaw u jivverifikaw li l-aqwa riżultati possibbli inkisbu għall-klijenti.

Dik l-informazzjoni għandha tkun ipprovduta f'mezz permanenti, jew permezz ta' sit elettroniku (meta dan ma jikkostitwixxix mezz permanenti) sakemm il-kundizzjonijiet speċifikati fl-Artikolu 3(2) jiġu ssodisfati.

4. Fejn id-ditti tal-investment japplikaw tariffi differenti li jiddependu fuq il-post ta' eżekuzzjoni, id-ditta għandha tispjega dawn id-differenzi f'biżżejjed dettall sabiex tippermetti lill-klijent jifhem il-vantaġġi u l-iżvantaġġi tal-għażla ta' post wiehed ta' eżekuzzjoni.

5. Fejn id-ditti tal-investment jistiednu klijenti sabiex jagħzlu ċentru ta' eżekuzzjoni, informazzjoni ġusta, ċara u li ma tqarraqx għandha tkun ipprovduta sabiex tipprevjeni lill-klijent milli jagħzel post wiehed ta' eżekuzzjoni u mhux iehor fuq il-bażi biss tal-politika tal-prezz applikata mid-ditta.

6. Id-ditti tal-investment għandhom jirċievu biss pagamenti minn partijiet terzi li jkunu konformi mal-Artikolu 24(9) tad-Direttiva 2014/65/UE u għandhom jinfurmaw lill-klijenti dwar l-inċentivi li d-ditta tista' tirċievi mill-postijiet ta' eżekuzzjoni. L-informazzjoni li tispeċifika t-tariffi imposti mid-ditta tal-investment lill-kontropartijiet kollha involuti fit-tranzazzjoni, u fejn it-tariffi jvarjaw skont il-klijent, l-informazzjoni għandha tindika t-tariffi massimi jew firxa ta' tariffi li jistgħu jkunu pagabbli.

7. Fejn ditta tal-investment titlob imposti lil aktar minn partecipant wiehed fi tranzazzjoni, skont l-Artikolu 24(9) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri ta' implimentazzjoni tagħha, id-ditta għandha tinforma lill-klijenti tagħha dwar il-valur ta' kull benefiċċju monetarju jew mhux monetarju riċevut mid-ditta.

8. Fejn klijent jagħmel talbiet għall-informazzjoni raġonevoli u proporzjonati dwar il-politiki jew l-arrangamenti tagħha u kif inhuma riveduti għal ditta tal-investment, dik id-ditta tal-investment għandha twieġeb b'mod ċar u fi żmien raġonevoli.

9. Fejn ditta tal-investment teżegwixxi ordnijiet għal klijenti mhux professjonali, għandha ttipprovdi sommarju tal-politika rilevanti lil dawk il-klijenti, iffokat fuq l-ispejjeż totali li jgarrbu. Is-sommarju għandu wkoll jipprovdi rabta għall-aktar data riċenti dwar il-kwalità tal-eżekuzzjoni ppubblikata skont l-Artikolu 27(3) tad-Direttiva 2014/65/UE għal kull ċentru ta' eżekuzzjoni mniżżel mid-ditta ta' investment fil-politika ta' eżekuzzjoni tagħha.

TAQSIMA 6

Il-ġestjoni tal-ordnijiet tal-klijenti

Artikolu 67

Prinċipji ġenerali

(L-Artikoli 28(1) u 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet li ġejjin meta jwettqu ordnijiet tal-klijenti:
 - (a) għandhom jiżguraw li ordnijiet eżegwiti għan-nom ta' klijenti huma rreġistrati u allokati minnufih u b'mod preċiż;
 - (b) għandhom iwettqu xort'ohra ordnijiet tal-klijenti paragunabbli b'mod sekwenzjali u minnufih sakemm karatteristiċi tal-ordni jew kundizzjonijiet prevalenti tas-suq ma jagħmlux dan mhux prattiku, jew l-interessi tal-klijent ma jkunux jehtieġu xort'ohra;
 - (c) għandhom jinfurmaw lil klijent mhux professjonali b'kull diffikultà materjali rilevanti għat-twettiq tajjeb ta' ordnijiet hekk kif ikunu konxji mid-diffikultà.
2. Meta ditta tal-investment tkun responsabbli biex tikkontrolla jew tirranġa r-regolament ta' ordni eżegwita, għandha tiehu l-passi raġonevoli kollha biex tiżgura li kull strument finanzjarju tal-klijent jew kull fond tal-klijent riċevut b'regolament ta' dik l-ordni eżegwita jkunu trasferiti minnufih u kif suppost għall-kont tal-klijent xieraq.
3. Ditta tal-investment ma għandhiex tagħmel użu hażin minn informazzjoni li tirrelata għal ordnijiet tal-klijenti pendenti, u għandha tiehu l-passi raġonevoli kollha biex tipprevjeni l-użu hażin ta' din l-informazzjoni mill-persuni rilevanti tagħha.

Artikolu 68

L-aggregazzjoni u l-allokazzjoni tal-ordnijiet

(L-Artikoli 28(1) u 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment ma għandhomx iwettqu ordni ta' klijent jew tranżazzjoni għan-nom proprju f'aggregazzjoni ma' klijent ieħor sakemm ma jkunux ġew issodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) ma għandux ikun possibbli li l-aggregazzjoni ta' ordnijiet u tranżazzjonijiet taħdem b'mod ġenerali għall-iżvantaġġ ta' xi klijent li l-ordni tiegħu għandha tkun aggregata;
 - (b) għandu jkun żvelat lil kull klijent li l-ordni tiegħu għandha tkun aggregata, li l-aggregazzjoni tista' taħdem għall-iżvantaġġ tiegħu fir-rigward ta' ordni partikolari;
 - (c) għandha tkun stabbilita u implimentata b'mod effettiv politika ta' allokazzjoni ta' ordnijiet, li tipprovdi għall-allokazzjoni ġusta ta' ordnijiet u tranżazzjonijiet aggregati, inkluż kif il-volum u l-prezz ta' ordnijiet jiddeterminaw allokazzjonijiet u t-trattament ta' eżekuzzjonijiet parzjali.
2. Fejn ditta tal-investment taggrega ordni ma' ordni ta' klijent wiehed jew iżjed u l-ordni aggregata tkun parzjalment eżegwita, il-kummerċ relatat ikun allokati skont il-politika ta' allokazzjoni tal-ordnijiet tagħha.

Artikolu 69

Aggregazzjoni u allokazzjoni ta' tranżazzjonijiet għan-nom proprju

(L-Artikoli 28(1) u 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investment li aggregaw tranżazzjonijiet għan-nom proprju ma' ordni ta' klijent wiehed jew iżjed ma jallokawx il-kummerċ relatat b'mod li jkun ta' hsara għal klijent.
 2. Fejn ditta tal-investment taggrega ordni ta' klijent ma' tranżazzjoni għan-nom proprju u l-ordni aggregata tkun parzjalment eżegwita, għandha talloka l-kummerċ relatat lill-klijent qabel il-kumpanija.
- Fejn ditta tal-investment tkun tista' turi fuq bażi raġonevoli li mingħajr il-kombinament ma kinitx tkun tista' twettaq l-ordni fuq termini daqshekk vantaġġużi, jew għal kollox, tista' talloka t-tranżazzjoni għan-nom proprju b'mod proporzjonali, skont il-politika ta' assenzjazzjoni ta' ordnijiet tagħha msemmija fl-Artikolu 68(1)(c).
3. Bħala parti mill-politika għall-assenzjazzjoni ta' ordnijiet imsemmija fl-Artikolu 68(1)(c), id-ditti tal-investment għandhom idahhlu fis-sehh proċeduri maħsuba biex jipprevjenu r-riallokazzjoni, b'mod li hu ta' hsara għall-klijent, ta' tranżazzjonijiet għan-nom proprju li jkun eżegwit f'kombinament ma' ordnijiet tal-klijenti.

Artikolu 70

Eżekuzzjoni fil-pront, ġusta u bil-heffa tal-ordnijiet tal-klijenti u l-pubblikazzjoni ta' ordnijiet tal-limitu tal-klijent mhux eżegwiti għal ishma nnegożjati f'ċentru tan-negożjar

(L-Artikolu 28 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Ordni tal-limitu tal-klijent fir-rigward ta' ishma ammessi għall-kummerċ f'suq regolat jew innegożjati f'ċentru tan-negożjar li ma ġewx eżegwiti f'kundizzjonijiet prevalenti tas-suq kif imsemmija fl-Artikolu 28(2) tad-Direttiva 2014/65/UE għandhom ikunu meqjusin disponibbli għall-pubbliku meta d-ditta tal-investment tkun ipprezentat l-ordni għall-eżekuzzjoni lil suq regolat jew MTF jew l-ordni tkun giet ippubblikata minn fornitur tas-servizzi ta' rapportar ta' data li jkun jinstab fi Stat Membru wiehed u li tista' tiġi faċilment eżegwita malli l-kundizzjonijiet tas-suq ikunu jippermettu dan.
2. Swieq regolati u MTFs għandhom ikunu prijoritizzati skont il-politika ta' eżekuzzjoni tad-ditta sabiex tiġi żgurata eżekuzzjoni malli l-kundizzjonijiet tas-suq ikunu jippermettu dan.

TAQSIMA 7

Kontropartijiet eliġibbli

Artikolu 71

Kontropartijiet eliġibbli

(L-Artikolu 30 tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Minbarra l-kategoriji li huma stabbiliti b'mod esplicitu fl-Artikolu 30(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, l-Istati Membri jistgħu jirrikonoxxu bħala kontroparti eliġibbli skont l-Artikolu 30(2) ta' dik id-Direttiva, imprima li taqa' fil-kategorija ta' klijenti li għandhom jitqiesu bħala klijenti professjonali skont il-paragrafi 1, 2 u 3 tat-Taqsima I tal-Anness II ta' dik id-Direttiva.
2. Meta, skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 30(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, kontroparti eliġibbli titlob trattament bħala klijent li n-negozju tiegħu ma' ditta tal-investment hu soġġett għall-Artikoli 24, 25, 27 u 28 ta' dik id-Direttiva, it-talba għandha ssir bil-miktub, u għandha tinkludi jekk it-trattament bħala klijent mhux professjonali u klijent professjonali jirreferi għal servizz tal-investment jew tranżazzjoni waħda jew aktar, jew tip ta' tranżazzjoni jew prodott wieħed jew aktar.
3. Fejn kontroparti eliġibbli titlob trattament bħala klijent li n-negozju tiegħu ma' ditta tal-investment hu soġġett għall-Artikoli 24, 25, 27 u 28 tad-Direttiva 2014/65/UE, iżda ma titlobx esplicitament trattament bħala klijent mhux professjonali, id-ditta għandha titratta lil dik il-kontroparti eliġibbli bħala klijent professjonali.
4. Fejn il-kontroparti eliġibbli titlob b'mod esplicitu trattament bħala klijent mhux professjonali, id-ditta tal-investment għandha titratta l-kontroparti eliġibbli bħala klijent mhux professjonali, fejn tapplika d-dispożizzjonijiet fir-rigward ta' talbiet ta' trattament mhux professjonali speċifikati fit-tieni, fit-tielet u fir-raba' subparagrafi tat-Taqsima I tal-Anness II tad-Direttiva 2014/65/UE.
5. Fejn klijent jitlob li jkun ittrattat bħala kontroparti eliġibbli, skont l-Artikolu 30(3) tad-Direttiva 2014/65/UE, għandha tiġi segwita l-proċedura li ġejja:
 - (a) id-ditta tal-investment għandha tipprovdi lill-klijent bi twissija ċara bil-miktub tal-konsegwenzi ta' talba bħal din għall-klijent, inkluż il-protezzjonijiet li jistgħu jtilfu;
 - (b) il-klijent għandu jikkonferma bil-miktub it-talba sabiex ikun ittrattat bħala kontroparti eliġibbli jew b'mod ġenerali jew fir-rigward ta' servizz tal-investment wieħed jew aktar jew tranżazzjoni jew tip ta' tranżazzjoni jew prodott u li huwa konxju mill-konsegwenzi tal-protezzjoni li jista' jitlef bħala riżultat ta' talba bħal din.

TAQSIMA 8

Iż-żamma tar-rekords

Artikolu 72

Iż-żamma tar-rekords

(L-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Ir-rekords għandhom jinżammu f'mezz li jippermetti l-hażna ta' informazzjoni b'mod aċċessibbli għal referenza fil-ġejjieni mill-awtorità kompetenti, u f'dik il-forma u b'tali mod li jkunu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) l-awtorità kompetenti għandha tkun kapaċi taċċesshom malajr u tikkostitwixxi mill-ġdid kull stadju prinċipali tal-ipproċessar ta' kull tranżazzjoni;
 - (b) għandu jkun possibbli li xi korrezzjonijiet jew emendi oħra, u l-kontenut tar-rekords qabel dawn il-korrezzjonijiet jew emendi, ikunu aċċertati faċilment;
 - (c) ma għandux ikun possibbli li r-rekords ikunu jistgħu jiġu mmanipulati jew mibdula b'xi mod ieħor;
 - (d) tippermetti użu bl-IT jew kull użu effiċjenti ieħor meta l-analiżi tad-data ma tistax titwettag faċilment minhabba l-volum u n-natura tad-data; u
 - (e) l-arrangamenti tad-ditta huma konformi mar-rekwiżiti taż-żamma tar-rekords irrispettivament mit-teknoloġija użata.

2. Id-ditti tal-investiment għandhom tal-anqas iżommu r-rekords imsemmija fl-Anness I ta' dan ir-Regolament skont in-natura tal-attivitajiet tagħhom.

Il-lista tar-rekords imsemmija fl-Anness I ta' dan ir-Regolament hija minghajr preġudizzju għal kwalunkwe obbligu taż-żamma tar-rekords li jirriżulta minn leġiżlazzjoni oħra.

3. Id-ditti tal-investiment għandhom iżommu wkoll rekords ta' kull politika u proċedura li huma mitluba jżommu skont id-Direttiva 2014/65/UE, ir-Regolament (UE) Nru 600/2014, id-Direttiva 2014/57/UE u r-Regolament (UE) Nru 596/2014 u l-miżuri ta' implimentazzjoni rispettivi bil-miktub.

L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jitolbu lid-ditti tal-investiment sabiex iżommu rekords addizzjonali għal-lista msemmija fl-Anness I ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 73

Iż-żamma tar-rekords ta' drittijiet u obbligi tad-ditta tal-investiment u l-klijent

(L-Artikolu 25(5) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ir-rekords li jstabbilixxu d-drittijiet u l-obbligi rispettivi tad-ditta tal-investiment u l-klijent taht ftehim biex ikunu pprovduti servizzi, jew it-termini skont liema l-kumpanija tipprovi servizzi lill-klijent, għandhom jinżammu għal mill-inqas it-tul taż-żmien tar-relazzjoni mal-klijent.

Artikolu 74

Iż-żamma tar-rekords tal-ordnijiet tal-klijenti u deċiżjoni biex isir in-negozju

(L-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Ditta tal-investiment għandha, fir-rigward ta' kull ordni inizjali riċevuta minn klijent u fir-rigward ta' kull deċiżjoni inizjali biex isir in-negozju, tirreġistra minnufih u żżomm għad-dispożizzjoni tal-awtorità kompetenti mill-anqas id-dettalji stabbiliti fit-Taqsima 1 tal-Anness IV ta' dan ir-Regolament sal-limitu li huma applikabbli għall-ordni jew għad-deċiżjoni biex isir in-negozju inkwistjoni.

Fejn id-dettalji stabbiliti f-Taqsima 1 tal-Anness IV ta' dan ir-Regolament huma wkoll preskritti taht l-Artikoli 25 u 26 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014, dawn id-dettalji għandhom jinżammu b'mod konsistenti u skont l-istess standards preskritti taht l-Artikoli 25 u 26 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014.

Artikolu 75

Iż-żamma tar-rekords ta' transazzjonijiet u pproċessar tal-ordnijiet

(L-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2014/65/UE)

Id-ditti tal-investiment għandhom, minnufih wara li jirċievu ordni tal-klijent jew wara li jiehdu deċiżjoni biex isir in-negozju sal-limitu li huma applikabbli għall-ordni jew deċiżjoni biex isir in-negozju inkwistjoni, jirreġistraw u jżommu għad-dispożizzjoni tal-awtorità kompetenti tal-anqas id-dettalji stabbiliti f-Taqsima 2 tal-Anness IV.

Fejn id-dettalji stabbiliti f-Taqsima 2 tal-Anness IV huma wkoll preskritti taht l-Artikoli 25 u 26 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014, dawn għandhom jinżammu b'mod konsistenti u skont l-istess standards preskritti taht l-Artikoli 25 u 26 tar-Regolament (UE) Nu 600/2014.

Artikolu 76

Reġistrazzjoni ta' konverżazzjonijiet fuq it-telefon jew ta' komunikazzjonijiet elettronici

(L-Artikolu 16(7) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Id-ditti tal-investiment għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu politika effettiva ta' reġistrazzjoni ta' konverżazzjonijiet fuq it-telefon jew ta' komunikazzjonijiet elettronici, stabbilita bil-miktub u adatta għad-daqs u għall-organizzazzjoni tad-ditta u għan-natura, l-iskala u l-kumplessità tan-negozju tagħha. Il-politika għandha tinkludi l-kontenut li ġej:

(a) l-identifikazzjoni tal-konverżazzjonijiet fuq it-telefon jew ta' komunikazzjonijiet elettronici, inkluż konversazzjonijiet fuq it-telefon jew komunikazzjonijiet elettronici interni rilevanti, li huma soġġetti għar-rekwiżiti tar-reġistrazzjoni skont l-Artikolu 16(7) tad-Direttiva 2014/65/UE; u

(b) l-ispeċifikazzjoni tal-proċeduri li għandhom jiġu segwiti u l-miżuri li għandhom jiġu adottati sabiex jiżguraw il-konformità tad-ditta mat-tielet u t-tmien subparagrafi tal-Artikolu 16(7) tad-Direttiva 2014/65/UE fejn jinqalgħu ċirkostanzi eċċezzjonali u d-ditta mhijiex kapaċi tirrekordja l-konverżazzjoni/komunikazzjoni fuq l-apparati mahruġa, aċċettati u permessi mid-ditta. Evidenzi ta' ċirkostanzi bħal dawn għandhom jinżammu u għandhom ikunu aċċessibbli għall-awtoritajiet kompetenti.

2. Id-ditti tal-investiment għandhom jiżguraw li l-korp maniġerjali għandu sorveljanza u kontroll effikaċi tal-politiki u l-proċeduri fir-rigward tar-reġistrazzjoni mid-ditta ta' konverżazzjonijiet fuq it-telefon jew ta' komunikazzjonijiet elettronici.

3. Id-ditti tal-investiment għandhom jiżguraw li l-arranġamenti jkunu konformi mar-rekwiżiti tar-reġistrazzjoni huma newtrali fit-teknoloġija. Id-ditti għandhom jevalwaw b'mod perijodiku l-effikaċja tal-politiki u l-proċeduri tad-ditta u għandhom jadottaw kull alternattiva jew miżuri addizzjonali u proċeduri bħal dawn kif inhu mehtieġ u xieraq. Mill-anqas, adozzjoni bħal din ta' miżuri alternattivi jew addizzjonali għandha ssehh meta mezz ġdid ta' komunikazzjoni huwa aċċettat jew permess għall-użu mid-ditta.

4. Id-ditti tal-investiment għandhom iżommu u jaġġornaw b'mod regolari rekord ta' daww l-individwi li għandhom apparati tad-ditta jew apparati privati li kienu approvati għall-użu mid-ditta.

5. Id-ditti tal-investiment għandhom jedukaw u jharrġu lill-impjegati fil-proċeduri li jirregolaw ir-rekwiżiti fl-Artikolu 16(7) tad-Direttiva 2014/65/UE.

6. Sabiex tissorvelja l-konformità mar-rekwiżiti tar-reġistrazzjoni u ż-żamma tar-rekords skont l-Artikolu 16(7) tad-Direttiva 2014/65/UE, id-ditti tal-investiment għandhom jissorveljaw b'mod perijodiku ir-rekords tat-tranżazzjonijiet u l-ordnijiet soġġetti għal daww ir-rekwiżit imkluz konverżazzjonijiet rilevanti. Sorveljanza bħal din għandha tkun abbażi tar-riskju u proporzjonata.

7. Id-ditti tal-investiment għandhom juru s-sorveljanza tal-politiki, il-proċeduri u l-ġestjoni tar-regoli tar-reġistrazzjoni lill-awtoritajiet kompetenti rilevanti fuq talba.

8. Qabel mad-ditti tal-investiment jipprovdu servizzi tal-investiment u attivitajiet fir-rigward tar-riċeviment, it-trażmissjoni u l-eżekuzzjoni tal-ordnijiet għal klijenti godda u eżistenti, id-ditti għandhom jinfurmaw lill-klijent b'dan li ġej:

(a) li l-konverżazzjonijiet u l-komunikazzjonijiet qegħdin jiġu rrekordjati; u

(b) li kopja tar-reġistrazzjoni ta' konverżazzjonijiet bħal dawn mal-klijent u l-komunikazzjonijiet mal-klijent ser ikunu disponibbli fuq talba għal perijodu ta' hames (5) snin u, fejn mitlub mill-awtorità kompetenti, għal perijodu sa seba' snin.

L-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu għandha tkun ippreżentata fl-istess lingwa(i) bħal dik/daww użata/ użati sabiex tipprovdi/jipprovdu servizzi tal-investiment lill-klijenti.

9. Id-ditti tal-investiment għandhom jirrekordjaw f'mezz permanenti l-informazzjoni rilevanti kollha fir-rigward tal-konverżazzjonijiet wiċċ imb'wiċċ mal-klijenti. Din l-informazzjoni għandha tinkludi tal-anqas dan li ġej:

(a) id-data u l-hin tal-laqqgħat,

(b) il-post tal-laqqgħat;

(c) l-identità ta' daww li jattendu;

(d) l-inizjatur tal-laqqgħat; u

(e) informazzjoni rilevanti dwar l-ordni tal-klijent imkluz il-prezz, volum, tip ta' ordni u meta ser tintbagħat jew tiġi eżegwita.

10. Ir-rekords għandhom jinżammu f'mezz permanenti, li jippermettilhom li jerġgħu jinstemgħu jew jiġu kkuppjati u għandhom jinżammu f'format li ma jippermettix li r-rekord originali jinbidel jew jithassar.

Ir-rekords għandhom jinżammu f'mezz sabiex ikunu aċċessibbli u disponibbli faċilment lill-klijenti fuq talba.

Id-ditti għandhom jiżguraw il-kwalità, il-preċiżjoni u t-tlestija tar-rekords ta' kull reġistrazzjoni tat-telefon u ta' komunikazzjonijiet elettronici.

11. Il-perijodu ta' żmien għaž-żamma ta' rekord għandu jibda fid-data meta jinholoq ir-rekord.

TAQSIMA 9

Swieq tat-tkabbir SME

Artikolu 77

Kwalifika bhala SME

(L-Artikolu 4(1)(13) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Emittent li l-ishma tiegħu ġew ammessi għan-negozjar għal anqas minn tliet snin għandu jitqies bhala SME għall-finijiet tal-punt (a) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE fejn il-kapitalizzazzjoni tas-suq tiegħu hija taht EUR 200 miljun abbażi ta' xi wħud minn dawn li ġejjin:

- (a) il-prezz tal-gheluq tal-ishma tal-ewwel jum tan-negozjar, jekk l-ishma tiegħu ġew ammessi għan-negozjar għal anqas minn sena;
- (b) l-aħħar prezz tal-gheluq tal-ishma tal-ewwel sena tan-negozjar, jekk l-ishma tiegħu ġew ammessi għan-negozjar għal aktar minn sena imma inqas minn sentejn;
- (c) il-medja tal-aħħar prezzijiet tal-gheluq tal-ishma ta' kull wahda mill-ewwel sentejn tan-negozjar, jekk l-ishma tiegħu ġew ammessi għan-negozjar għal aktar minn sentejn imma anqas minn tliet snin;

2. Emittent li ma għandux strument ta' ekwità nnegozjat fi kwalunkwe centru tan-negozjar jitqies li huwa SME għall-finijiet tal-Artikolu 4(1)(13) tad-Direttiva 2014/65/UE jekk, skont l-aħħar kontijiet annwali jew konsolidati tiegħu jissodisfa mill-inqas tnejn mit-tliet kriterji li ġejjin: numru medju ta' impjegati matul is-sena finanzjarja ta' inqas minn 250 ruh, karta tal-bilanċ li ma taqbiżx EUR 43 000 000 u fatturat annwali nett ta' mhux aktar minn EUR 50 000 000.

Artikolu 78

Reġistrazzjoni bhala suq ta' tkabbir tal-SME

(L-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Meta tiddetermina jekk mill-anqas 50 % tal-emittenti ammessi għan-negozjar f'MTF huma SMEs għall-finijiet ta' reġistrazzjoni bhala suq ta' tkabbir SME skont il-punt (a) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tal-operatur tal-MTF għandha tikkalkula l-proporzjon medju tal-SMEs fuq in-numru totali ta' emittenti li l-istrumenti finanzjarji tagħhom huma ammessi għan-negozjar f'dak is-suq. Il-proporzjon medju għandu jiġi kkalkolat fil-31 ta' Diċembru tas-sena kalendarja ta' qabel bhala l-medja tat-tna-x-il proporzjon tat-tmiem tax-xahar ta' dik is-sena kalendarja.

Mingħajr preġudizzju għall-kundizzjonijiet l-oħrajn għar-reġistrazzjoni speċifikati fil-punti (b) sa (g) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE, l-awtorità kompetenti għandha tirreġistra applikant mingħajr storja ta' operat minn qabel bhala suq ta' tkabbir tal-SME u, wara li jgħaddu tliet snin kalendarji, għandha tivverifika li hija konformi mal-proporzjon minimu ta' SMEs, kif iddeterminat skont l-ewwel subparagrafu.

2. Fir-rigward tal-kriterji stabbiliti fil-punti (b), (c), (d) u (f) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tal-operatur tal-MTF ma għandhiex tirreġistra l-MTF bhala suq ta' tkabbir tal-SME sakemm ma tissodisfax li l-MTF:

- (a) stabbilixxiet u tapplika r-regoli li jipprovdu għal kriterji oġġettivi u trasparenti għall-ammissjoni għan-negozjar ta' emittenti fiċ-ċentru tagħha stess
- (b) għandha mudell ta' operat li huwa adegwat għall-prestazzjoni tal-funzjonijiet tagħha u tiżgura l-manteniment ta' negozjar gust u ordnat fl-istrumenti finanzjarji ammessi għan-negozjar fiċ-ċentru tagħha
- (c) stabbilixxiet u tapplika regoli li jehtiegu emittent li jfittex ammissjoni tal-istrumenti finanzjarji tiegħu għan-negozjar fl-MTF, sabiex jippubblika, f'każijiet fejn id-Direttiva 2003/71/KE ma tapplikax, dokument adegwat ta' ammissjoni, imfassal taht ir-responsabilità tal-emittent u li jistqarr b'mod ċar jekk ġiex approvat jew rivedut jew le u minn min
- (d) stabbilixxiet u tapplika regoli li jiddefinixxu l-kontenut minimu tad-dokument ta' ammissjoni msemmija taht il-punt (c), b'tali mod li tkun ipprovduta biżżejjed informazzjoni lill-investituri li tippermettilhom jagħmlu valutazzjoni informata tal-pożizzjoni finanzjarja u l-prospetti tal-emittent, u d-drittijiet annessi ma' dawn it-titoli

- (e) tehtieg l-emittent sabiex jistqarr, fid-dokument ta' ammissjoni msemmi taht il-punt (c), jekk, fl-opinjoni taghha, il-kapital ta' hidma taghha huwiex bizzejjed jew le ghar-rekwiziti prezenti taghha jew, jekk le, kif tippromponi li ttipprovdi il-kapital ta' hidma addizzjonali mehtieg
- (f) ghamlet arrangamenti ghad-dokument ta' ammissjoni msemmi taht il-punt (c) sabiex ikun soggett ghal revizjoni adegwata dwar it-tlestija, il-konsistenza u s-shuhija taghha
- (g) tehtieg li l-emittenti li t-titoli taghhom huma nnegozjati fic-centru taghha sabiex jippubblikaw rapporti finanzjarji annwali fi zmien 6 xhur wara t-tmiem ta' kull sena finanzjarja, u rapporti finanzjarji ta' nofs is-sena fi zmien 4 xhur wara t-tmiem tal-ewwel 6 xhur ta' kull sena finanzjarja;
- (h) tizgura t-tixrid ta' prospetti mfassla lill-pubbliku skont id-Direttiva 2003/71/KE, dokumenti ta' ammissjoni msemmija taht il-punt(c), rapporti finanzjarji msemmija taht il-punt (g) u informazzjoni definita fl-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) Nru 596/2014 zvelati pubblikament mill-emittenti li t-titoli taghhom huma nnegozjati fic-centru taghha, billi tippubblikahom fis-sit elettroniku taghha, jew ttipprovdi link diretta fuqha ghall-pagna tas-sit elettroniku tal-emittenti fejn dokumenti, rapporti u informazzjoni bhal dawn huma ppubblikati;
- (i) tizgura li l-informazzjoni regolatorja msemmija taht il-punt(h) u links diretti jibqghu disponibbli fis-sit elettroniku taghha ghal perjodu ta' mill-anqas hames (5) snin.

Artikolu 79

Deregistrazzjoni bhala suq ta' tkabbir SME

(L-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Fir-rigward tal-proporzjon ta' SMEs, u minghajr preġudizzju ghall-kundizzjonijiet l-ohrajn speċifikati fil-punti (b) sa (g) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE u fl-Artikolu 78(2) ta' dan ir-Regolament, suq ta' tkabbir tal-SME ghandu jkun deregistrat biss mill-awtorita kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju fejn il-proporzjon ta' SMEs, kif iddeterminat skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 78(1) ta' dan ir-Regolament, jaqa' taht 50 % ghal tliet snin kalendarji konsekuttivi.
2. Fir-rigward tal-kundizzjonijiet speċifikati fil-punti (b) sa (g) tal-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE u fl-Artikolu 78(2) ta' dan ir-Regolament, l-operatur ta' suq ta' tkabbir tal-SME ghandu jkun deregistrat mill-awtorita kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju fejn kundizzjonijiet bhal dawn mhumix sodisfatti aktar.

KAPITOLU IV

OBBLIGI TA' THADDIM GHAL CENTRI TA' NEGOZJAR

Artikolu 80

Ċirkostanzi li jikkostitwixxu hsara sinifikanti lill-interessi tal-investituri u l-funzjonament ordnat tas-suq

(L-Artikolu 32(1), 32(2), 52(1) u 52(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Ghall-finijiet tal-Artikoli 32(1) 32(2) 52(1) u 52(2) tad-Direttiva 2014/65/UE, sospensjoni jew tnehhija ta' strument finanzjarju min-negozjar ghandhom jitqiesu bhala li probabbli jikkawżaw dannu sinifikanti ghall-interessi tal-investituri jew il-funzjonament ordnat tas-suq ghallinqas fic-ċirkostanzi li gejjin:
 - (a) fejn joholqu riskju sistemiku li jimmina l-istabbilita finanzjarja, bhal fejn tezisti l-htiega sabiex titnaqqas pozizzjoni dominanti tas-suq, jew fejn l-obbligi ta' saldu ma jigux issodisfati f'volum sinifikanti.
 - (b) fejn il-kontinwazzjoni tan-negozjar fuq is-suq hija mehtiega sabiex jitwettqu funzjonijiet ta' gestjoni tar-riskju kritici wara n-negozjar fejn hemm bzonn tal-likwidazzjoni tal-istrumenti finanzjarji minhabba l-inadempjenza ta' membru tal-ikklijar taht il-proceduri tal-inadempjenza ta' CCP u CCP tkun espota ghal riskji inaccettabbli bhala rizultat tal-inabilita li jiggu kkalkolati r-rekwiziti tal-margini.
 - (c) fejn il-vijabilita finanzjarja tal-emittent tkun mhedda, bhal fil-każ fejn huwa jkun involut fi tranzazzjoni korporattiva jew f'zidiet tal-kapital.

2. Bil-ghan li jiġi stabbilit jekk sospensjoni jew tnehhija hijiex probabbli li tikkawża dannu sinifikanti għall-interessi tal-investituri jew il-funzjonament ordnat tas-suq fi kwalunkwe każ partikolari, l-awtorità kompetenti nazzjonali, operatur fis-suq li jopera suq regolat jew ditta ta' investiment jew operatur tas-suq li għandu MTF jew OTF għandhom iqisu l-fatturi rilevanti kollha, inkluż:

- (a) ir-rilevanza tas-suq f'termini ta' likwidità fejn il-konsegwenzi tal-azzjonijiet x'aktarx li jkunu aktar sinifikanti fejn daww is-swieq huma aktar rilevanti f'termini ta' likwidità milli fi swieq oħrajn;
- (b) in-natura tal-azzjoni prevista fejn l-azzjonijiet b'impatt sostnut jew dewwiemi fuq il-hila tal-investituri sabiex jinnegozjaw strument finanzjarju fuq iċ-ċentri tan-negozjar, bħal tnehhijiet, x'aktarx li ser ikollhom impatt akbar fuq l-investituri milli azzjonijiet oħrajn;
- (c) l-effetti mnissla minn sospensjoni jew tnehhija ta' derivattivi, indicijiet jew valutazzjonijiet komparattivi relatati biżżejjed li għalihom l-istrument imnehi jew sospiż iservi bħala bażi jew kostitwent;
- (d) l-effetti ta' sospensjoni fuq l-interessi tal-utenti aħharin tas-suq li mhumieks kontropartijiet finanzjarji, bħal entitajiet li jinnegozjaw fi strumenti finanzjarji għall-ihhegġjar tar-riskji kummerċjali.

3. Il-fatturi stabbiliti fil-paragrafu 2 għandhom jitqiesu wkoll fejn awtorità kompetenti nazzjonali, operatur tas-suq li jopera suq regolat jew ditta ta' investiment jew operatur tas-suq li għandu MTF jew OTF tiddeċiedi li ma tissospendix jew tnehi strumenti finanzjarji abbażi ta' ċirkostanzi mhux koperti mil-lista tal-paragrafu 1.

Artikolu 81

Ċirkostanzi fejn jistgħu jkunu prezunti ksur sinifikanti tar-regoli ta' ċentru tan-negozjar jew kundizzjonijiet diżordinati tan-negozjar jew taqlibiet fis-sistema fir-rigward ta' strument finanzjarju

(L-Artikoli 31(2) u 54(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Meta ssir valutazzjoni ta' jekk ir-reqwiżit sabiex jinfurmaw minnufih lill-awtoritajiet kompetenti tagħhom dwar ksur sinifikanti tar-regoli ta' ċentru tan-negozjar tagħhom jew kundizzjonijiet diżordinati tan-negozjar jew taqlibiet fis-sistema fir-rigward ta' strument finanzjarju japplikax, l-operaturi ta' ċentri tan-negozjar għandhom iqisu s-sinjali elenkati fit-Taqsima A tal-Anness III ta' dan ir-Regolament.

2. L-informazzjoni ser tkun meħtieġa biss f'każijiet ta' avvenimenti sinifikanti li għandhom il-potenzjali li jipperikolaw ir-rwol u l-funzjoni ta' ċentri tan-negozjar bħala parti minn infrastruttura tas-suq finanzjarju.

Artikolu 82

Ċirkostanzi fejn tista' tiġi prezunta mgħiba li tindika l-kondotta li hija pprojbita taħt ir-Regolament (UE) Nru 596/2014

(L-Artikoli 31(2) u 54(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Meta jivvalutaw jekk ir-reqwiżit sabiex jinfurmaw minnufih l-awtoritajiet kompetenti tagħhom dwar il-kondotta li tista' tindika mgħiba li hija pprojbita taħt ir-Regolament (UE) Nru 596/2014 japplikax, l-operaturi ta' ċentri tan-negozjar għandhom iqisu s-sinjali elenkati fit-Taqsima B tal-Anness III ta' dan ir-Regolament.

2. L-operatur ta' ċentru tan-negozjar wiehed jew aktar fejn strument finanzjarju u/jew strument finanzjarju relatat huma nnegozjati għandu japplika approċċ proporzjonat u għandu jeżerċita l-gudizzju fuq is-sinjali attivati, inkluż sinjali rilevanti mhux speċifikament inklużi fit-Taqsima B tal-Anness III ta' dan ir-Regolament, qabel ma jinforma lill-awtorità kompetenti nazzjonali rilevanti, filwaqt li jqis dan li ġej:

- (a) id-devjazzjonijiet mill-mudell tan-negozjar tas-soltu tal-istrumenti finanzjarji ammessi għan-negozjar jew negozjati fuq iċ-ċentru tan-negozjar tiegħu; u
- (b) l-informazzjoni disponibbli jew aċċessibbli għall-operatur, kemm jekk din tkun interna bħala parti mill-operazzjonijiet ta' ċentru tan-negozjar jew disponibbli b'mod pubbliku,

3. L-operatur ta' ċentru tan-negozjar wiehed jew aktar għandu jqis imġibiet front running, li jikkonsistu f'membri tas-suq jew parteċipant jinnegozjaw, għalihom stess, qabel il-klijent tagħhom, u għal dak il-ghan għandu juża d-data mill-ktieb tal-ordnijiet mehtieġa sabiex tkun irregistrata miċ-ċentru tan-negozjar skont l-Artikolu 25 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014, b'mod partikolari dawk relatati mal-mod kif il-membri jew il-partiċipant iwettaq l-attività tan-negozjar tiegħu.

KAPITOLU V

RAPPURTAĠĠ DWAR IL-POŻIZZJONI F'DERIVATTIVI TA' KOMODITÀ

Artikolu 83

Rappurtaġġ dwar il-pożizzjoni

(L-Artikolu 58(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-ghan tar-rapporti ta' kull ġimgha msemmija fl-Art 58(1)a tad-Direttiva 2014/65/UE, l-obbligu għal ċentru tan-negozjar li jagħmel rapport bħal dan pubbliku għandu japplika meta t-tnejn miż-żewġ valutazzjonijiet ta' referenza li ġejjin jiġu ssodisfati:

- (a) 20 detentur ta' pożizzjoni miftuħa jeżistu f'kuntratt partikolari f'ċentru tan-negozjar partikolari; u
- (b) l-ammont assolut tal-volum gross twil jew qasir tat-total ta' interess miftuħ, espress fin-numru ta' lottijiet tad-derivattiv ta' komodità rilevanti, jaqbeż livell ta' erba' darbiet il-provvista li titwassal fl-istess derivattiv ta' komodità, espress f'numru ta' lottijiet.

Fejn id-derivattiv ta' komodità ma għandux ass sottostanti li jitwassal b'mod fiżiku u għal kwoti tal-emissjonijiet u derivattivi tiegħu, il-punt (b) ma għandux japplika.

2. Il-limitu stabbilit fil-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu japplika bħala aggregat abbażi tal-kategoriji kollha ta' persuni irrispettivament min-numri ta' detenturi ta' pożizzjoni f'kull kategorija partikolari ta' persuni.

3. Għall-kuntratti fejn hemm inqas minn ħames (5) detenturi ta' pożizzjoni attivi f'kategorija ta' persuni partikolari, in-numru ta' detenturi ta' pożizzjoni f'dik il-kategorija ma għandux jiġi ppubblikat.

4. Għall-kuntratti li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1 għall-ewwel darba, iċ-ċentri tan-negozjar għandhom jippubblikaw ir-rapport ta' kull ġimgha tal-kuntratti mill-aktar fis prattikabbli, u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn 3 ġimghat mid-data li fiha l-limiti huma l-ewwel attivati.

5. Fejn il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1 mhumix issodisfati aktar, iċ-ċentri tan-negozjar għandhom ikompli jippubblikaw ir-rapporti ta' kull ġimgha għal perjodu ta' tliet (3) xhur. L-obbligu tal-pubblikazzjoni tar-rapport ta' kull ġimgha ma japplikax aktar fejn il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1 ma ġewx issodisfati b'mod kontinwu meta jiskadi dak il-perjodu.

KAPITOLU VI

OBBLIGI TAL-GHOTI TA' DATA GĦAL FORNITURI TAS-SERVIZZ TA' RAPPURTAĠĠ TA' DATA

Artikolu 84

Obbligu li tiġi pprovduta data tas-suq fuq bażi kummerċjali raġonevoli

(L-Artikolu 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għall-finijiet li d-data tas-suq li fiha l-informazzjoni stabbilita fl-Artikoli 6, 20 u 21 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 tkun disponibbli għall-pubbliku fuq bażi kummerċjali raġonevoli skont l-Artikoli 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE, arrangamenti ta' pubblikazzjoni approvati (APAs) u fornituri ta' tejs ikkonsolidati (CTPs) għandhom ikunu konformi mal-obbligi stabbiliti fl-Artikoli 85 sa 89.

2. L-Artikoli 85, 86(2), 87, 88(2) u 89 ma għandhomx japplikaw għall-APAs jew is-CTPs li jagħmlu d-data tas-suq disponibbli għall-pubbliku mingħajr hlas.

*Artikolu 85***Ghoti tad-data tas-suq abbażi tal-kost**

(L-Artikolu 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Il-kost tad-data tas-suq għandu jkun ibbażat fuq il-kost tal-produzzjoni u t-tixrid ta' data bħal din u jista' jinkludi marġini raġonevoli.
2. Il-kostijiet tal-produzzjoni u t-tixrid ta' data tas-suq jistgħu jinkludu sehem xieraq tal-kostijiet konġunti għal servizz ieħor ipprovdut mill-APAs u s-CTPs.

*Artikolu 86***Obbligu li tiġi pprovduta data tas-suq fuq bażi mhux diskriminatorja**

(L-Artikolu 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. L-APAs u s-CTPs għandhom jagħmlu d-data tas-suq disponibbli bl-istess prezz u bl-istess termini u kundizzjonijiet lill-konsumaturi kollha li jaqgħu fi hdan l-istess kategorija skont il-kriterji objettivi ppubblikati.
2. Kwalunkwe differenzjal fil-prezzijiet imposti fuq kategoriji differenti ta' konsumaturi għandu jkun proporzjonat għall-valur li d-data tas-suq tirrappreżenta lil dawk il-konsumaturi, filwaqt li jitqies:
 - (a) il-kamp tal-applikazzjoni u l-iskala tad-data tas-suq inkluż in-numru ta' strumenti finanzjarji koperti u l-volum tan-negożjar;
 - (b) l-użu tad-data tas-suq magħmul mill-konsumatur, inkluż jekk hijiex użata għall-attivitàjiet tan-negożjar tal-konsumatur stess, għal bejgħ mill-gdid jew għal aggregazzjoni tad-data.
3. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, l-APAs u s-CTPs għandu jkollhom kapaċitajiet skalabbli fis-sehh sabiex jiżguraw li l-konsumaturi jistgħu jiksibu aċċess f'waqtu għad-data tas-suq f'kull hin fuq bażi mhux diskriminatorja.

*Artikolu 87***Tariffi għal kull utent**

(L-Artikolu 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. L-APAs u s-CTPs għandhom jitolbu imposti fuq l-użu tad-data tas-suq abbażi tal-użu magħmul mid-data tas-suq minn utenti finali individwali ("fuq bażi għal kull utent"). L-APAs u s-CTPs għandu jkollhom arrangamenti fis-sehh sabiex jiżguraw li kull użu individwali tad-data tas-suq jintalab hlas għalih darba biss.
2. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1, l-APAs u s-CTPs jistgħu jiddeciedu li ma jagħmlux id-data tas-suq disponibbli fuq bażi għal kull utent fejn, talba għal hlas fuq bażi għal kull utent tkun sproorzjonata għall-ispiza li tagħmel id-data tas-suq disponibbli, fid-dawl tal-iskala u l-kamp tal-applikazzjoni tad-data tas-suq.
3. L-APAs u s-CTPs għandhom jipprovdu raġunijiet għar-rifjut li jagħmlu d-data tas-suq disponibbli fuq bażi għal kull utent u għandhom jipubblikaw dawk ir-raġunijiet fuq il-paġna elettronika tagħhom.

*Artikolu 88***Separazzjoni u diżaggregazzjoni tad-data tas-suq**

(L-Artikolu 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. L-APAs u s-CTPs għandhom jagħmlu d-data tas-suq disponibbli mingħajr ma tkun miġbura ma' servizzi ohra.

2. Il-prezzijiet għad-data tas-suq għandhom ikunu imposti abbażi tal-livell ta' diżaggregazzjoni tad-data tas-suq ipprovduta fl-Artikoli 12(1) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 kif speċifikat aktar fl-Artikoli tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2017/572 ⁽¹⁾.

Artikolu 89

Obbligu ta' trasparenza

(L-Artikolu 64(1) u 65(1) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. L-APAs u s-CTPs għandhom jiżvelaw u jagħmlu disponibbli b'mod faċli lill-pubbliku il-prezz u termini u kundizzjonijiet oħrajn għad-dispożizzjoni tad-data tas-suq b'mod li huma aċċessibbli b'mod faċli.
2. L-iżvelar għandu jinkludi dan li ġej:
 - (a) lista tal-prezzijiet attwali, inkluż l-informazzjoni li ġejja:
 - (i) tariffi għal kull wiri tal-utent;
 - (ii) tariffi mhux tal-wiri;
 - (iii) politiki ta' skont;
 - (iv) tariffi assoċjati ma' kundizzjonijiet tal-liċenzja;
 - (v) tariffi għal data tas-suq ta' qabel in-negozjar u wara n-negozjar;
 - (vi) tariffi għal subsettijiet oħrajn ta' informazzjoni, inkluż dawk meħtieġa skont l-istandards tekniċi regolatorji skont l-Artikolu 12(2) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014;
 - (vii) termini u kundizzjonijiet kuntrattwali oħrajn;
 - (b) żvelar bil-quddiem b'minimu ta' avvż ta' 90 jum dwar bidliet futuri fil-prezzijiet;
 - (c) informazzjoni dwar il-kontenut tad-data tas-suq inkluż l-informazzjoni li ġejja:
 - (i) in-numru ta' strumenti koperti;
 - (ii) il-fatturat totali ta' strumenti koperti;
 - (iii) il-proporzjon tad-data tas-suq ta' qabel in-negozjar u ta' wara n-negozjar;
 - (iv) informazzjoni fuq kwalunkwe data pprovduta flimkien mad-data tas-suq;
 - (v) id-data tal-aħħar adattament tat-tariffa tal-liċenzja għad-data tas-suq ipprovduta;
 - (d) dhul miksub minn meta d-data tas-suq hija magħmula disponibbli u l-proporzjon ta' dak id-dhul imqabbel mad-dhul totali tal-APA jew is-CTP;
 - (e) informazzjoni fuq kif il-prezz huwa mfassal, inkluż il-metodoloġiji tal-kontabbiltà tal-ispejjeż użati u informazzjoni dwar il-prinċipji speċifiċi skont liema huma allokat l-ispejjeż kongunti u varjabbli u huma mqassmin l-ispejjeż kongunti fissi, bejn il-produzzjoni u t-tixrid tad-data tas-suq u servizzi oħrajn ipprovduti mill-APAs u s-CTPs.

KAPITOLU VII

L-AWTORITAJIET KOMPETENTI U D-DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 90

Determinazzjoni tal-importanza sostanzjali tal-operazzjonijiet ta' ċentru tan-negozjar fi Stat Membru ospitanti

(L-Artikolu 79(2) tad-Direttiva 2014/65/UE)

1. Għandu jitqies li l-operazzjonijiet ta' suq irregolat fi Stat Membru ospitanti jkunu ta' importanza sostanzjali għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u għall-protezzjoni tal-investituri f'dak l-Istat ospitanti fejn jiġi ssodisfatt għallinqas wiehed mill-kriterji li ġejjin:
 - (a) l-Istat Membru ospitant kien preċedement l-Istat Membru tad-domicilju tas-suq regolat inkwistjoni;

⁽¹⁾ Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2017/572 tat-2 ta' Ġunju 2016 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-istandards tekniċi regolatorji dwar l-ispeċifikazzjoni tal-provvista ta' dejta ta' qabel u wara n-negozjar u l-livell ta' diżaggregazzjoni tad-dejta (ara paġna 142 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

- (b) is-suq regolat inkwistjoni akkwista permezz ta' fużjoni, akkwizizzjoni, jew kull forma oħra ta' trasferiment tan-negozju shih jew parti minnu ta' suq regolat li qabel kien imhaddem minn operatur tas-suq li kellu l-uffiċċju reġistrat jew uffiċċju prinċipali fl-Istat Membru ospitanti.
2. Għandu jitqies li l-operazzjonijiet ta' MTF jew OTF fi Stat Membru ospitanti jkunu ta' importanza sostanzjali għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u għall-protezzjoni ta' l-investituri f'dak l-Istat ospitanti fejn mill-anqas wiehed mill-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 1 jiġi sodisfatt fir-rigward ta' dik l-MTF jew l-OTF u mill-anqas jiġi sodisfatt wiehed mill-kriterji li ġejjin:
- (a) qabel ma wahda mis-sitwazzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 issehh fir-rigward tal-MTF jew l-OTF, iċ-ċentru tan-negozjar kellu sehem mis-suq ta' mill-anqas 10 % tan-negozjar f'termini tal-fatturat totali f'termini monetarji fin-negozjar fiċ-ċentru u negozjar ta' internalizzatur sistematiku fl-Istat Membru ospitanti f'mill-anqas klassi ta' assi soġġett għall-obbligi ta' trasparenza tar-Regolament (UE) Nru 600/2014;
- (b) l-MTF jew l-OTF huma rreġistrati bħala suq ta' tkabbir tal-SME.

KAPITOLU VIII

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 91

Dhul fis-sehh u applikazzjoni

Dan ir-Regolament jidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Ir-Regolament japplika mid-data li tidher l-ewwel fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 93(1) tad-Direttiva 2014/65/UE.

Dan ir-Regolament jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, il-25 ta' April 2016.

Għall-Kummissjoni

Il-President

Jean-Claude JUNKER

ANNEX I

Iż-żamma ta' rekords

Lista minima ta' rekords li jridu jinżammu minn ditti ta' investiment skont in-natura tal-attivitàjiet tagħhom

In-natura tal-obbligu	It-tip ta' reġistru	Sommarju tal-kontenut	Referenza leġislattiva
Valutazzjoni tal-klijent			
	Tagħrif lill-klijenti	Kontenut kif previst skont l-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikoli 39 sa 45 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 24(4) MIFID II L-Artikoli 39 sa 45 ta' dan ir-Regolament
	Ftehimiet tal-klijenti	Rekords kif previsti mill-Artikolu 25(5) tad-Direttiva 2014/65/UE	L-Artikolu 25(5) MIFID II L-Artikolu 53 ta' dan ir-Regolament
	Valutazzjoni tal-adattament u l-adeqwatezza	Kontenut kif previst fl-Artikolu 25(2) u 25(3) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikolu 50 ta' dan ir-Regolament	L-Artikoli 25(2) u 25(3) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikoli 35, 36 u 37 ta' dan ir-Regolament
Il-ġestjoni tal-ordnijiet			
	Ġestjoni tal-ordnijiet tal-klijenti — Tranzazzjonijiet aggregati	Ir-rekords kif previsti mill-Artikoli 63 sa 66 ta' dan ir-Regolament	L-Artikoli 24(1) u 28(1) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 63 sa 66 ta' dan ir-Regolament
	Aggregazzjoni u allokaz-zjoni ta' tranzazzjonijiet għan-nom proprju	Ir-rekords kif previsti mill-Artikolu 65 ta' dan ir-Regolament	L-Artikoli 28(1) u 24(1) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 65 ta' dan ir-Regolament
L-Ordnijiet tal-Klijenti u t-tranzazzjonijiet			
	Iż-żamma tar-rekords tal-ordnijiet tal-klijenti jew tad-deċiżjoni li jsir negozju	Ir-rekords kif previsti mill-Artikolu 69 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 69 ta' dan ir-Regolament
	Żamma ta' rekords tat-tranzazzjonijiet u l-ipproċessar ta' ordnijiet	Ir-rekords kif previsti mill-Artikolu 70 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikolu 70 ta' dan ir-Regolament
Rapportar lil klijenti			
	L-obbligu fir-rigward tas-servizzi pprovduti lill-klijenti	Kontenut kif previst fl-Artikoli 53 sa 58 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 24(1) u (6) u 25(1) u (6) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 53 sa 58 ta' dan ir-Regolament
Is-salvagwardja tal-assi tal-klijenti			
	Strumenti finanzjarji tal-klijenti miżmuma minn ditta ta' investiment	Ir-rekords kif previsti mill-Artikolu 16(8) tad-Direttiva 2014/65/UE u skont l-Artikolu 2 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593	L-Artikolu 16(8) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 2 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593

In-natura tal-obbligu	It-tip ta' registru	Sommarju tal-kontenut	Referenza leġislattiva
	Fondi miżmuma għall-klijenti minn ditta ta' investiment	Ir-rekords kif previsti mill-Artikolu 16(9) tad-Direttiva 2014/65/UE u skont l-Artikolu 2 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593	L-Artikolu 16(9) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 2 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593
	L-użu ta' strumenti finanzjarji tal-klijenti	Ir-rekords previsti fl-Artikolu 5 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593	L-Artikolu 16(8) sa (10) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 5 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593

Il-komunikazzjoni mal-klijenti

	Informazzjoni dwar l-ispejjeż u l-hlasijiet assoċjati	Kontenut kif previst mill-Artikolu 45 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 24(4)(c) tad-Direttiva 2014/65/UE u l-Artikolu 45 ta' dan ir-Regolament
	Informazzjoni dwar id-ditta ta' investiment u s-servizzi tagħha, l-istrumenti finanzjarji u s-salvagwardja tal-assi tal-klijent	Kontenut kif previst mill-Artikoli ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 24(4) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 45 u 46 ta' dan ir-Regolament
	Tagħrif lill-klijenti	Rekords ta' komunikazzjoni	L-Artikolu 24(3) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 39 ta' dan ir-Regolament
	Il-komunikazzjonijiet kummerċjali (hlief f'forma orali)	Kull komunikazzjoni kummerċjali mahruġa mid-ditta ta' investiment (hlief f'forma orali) kif prevista mill-Artikoli 36 u 37 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 24(3) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 36 u 37 ta' dan ir-Regolament
	Pariri dwar l-investiment lill-klijenti mhux professjonali	(i) Il-hin, id-data u l-fatt li l-parir dwar l-investiment għe mogħti u (ii) l-istrument finanzjarju li għe rrakkomandat (iii) ir-rapport ta' adegwatezza mogħti lill-klijent	L-Artikolu 25(6) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 54 ta' dan ir-Regolament
	Ir-riċerka fl-investiment	Kull oġġett ta' riċerka fl-investiment mahruġa mid-ditta ta' investiment f'forma durabbli	L-Artikolu 24(3) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 36 u 37 ta' dan ir-Regolament

Rekwiżiti organizzattivi

	In-negozju tad-ditta u l-organizzazzjoni interna	Rekords kif previsti mill-Artikolu 21(1)(h) ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 16(2) sa (10) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 21(1)(h) ta' dan ir-Regolament
	Rapporti ta' konformità	Kull rapport ta' konformità lill-korp ta' ġestjoni	L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 22(2)(b) u 25(2) ta' dan ir-Regolament
	Rekord tal-Kunflitt ta' Interess	Ir-rekords kif previst mill-Artikolu 35 ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 16(3) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 35 ta' dan ir-Regolament

In-natura tal-obbligu	It-tip ta' reġistru	Sommarju tal-kontenut	Referenza leġislattiva
	Inċentivi	L-informazzjoni żvelata lill-klijenti skont l-Artikolu 24(9) tad-Direttiva 2014/65/UE	L-Artikolu 24(9) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 11 tad-Direttiva Delegata (UE) 2017/593
	Rapporti dwar l-immaniġġar tar-riskju	Kull rapport dwar l-immaniġġar tar-riskju lill-manigment superjuri	L-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 23(1)(b) u 25(2) ta' dan ir-Regolament
	Rapporti ta' verifika interna	Kull rapport ta' verifika interna lill-manigment superjuri	L-Artikolu 16(5) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikoli 24 u 25(2) ta' dan ir-Regolament
	Rekords dwar it-trattament tal-ilmenti	Kull ilment u l-miżuri meħuda biex jittrattaw l-ilment	L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 26 ta' dan ir-Regolament
	Reġistrazzjoni tat-tranzazzjonijiet personali	Rekords kif previsti mill-Artikolu 29(2)(c) ta' dan ir-Regolament	L-Artikolu 16(2) tad-Direttiva 2014/65/UE L-Artikolu 29(2)(c) ta' dan ir-Regolament

ANNEX II

Spejjeż u imposti

Spejjeż identifikati li għandhom jiffurmaw parti mill-ispejjeż li jridu jiġu żvelati lill-klijenti ⁽¹⁾

Tabella 1 — L-ispejjeż u l-imposti assoċjati kollha mitluba għas-servizz(i) ta' investiment u/jew servizzi aċċellari pprovduti lill-klijent li għandhom jiffurmaw parti mill-ammont li għandu jiġi żvelat

Ogġetti ta' kost li għandhom jiġu żvelati	Eżempji:
Miżati ta' darba relatati mal-forniment ta' servizz ta' investiment	L-ispejjeż u l-imposti kollha mħallsa lid-ditta ta' investiment fil-bidu jew fit-tmiem tas-servizz(i) ta' investiment ipprovdut(i). Hlasijiet ta' depożitu, hlasijiet ta' terminazzjoni u hlasijiet ta' trasferiment ⁽¹⁾ .
Imposti kurrenti konnessi mal-ghoti ta' servizz ta' investiment	L-ispejjeż u l-imposti kurrenti mħallsa lil ditti ta' investiment għas-servizzi tagħhom ipprovduti lill-klijent. Hlasijiet tal-immanigġjar, hlasijiet ta' konsultazzjoni, miżati għal kustodja.
L-ispejjeż kollha relatati ma' tranżazzjonijiet mib-dija matul il-forniment ta' servizz ta' investiment	L-ispejjeż u l-imposti kollha li huma relatati mat-tranżazzjonijiet imwettqa minn ditta ta' investiment jew minn partijiet ohra. Kummissjonijiet tas-sensara ⁽²⁾ , tariffi tad-dhul u tal-ħruġ imħallsa lill-maniger tal-fond, hlasijiet tal-pjattaforma, awmenti (inkorporati fil-prezz tat-tranżazzjoni), taxxa tal-boll, taxxa fuq tranżazzjonijiet u spejjeż tal-kambju barrani.
L-ispejjeż marbuta ma' servizzi aċċellari	L-ispejjeż u imposti kollha li huma relatati ma' servizzi aċċellari li mhumix inklużi fl-ispejjeż imsemmija hawn fuq. L-ispejjeż tar-riċerka L-ispejjeż tal-kustodja.
Spejjeż inċidentali	miżati fuq il-prestazzjoni

⁽¹⁾ L-ispejjeż tal-bdil għandhom jinftehem bħala spejjeż (jekk hemm) li jiġu mgħarrba mill-investituri meta jaqilbu minn ditta ta' investiment għal ohra.

⁽²⁾ Il-kummissjonijiet tas-sensara għandhom jinftehem bħala spejjeż li huma mitluba mill-kumpaniji ta' investiment għat-tweqqif tal-ordnijiet.

Tabella 2 — L-ispejjeż u l-imposti assoċjati kollha marbuta mal-istrument finanzjarju li għandu jifforma parti mill-ammont li jrid jiġi żvelat

Spejjeż biex jiġu żvelati	Eżempji:
Imposti ta' darba	L-ispejjeż u l-imposti kollha (inklużi fil-prezz jew minbarra l-prezz tal-istrument finanzjarju) imħallsa lil fornituri tal-prodott fil-bidu jew fit-tmiem tal-perjodu ta' investiment fl-istrument finanzjarju. It-tariffa tal-ġestjoni bil-quddiem, tariffa ta' strutturarazzjoni ⁽¹⁾ , tariffa ta' distribuzzjoni.
Hlasijiet kurrenti	L-ispejjeż u l-imposti kollha kurrenti relatati mal-ġestjoni tal-prodott finanzjarju li huma mnaqqsa mill-valur tal-istrument finanzjarju matul il-perjodu ta' investiment fl-istrument finanzjarju. It-miżati tal-immanigġjar, l-ispejjeż tas-servizz, it-miżati minhabba bidla, spejjeż u taxxi minhabba self ta' titoli, l-ispejjeż ta' finanzjament.

⁽¹⁾ Għandu jiġi nnutat li ċerti spejjeż jidhru fiż-żewġ tabelli imma mhumix doppji minhabba li rispettivament jirreferu għall-ispejjeż tal-prodott u l-ispejjeż tas-servizz. Eżempji huma l-miżati ta' ġestjoni (fit-Tabella 1, dawn jirreferu għal miżati ta' ġestjoni mitluba minn ditta ta' investiment li tipprovi s-servizz ta' ġestjoni ta' portafoll lill-klijenti tagħha filwaqt li fit-Tabella 2 dawn jirreferu għal miżati ta' ġestjoni mitluba minn maniger ta' fond ta' investiment lill-investitur tiegħu) u kummissjonijiet tas-sensara (fit-Tabella 1, dawn jirreferu għal kummissjonijiet imgħarrba mid-ditta ta' investiment meta tinneogzja f'isem il-klijenti tagħha filwaqt li fit-Tabella 2 dawn jirreferu għal kummissjonijiet imħallsa minn fondi ta' investiment meta jinneogzjaw f'isem il-fond).

Spejjeż biex jiġu żvelati		Eżempji:
L-ispejjeż kollha relatati mat-tranzazzjonijiet	L-ispejjeż u l-imposti kollha li jsiru bħala riżultat tal-akkwist u t-trasferiment ta' investimenti.	Il-kummissjonijiet tas-sensara, miżati tad-dhul u tal-hruġ mħallsa mill-fond, l-awmenti inkorporati fil-prezz tat-tranzazzjoni, taxxa tal-boll, taxxa fuq tranzazzjonijiet u l-ispejjeż tal-kambju barrani.
Spejjeż inċidentali		miżati fuq il-prestazzjoni

(¹) It-miżati ta' strutturazzjoni għandhom jinftiehem bħala miżati imposti mill-manifatturi ta' prodotti tal-investment strutturati għall-istrutturar tal-prodotti. Dawn jistgħu jkopru firxa usa' ta' servizzi pprovduti mill-manifattur.

ANNEX III

Rekwiżit għall-operaturi ta' ċentri ta' negozjar biex jinfurmaw minnufih lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tagħhom

TAQSIMA A

Sinjali li jistgħu jindikaw ksur sinifikanti tar-regoli ta' ċentru ta' negozjar jew kundizzjonijiet diżordinati tal-kummerċ jew tharbit fis-sistema b'rabta ma' strument finanzjarju*Ksur sinifikanti tar-regoli ta' ċentru tan-negozjar*

1. Il-partecipanti fis-suq jiksru r-regoli ta' ċentru tan-negozjar li għandhom l-għan li jipproteġu l-integrità tas-suq, il-funzjonament xieraq tas-suq jew l-interessi sinifikanti ta' partecipanti ohra fis-suq; kif ukoll
2. Ċentru tan-negozjar iqis li ksur ikun ta' severità jew ta' impatt sufficjenti li jiġġustifika l-kunsiderazzjoni ta' azzjoni dixxiplinarja.

Kundizzjonijiet ta' negozjar diżordinati

3. Il-proċess ta' identifikazzjoni tal-prezz jkun imbagħbas matul perjodu ta' żmien sinifikanti;
4. Il-kapaċitajiet tas-sistemi tan-negozjar jintlahqu jew jinqabżu;
5. Il-ġeneraturi tas-suq/fornituri ta' likwidità jallegaw b'mod ripetittiv li negozju jkun sar hażin; jew
6. Falliment jew nuqqas fil-mekkaniżmi kritiċi skont l-Artikolu 48 tad-Direttiva 2014/65/UE u l-miżuri ta' implimentazzjoni tiegħu li huma mahsuba biex jipproteġu liċ-ċentru tan-negozjar kontra r-riskji ta' negozjar algoritmiku.

Tfixkil fis-sistema

7. Kull hsara jew waqfien tas-sistema għall-aċċess tas-suq li twassal biex il-partecipanti jitilfu l-kapaċità tagħhom li jdahhlu, jimmodifikaw jew jikkancellaw l-ordnijiet tagħhom;
8. Kull hsara kbira jew waqfien tas-sistema ta' tqabbil tat-tranzazzjonijiet, li twassal biex il-partecipanti jitilfu ċertezza dwar l-istatus ta' tranzazzjonijiet lesti jew ordnijiet f'hin reali kif ukoll nuqqas ta' informazzjoni indispensabbli għan-negozjar (pereżempju t-tixrid tal-valur tal-indiċi għan-negozjar ta' ċerti derivattivi f'dak l-indiċi);
9. Kull hsara jew waqfien tas-sistemi għad-disseminazzjoni ta' trasparenza ta' qabel u wara n-negozjar u dejta rilevanti ohra ppubblikata miċ-ċentri tan-negozjar skont l-obbligi tagħhom taht id-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014;
10. Kull hsara jew waqfien tas-sistemi ta' ċentru tan-negozjar li jimmonitorjaw u jikkontrollaw l-attivitajiet ta' negozjar tal-partecipanti tas-suq; u kull hsara jew waqfien serju fl-isfera ta' fornituri ta' servizzi ohra relatati ma' xulxin, b'mod partikolari CCPs u CSDs, li għandhom riperkussjonijiet fuq is-sistema ta' negozjar.

TAQSIMA B

Sinjali li jistgħu jindikaw imġiba abbużiva skont ir-Regolament (UE) Nru 596/2014*Sinjali ta' abbuż minn informazzjoni privileġġata jew manipulazzjoni tas-suq potenzjali*

1. Konċentrazzjoni ta' tranzazzjonijiet mhux tas-soltu u/jew ordnijiet għal negozjar fi strument finanzjarju partikolari ma' membru/partecipant jew bejn ċerti membri/partecipanti.
2. Repetizzjoni mhux tas-soltu ta' tranzazzjoni fost numru żgħir ta' membri/partecipanti fuq ċertu perjodu ta' żmien.

Sinjali ta' abbuż potenzjali minn informazzjoni privileġġata

3. Negożju sinifikanti u mhux tas-soltu jew sottomissjoni ta' ordnijiet għan-negożjar fl-istrumenti finanzjarji ta' kumpanija minn ċerti membri/partecipanti qabel it-thabbir ta' avvenimenti korporattivi importanti jew ta' informazzjoni sensittiva dwar il-prezzijiet marbuta mal-kumpanija; ordnijiet biex isir negożju/tranzazzjonijiet li jirriżultaw f'bidliet mhux mistennija u mhux tas-soltu fil-volum ta' ordnijiet/tranzazzjonijiet u/jew prezzijiet qabel l-avviżi pubbliċi rigward l-istrument finanzjarju inkwistjoni.
4. F'każ fejn ingħataw ordnijiet għan-negożjar jew twettqu tranzazzjonijiet minn membru/partecipant tas-suq qabel jew immedjatament wara li dak il-membri/partecipant jew persuni li pubblikament huma magħrufa li relatati ma' dak il-membri/partecipant jipproduċu jew ixerrdu rakkomandazzjonijiet tar-riċerka jew tal-investment li jkunu disponibbli pubblikament.

Sinjali ta' manipolazzjoni potenzjali tas-suq

Is-sinjali deskritti hawn taht fil-punti 18 sa 23 huma partikolarment rilevanti f'ambjent ta' negożjar awtomatizzat.

5. F'każ fejn ingħataw ordnijiet għan-negożjar jew twettqu transazzjonijiet li jirrappreżentaw proporzjon sinifikanti tal-volum ta' kuljum ta' tranzazzjonijiet fl-istrument finanzjarju rilevanti fiċ-ċentru tan-negożjar konċernat, b'mod partikolari meta dawn l-attivitàjiet iwasslu għal bidla sinifikanti fil-prezz tal-istrument finanzjarju.
6. F'każ fejn ingħataw ordnijiet għan-negożjar jew twettqu transazzjonijiet minn membru/partecipant b'interess tax-xiri jew tal-bejgħ sinifikanti f'istrument finanzjarju li wasslu għal bidliet sinifikanti fil-prezz tal-istrument finanzjarju f'ċentru tan-negożjar.
7. F'każ fejn ingħataw ordnijiet għan-negożjar jew twettqu transazzjonijiet li huma kkonċentrati fi żmien qasir fis-sessjoni tan-negożjar u jwasslu għal tibdil fil-prezz li sussegwentement jitregġa' lura.
8. F'każ fejn ingħataw ordnijiet għan-negożjar li jibiddlu r-rappreżentazzjoni tal-aħjar offerta jew prezzijiet ta' offerta fi strument finanzjarju ammess għan-negożjar jew li gie nnegożjat f'ċentru tan-negożjar, jew b'mod iktar ġenerali r-rappreżentazzjoni tal-ktieb tal-ordnijiet disponibbli għall-partecipanti tas-suq, li jiġu mneħħija qabel ma jitwettqu.
9. Operazzjonijiet jew ordnijiet għan-negożjar mogħtija minn suq/partecipant mingħajr ebda ġustifikazzjoni apparenti ohra għajr zieda/tnaqis fil-prezz jew il-valur ta', jew biex ikollhom impatt sinifikanti fuq il-provvista jew id-domanda għal strument finanzjarju, jiġifieri qrib il-punt ta' referenza matul il-ġurnata tan-negożjar, pereżempju fil-ftuh jew qrib l-għeluq.
10. Ix-xiri jew il-bejgħ ta' strument finanzjarju fiż-żmien ta' referenza tas-sessjoni ta' negożjar (ftuh, għeluq, saldu) fi sforz biex jiżdied, jonqos jew jinżamm il-prezz ta' referenza (pereżempju prezz tal-ftuh, prezz tal-għeluq, prezz tas-saldu) f'livell speċifiku — (normalment magħruf li jindika t-tmien).
11. Tranzazzjonijiet jew ordnijiet għan-negożjar li jkollhom l-effett li, jew li x'aktarx għandhom l-effett li jgħollu/jbaxxu l-prezz medju peżat tal-ġurnata jew ta' perjodu matul is-sessjoni.
12. Tranzazzjonijiet jew ordnijiet għan-negożjar li għandhom l-effett li, jew x'aktarx għandhom l-effett li jistabbilixxu prezz tas-suq meta l-likwidità tal-istrument finanzjarju jew il-fond tar-reġistru tal-ordnijiet ma jkunux biżżejjed biex jitranga l-prezz f'dik is-sessjoni.
13. L-eżekuzzjoni ta' tranzazzjoni, il-bdil tal-prezzijiet għall-offerta meta dan it-tixrid hu fattur fid-determinazzjoni tal-prezz ta' tranzazzjoni ohra, irrispettivament jekk issirx fl-istess ċentru tan-negożjar jew le.
14. L-entrata ta' ordnijiet li jirrappreżentaw volumi sinifikanti fir-reġistru ċentrali tal-ordnijiet tas-sistema tan-negożjar f'it minuti qabel il-fażi tal-istabbiliment tal-prezzijiet tal-irkant u l-kancellament ta' dawn l-ordnijiet f'it sekondi qabel ma jiġi ffrizat ir-reġistru tal-ordnijiet għall-komputazzjoni tal-prezz tal-irkant biex il-prezz teoretiku tal-ftuh jkun jidher oghla/aktar baxx milli kieku jidher.
15. It-tweqqi ta' tranzazzjoni jew sensiela ta' tranzazzjonijiet li jintwerew f'faċilità għall-wiri pubbliku sabiex tingħata l-impressjoni ta' attività jew ta' varjazzjoni fil-prezz ta' strument finanzjarju (normalment magħrufa bħala "painting the tape").

16. Tranżazzjonijiet li jitwettqu minhabba li jsiru ordnijiet ta' xiri u ta' bejgħ biex isir negozjar fl-istess hin jew kważi, bil-kwantità simili hafna u bi prezz simili, mill-istess membri/partecipanti jew differenti iżda kollużivi (normalment magħrufa bhala ordnijiet mhux imqabbla sew).
17. Tranżazzjonijiet jew ordnijiet għan-negozjar li għandhom l-effett li, jew x'aktarx ikollhom l-effett li jevitaw is-salvagwardji tan-negozju tas-suq (pereżempju limitazzjonijiet fil-volum; limiti tal-prezzijiet; parametri tal-firxa bejn it-talba u l-offerta; eċċ...).
18. Id-dhul ta' ordnijiet għan-negozjar jew serje ta' ordnijiet għan-negozjar, l-eżekuzzjoni ta' tranżazzjonijiet jew serje ta' tranżazzjonijiet, li probabbli jibdwu jew jaggravaw tendenza u li jwasslu lil partecipanti oħra biex jaċċelleraw jew jestendu t-tendenza sabiex tinholoq opportunità li tingħalaq/tinfetħ pożizzjoni bi prezz favorevoli (normalment magħrufa bhala "momentum ignition").
19. Id-dhul ta' diversi ordnijiet għan-negozjar jew ordnijiet għan-negozjar kbar spiss 'il bogħod mill-mess fuq naha wahda tar-registru tal-ordnijiet biex jiġi eżegwit negozju fuq in-naha l-oħra tar-registru tal-ordnijiet. Wara li jkun sehh in-negozju, l-ordnijiet manipulattivi jitnehhew (normalment magħrufa bhala "layering" u "spoofing").
20. Id-dhul ta' ordnijiet żgħar għan-negozjar biex jiġi aċċertat il-livell ta' ordnijiet mohbija u użati b'mod partikolari biex jiġi vvalutat x'qiegħed iserrah fuq pjattaforma skura — normalment magħrufa bhala "ping order";
21. L-entrata ta' numri kbar ta' ordnijiet għan-negozjar u/jew kanċellamenti u/jew aġġornamenti għall-ordnijiet għan-negozjar biex tinholoq incertezza għall-partecipanti l-oħra, u jittawwal il-proċess tagħhom biex jgħattu l-istrategġja tagħhom (normalment magħruf bhala "quote stuffing").
22. L-ghoti ta' ordnijiet għan-negozju, biex jiġu attirati membri/partecipanti fis-suq li jużaw tekniki ta' negozju tradizzjonali ("negozjanti kajmana"), li mbagħad jiġu riveduti malajr fuq termini anqas ġenerużi, bit-tama li jeżegwixxu bi profitt fil-konfront tal-fluss ta' dhul ta' ordnijiet għan-negozjar tan-"negozjanti kajmana" (normalment magħrufa bhala "smoking").
23. L-eżekuzzjoni ta' ordnijiet għan-negozjar, jew serje ta' ordnijiet għan-negozjar, sabiex jinkixfu l-ordnijiet ta' partecipanti oħra, biex imbagħad isir ordni għan-negozjar biex jittiehed vantaġġ mill-informazzjoni miksuba (normalment magħruf bhala "phishing").
24. Sa fejn, fil-fehma tal-operatur ta' centru tan-negozjar, l-ordnijiet għan-negozjar mogħtija jew it-tranżazzjonijiet imwettqa juru evidenza ta' treggħigh lura tal-pożizzjoni f'perjodu qasir u jirrappreżentaw proporzjon sinifikanti tal-volum ta' kuljum tat-tranżazzjonijiet fl-istrument finanzjarju rilevanti fiċ-centru tan-negozjar konċernat, u jistgħu jkunu assoċjati ma' tibdil sinifikanti fil-prezz ta' strument finanzjarju, ammessi għan-negozjar jew innegozjati f'centri tan-negozjar.

Il-preżenza ta' sinjali ta' manipolazzjoni tas-suq bejn prodotti differenti, inkluż f'centri tan-negozjar differenti

Is-sinjali deskritti hawn taht għandhom jiġu partikolarment ikkunsidrati mill-operatur ta' centru tan-negozjar fejn kemm l-istrument finanzjarju u strumenti finanzjarji relatati huma ammessi għan-negozjar jew innegozjati jew fejn l-istrumenti msemminja hawn fuq jiġu nnegozjati f'diversi centri tan-negozjar imhaddma mill-istess operatur.

25. Tranżazzjonijiet jew ordnijiet għan-negozjar li għandhom l-effett, jew huwa probabbli li jkollhom l-effett, li jgħollu/jbaxxu/jzommu l-istess prezz tal-istrument finanzjarju matul il-ġranet ta' qabel l-emissjoni, t-tifdija fakultattiva jew maturità ta' derivattiv jew konvertibbli relatat;
26. Tranżazzjonijiet jew ordnijiet għan-negozjar li jkollhom l-effett li, jew li x'aktarx ikollhom l-effett li jzommu l-prezz tal-istrument finanzjarju taht jew fuq il-prezz tal-eżerċitar, jew element ieħor użat għad-determinazzjoni tal-hlas (pereżempju barriera), għal derivat relatat fid-data ta' skadenza;
27. Tranżazzjonijiet li għandhom l-effett li, jew aktarx li jkollhom l-effett li jimmodifikaw il-prezz tal-istrument finanzjarju sottostanti sabiex jaqbez/ma jilhaqx il-prezz tal-eżerċitar, jew element ieħor użat għad-determinazzjoni tal-hlas (pereżempju barriera), ta' derivat relatat fid-data ta' skadenza;
28. Tranżazzjonijiet li għandhom l-effett li, jew aktarx li jkollhom l-effett li jimmodifikaw il-prezz tas-saldu ta' strument finanzjarju meta dan il-prezz ikun użat bhala referenza/determinant, prinċipalment fil-kalkolu tar-rekwiżiti tal-margini;
29. L-ordnijiet għan-negozjar mogħtija jew it-tranżazzjonijiet imwettqa minn membru/partecipant b'interess sinifikanti ta' xiri jew bejgħ fi strument finanzjarju li jwassal għal tibdil sinifikanti fil-prezz tad-derivattiv relatat jew assi sottostanti ammess għan-negozjar f'centru tan-negozjar;

30. Negożjar jew ordnijiet għan-negożjar li jsiru f'ċentru tan-negożjar wiehed jew barra minn ċentru tan-negożjar (inkluż l-entrata ta' indikazzjonijiet ta' interess) bil-hsieb li b'mod mhux xieraq jinfluwenza l-prezz ta' strument finanzjarju relatat fi Stat Membru ieħor jew fl-istess ċentru tan-negożjar jew barra minn ċentru tan-negożjar (normalment magħrufa bħala manipulazzjoni bejn prodotti differenti (negożjar fuq strument finanzjarju biex il-prezz ta' strument finanzjarju relatat jitpoġġa b'mod mhux xieraq fi Stat Membru ieħor jew fl-istess ċentru tan-negożjar jew barra ċ-ċentru tan-negożjar)).
31. Il-holqien jew it-tishih ta' possibbiltajiet ta' arbitraġġ bejn strument finanzjarju u strument finanzjarju relatat billi jiġu influwenzati l-prezzijiet ta' referenza ta' wiehed mill-istrumenti finanzjarji, li jista' jsir permezz ta' strumenti finanzjarji differenti (bħal drittijiet/ishma, swieq tal-flus/swieq derivattivi, titoli u ishma,...). Fil-kuntest tal-hruġ ta' drittijiet, dan jista' jinkiseb billi jiġi influwenzat il-prezz tal-ftuh (teoretiku) jew l-gheluq (teoretiku) tad-drittijiet.
-

ANNEX IV

TAQSIMA 1

Iż-żamma tar-rekords tal-ordnijiet tal-klijent u d-deċiżjonijiet li jsir negozju

1. L-isem u deżinjazzjoni tal-klijent
2. L-isem jew denominazzjoni oħra ta' kull persuna rilevanti li qed taġixxi f'isem il-klijent
3. Deżinjazzjoni sabiex jiġi identifikat il-kummerċjant (ID tal-Kummerċjant) responsabbli għad-deċiżjoni tal-investment fid-ditta ta' investment
4. Deżinjazzjoni sabiex jiġu identifikat ukoll l-algoritmu (ID Algo) fid-ditta tal-investment responsabbli għad-deċiżjoni tal-investment;
5. Indikatur B/S;
6. L-identifikazzjoni tal-istrument
7. Il-prezz ta' kull unità u n-notazzjoni tal-prezz;
8. Prezz
9. Multiplikatur tal-prezzijiet
10. Munita 1
11. Munita 2
12. Il-kwantità inizjali u notazzjoni tal-kwantità;
13. Il-perjodu ta' validità
14. It-tip tal-ordni;
15. Kull dettall, kundizzjoni u struzzjoni partikolari oħra mill-klijent;
16. Id-data u l-hin eżatt ta' meta giet riċevuta l-ordni, jew id-data u l-hin eżatt ta' meta saret id-deċiżjoni għan-negozjar. Il-hin eżatt għandu jkun imkejjel skont il-metodoloġija preskritta skont l-istandards dwar is-sinkronizzazzjoni tal-arloġ skont l-Artikolu 50(2) tad-Direttiva 2014/65/UE.

TAQSIMA 2

Żamma ta' rekords tat-tranzazzjonijiet u l-ipproċessar ta' ordnijiet

1. L-isem jew deżinjazzjoni oħra tal-klijent;
2. L-isem jew denominazzjoni oħra ta' kull persuna rilevanti li qed taġixxi f'isem il-klijent;
3. Deżinjazzjoni sabiex jiġi identifikat il-kummerċjant (ID tal-Kummerċjant) fid-ditta tal-investment responsabbli għad-deċiżjoni tal-investment;
4. Deżinjazzjoni sabiex jiġi identifikat ukoll l-Algo (ID Algo) fid-ditta tal-investment responsabbli għad-deċiżjoni tal-investment
5. Numru ta' referenza tat-tranzazzjoni
6. Deżinjazzjoni sabiex jiġi identifikat l-ordni (ID tal-ordni)
7. Il-kodiċi ta' identifikazzjoni tal-ordni assenjat miċ-ċentru tan-negozjar meta jirċievi l-ordni;
8. Identifikazzjoni unika għal kull grupp ta' ordnijiet tal-klijenti aggregati (li se jiġu sussegwentement imqiegħda bħala blokk wiehed ta' ordnijiet f'ċentru għan-negozjar partikolari). Din l-identifikazzjoni għandha tindika "aggregated_X" bl-ittra X tirrappreżenta l-għadd ta' ordnijiet tal-klijenti li jkunu ġew aggregati.
9. Il-kodiċi MIC tas-segment taċ-ċentru tan-negozjar li lilu tkun giet sottomessa l-ordni.

10. L-isem jew denominazzjoni oħra tal-persuna li lilha għet trażmessa l-ordni
11. Deżinjazzjoni biex jiġu identifikati l-Bejjieġh u x-Xerrej
12. Il-kapaċità ta' negozjar
13. Deżinjazzjoni sabiex jiġi identifikat il-Kummerċjant (ID tal-Kummerċjant) responsabbli għall-eżekuzzjoni
14. Deżinjazzjoni sabiex jiġi identifikat l-Algo (ID tal-Algo) responsabbli għall-eżekuzzjoni
15. Indikatur B/S;
16. L-identifikazzjoni tal-istrument
17. Is-sottostanti ahhari
18. Identifikatur Put/Call
19. Prezz tal-eżerċitar
20. Pagament bil-quddiem
21. Tip ta' konsenja
22. Tip ta' opzjoni
23. Data ta' maturità
24. Il-prezz ta' kull unità u n-notazzjoni tal-prezz;
25. Prezz
26. Multiplikatur tal-prezzijiet
27. Munita 1
28. Munita 2
29. Il-kwantità li jkun fadal
30. Il-kwantità modifikata
31. Il-kwantità eżegwita
32. Id-data u l-hin eżatt ta' sottomissjoni tal-ordni jew tad-deċiżjoni għan-negozjar. Il-hin eżatt għandu jkun imkejjel skont il-metodu stabbilit skont l-istandards dwar is-sinkronizzazzjoni tal-arloġġ skont l-Artikolu 50(2) tad-Direttiva 2014/65/UE
33. Id-data u l-hin eżatt ta' kull messagg li jiġi trażmess lil u li jasal minghand iċ-ċentru tan-negozjar b'rabta ma' kull avveniment li jaffettwa ordni. Il-hin eżatt għandu jiġi mkejjel skont il-metodoloġija preskritta skont ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2017/574 ⁽¹⁾
34. Id-data u l-hin eżatt ta' kull messagg li jiġi trażmess lil u riċevut minn ditta oħra tal-investment fir-rigward ta' kull avveniment li jaffettwa l-ordni. Il-hin eżatt għandu jkun imkejjel skont il-metodoloġija stabbilita skont l-istandards dwar is-sinkronizzazzjoni tal-arloġġ skont l-Artikolu 50(2) tad-Direttiva 2014/65/UE
35. Kull messagg li jiġi trażmess lil u riċevut minghand iċ-ċentru tan-negozjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' ordnijiet magħmula mid-ditta tal-investment;
36. Kull dettall iehor u kundizzjonijiet li ġew ipprezentati lil u riċevuti minn ditta oħra tal-investment b'rabta mal-ordni;

⁽¹⁾ Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2017/574 tas-7 ta' Ġunju 2016 li jissupplimenta d-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward ta' standards tekniċi regolatorji għal-livell ta' preċiżjoni tal-arloġġi tan-negozju (ara paġna 148 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

37. Is-sekwenza ta' kull ordni li sar biex turi l-kronoloġija ta' kull avveniment li jaffettwah, inkluża iżda mhux limitat għal modifiki, kanċellazzjonijiet u l-eżekuzzjoni;
 38. Immarkar ta' bejgħ bin-nieqes
 39. Immarkar tal-eżenzjoni SSR;
 40. Immarkar ta' rinunzja
-